

Europeiska unionens officiella tidning

C 231

fyrtioåttonde årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

20 september 2005

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Meddelanden

.....

II Förberedande rättsakter

Regionkommittén

59:e plenarsession den 13–14 april 2005

2005/C 231/01	Yttrande från Regionkommittén om Förslag till Rådets förordning om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden	1
2005/C 231/02	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)"	19
2005/C 231/03	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till rådets förordning om inrättandet av sammanhållningsfonden"	35
2005/C 231/04	Yttrande från Regionkommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster och vitboken om översyn av förordning (EG) nr 4056/86 om tillämpningen av EU:s konkurrensregler på sjöfarten	38
2005/C 231/05	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Första årliga rapporten om migration och integration"	46
2005/C 231/06	Yttrande från Regionkommittén om Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Undersökning av kopplingarna mellan laglig och olaglig migration	50

SV

Pris: 18 EUR

(Fortsättning på nästa sida.)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (Fortsättning)	Sida
2005/C 231/07	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om styrd inresa i EU för personer i behov av internationellt skydd och förbättrad skyddskapacitet i ursprungsregionerna – Förbättrad tillgång till långsiktiga lösningar"	55
2005/C 231/08	Yttrande från Regionkommittén om Meddelande från kommissionen: Europeiska grannskapspolitiken – Strategidokument	58
2005/C 231/09	Yttrande från Regionkommittén om Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen	67
2005/C 231/10	Yttrande från Regionkommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/88/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden	69
2005/C 231/11	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om det finansiella instrumentet för miljön (LIFE+)"	72
2005/C 231/12	Yttrande från Regionkommittén om Förslag till rådets förordning om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden	75
2005/C 231/13	Yttrande från Regionkommittén om "Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa: De regionala och lokala myndigheternas deltagande i genomförandet av Haagprogrammet"	83

II

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

59:e PLENARSESSION DEN 13–14 APRIL 2005

Yttrande från Regionkommittén om Förslag till Rådets förordning om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden

(2005/C 231/01)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslaget till rådets förordning om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (KOM(2004) 492 slutlig – 2004/0163 AVC),

kommissionens beslut av den 16 juli 2004 att i enlighet med artikel 265.1 i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende,

Europaparlamentets beslut att rådfråga kommittén i detta ärende,

rådets beslut av den 21 december 2004 att rådfråga kommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket och artikel 80,

ordförandens beslut av den 26 maj 2004 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Europeiska kommissionens förslag till förordningar om Sammanhållningsfonden (KOM(2004) 494 slutlig – 2004/0166 AVC), Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) (KOM(2004) 495 slutlig – 2004/0167 COD), Europeiska socialfonden (KOM(2004) 493 slutlig – 2004/0165 COD) samt om europeiska grupperingar för gränsöverskridande samarbete (EGGS) (KOM(2004) 496 slutlig – 2004/0168 COD),

yttrandet om tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾,

den förberedande rapporten om förvaltningen och förenklingen av strukturfonderna efter 2006 (CdR 389/2002 fin) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ EUT C 318, 22.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 256, 24.10.2003, s.1.

yttrandet om "Partnerskap mellan lokala och regionala myndigheter och den sociala ekonomins organisationer: att främja sysselsättning, lokal utveckling och social sammanhållning" (CdR 384/2001 fin) ⁽³⁾,

Albert Bores utkast till yttrande om budgetplanen ("Kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet – Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013"), som antogs av utskottet för territoriell sammanhållning den 26 november 2004 (CdR 162/2004 rév. 3),

Rosario Condorellis utkast till yttrande om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) (CdR 233/2004 rév. 1),

Antonio Paivas utkast till yttrande om "Förslag till rådets förordning om Europeiska inrättandet av Sammanhållningsfonden" (CdR 234/2004),

Paz Fernández Felguerosos utkast till yttrande om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska socialfonden" (CdR .../2004),

det utkast till yttrande (CdR 232/2004 rév. 3) som antogs av utskottet för territoriell sammanhållningspolitik den 4 februari 2005 (föredragande: Jens Nilsson, kommunalråd i Östersunds kommun, och Konstantinos Tatsis, ordförande i departementsförsamlingen i Drama-Kavala-Xanthi),

och av följande skäl:

1. Målsättningen i artikel 158 i EG-fördraget är fortfarande den främsta måttstocken för kommitténs bedömningar. Genom att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen för att främja en harmonisk utveckling inom hela gemenskapen och minska skillnaderna mellan regionerna, framför allt eftersläpningen i de mest missgynnade områdena, kan man bidra till att stärka de regionala och lokala myndigheternas roll i EU och uppnå de mål som fastställdes vid toppmötena i Lissabon och Göteborg.
2. I artikel III-220 i Fördrag om upprättande av en konstitution för Europa gör man sammanhållningsmålet ännu starkare genom att tillföra en territoriell dimension: *"Unionen skall utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i syfte att främja en harmonisk utveckling inom hela unionen"*.
3. Utvidgningen har skapat ytterligare behov av sammanhållning i EU, vilket kommer att kräva långsiktiga, fortlöpande insatser.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 13 april).

INLEDNING

om solidaritet och samarbete, och alltså utgör en av de viktigaste hörnstenarna i integrationen av unionens folk och territorier.

1. Bakgrund

1. Regionkommittén anser att den regionala dimensionen i sammanhållningspolitiken är mycket viktig (jfr artikel 158 i EU-fördraget) och måste förstärkas efter utvidgningen i syfte att främja en harmonisk utveckling i EU.

2. Regionkommittén anser att positiva resultat har uppnåtts under senare år när det gäller sammanhållningen och att Europeiska unionens regionalpolitik har fått positiva konsekvenser för gemenskapens ekonomiska och sociala sammanhållning i stort. Kommittén vill också erinra om att den sammanhållningspolitik som anges i fördragen är det mest kraftfulla, synliga och viktiga instrumentet för att genomföra principerna

3. Kommittén godtar kommissionens finansieringsförslag, som innebär en tilldelning av 336,1 miljarder euro till sammanhållningspolitiken att fördelas mellan de tre målen. ReK anser att kommissionens finansieringsförslag är tillräckligt för att kunna fortsätta att ge stöd till regioner i EU-15 och samtidigt stödja de nya medlemsstaterna på samma villkor. Detta förutsätter emellertid att medlen fördelas rättvist och att man koncentrerar sig på att lösa de mest akuta problemen. Förslaget godtas på det bestämda villkoret att kommissionen och medlemsstaterna försöker säkerställa en rimlig ökning mot bakgrund av de nya krav som utvidgningen innebär.

⁽³⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 53.

4. Regionkommittén anser att oavsett vilken form av budgetnedskärning som Europeiska kommissionen föreslår skulle det äventyra sammanhållningspolitikens grundvalar och följaktligen undergräva solidaritetsprincipen, som är ett utmärkande drag med grundläggande betydelse för den europeiska integrationen.

5. Kommittén motsätter sig därför varje försök till budgetjusteringar av de belopp som kommissionen föreslagit när det gäller fördelningen av fondmedlen på de olika målen.

6. ReK vill åter framhålla att det finns en ofrånkomlig koppling mellan en effektiv gemenskapsomfattande regionalpolitik och genomförandet av agendan från Lissabon och Göteborg. En framtida tillväxt och konkurrenskraft i Europas alla regioner kan bäst främjas genom en fortsatt sammanhållningspolitik inom EU som omfattar alla regioner, inte genom att denna politik förs tillbaka till nationell nivå. EU:s samlade konkurrenskraft bygger på konkurrenskraften i varje enskild region.

7. Kommittén vill varna för att en försenad inledning av programperioden till följd av utdragna förhandlingar kommer att leda till finansieringsstörningar och instabilitet bland EU:s samtliga lokala och regionala myndigheter.

II. Ett nytt partnerskap för sammanhållning

8. ReK stöder koncentrationen av resurser och prioriteringar till de tre målen (konvergens, regional konkurrenskraft och sysselsättning, samarbete mellan regioner). Det kommer att förbättra den interna samordningen genom att man samordnar strukturfonderna på gemenskapsnivå och med specifika europeiska politikområden, men också den externa samordningen genom att man skapar förbindelser mellan de olika åtgärdsnivåerna (lokal, regional, nationell och europeisk nivå).

9. ReK ser positivt på att Sammanhållningsfonden kommer sådana medlemsstater till del där BNI understiger 90 % av genomsnittet i gemenskapen, men man bör även söka en politisk lösning för de medlemsstater som på grund av utvidgningen inte kommer att vara stödberättigade i framtiden.

10. ReK välkomnar förslaget att strukturfonderna under "Konvergensmålet" skall koncentreras till en hållbar ekonomisk utveckling i regioner och kommuner.

11. Kommittén ser positivt på kommissionens förslag att man skall eftersträva en lösning för regioner som drabbas av den s.k. statistiska effekten inom det nya konvergensmålet. Den befintliga formuleringen i förslaget till förordning är emellertid inte tillräcklig eftersom den inte säkerställer någon planerings-säkerhet vad gäller stödets omfattning och tillämpningen av stödbestämmelserna.

12. ReK godtar kommissionens förslag om att skapa ett mål för "konkurrenskraft och sysselsättning" som riktar sig till alla

regioner som inte omfattas av konvergensmålet. Särskild uppmärksamhet skulle kunna ges åt regioner som har omfattande socioekonomiska problem och betydande strukturella anpassningsbehov. Specifika kriterier bör ligga till grund för definitionen av sådana regioner. Kommittén stöder också att detta nya mål skall omfatta den regionala nivån som helhet.

13. ReK står bakom att regioner som täcks helt av mål 1 under 2006 och som inte är stödberättigade inom ramen för konvergensmålen skall klassas som "infasningsregioner" och kunna fortsätta att dra nytta av strukturfonderna på rättvisa och jämlika villkor i strävan efter att uppnå målet om regional konkurrenskraft och sysselsättning.

14. ReK värdesätter inrättandet av ett särskilt mål för samarbete mellan regioner och integreringen av transnationellt och gränsöverskridande samarbete samt nätverkssamarbete men kräver också att mellanregionalt samarbete införs som en självständig del av det nya målet. Fokus för detta mål bör vara spridning av innovation och bästa praxis för att främja konkurrenskraften i EU.

15. ReK står bakom att stöden beaktar Europas regionala dimension med särskild tyngdpunkt på förnyelse av stadsområden, på regioner som är beroende av fiske, på de regioner som har särskilda geografiska och naturbetingade handikapp (öar, glesbygder, bergsområden eller gränsregioner) och regionerna i gemenskapens yttersta randområden.

16. Kommittén välkomnar det nyligen föreslagna grannskapsinstrumentet eftersom det stärker visionen om ett gemensamt europeiskt "hus", och anmodar kommissionen att lägga fram precisa förslag om hur detta instrument skall samordnas med målet "samarbete mellan regioner" för största möjliga samverkans effekter.

17. ReK påpekar att det är nödvändigt att på nytt överväga vissa transnationella områden för att ta hänsyn till Europas nya politiska geografi i och med EU:s framtida utvidgning och föreslår att man skall behålla de områden för gränsöverskridande samarbete för perioden 2000–2006 som uppfyller gemenskapskraven på sammanhållning och effektivitet och som har tjänat till att utveckla gemensamma intressen och möjligheter i de regioner som ingår i områdena.

18. Kommittén välkomnar integreringen av könsperspektivet i alla stadier som rör programplanering, genomförande och utvärdering av fonderna.

19. De insatser som har gjorts för att förenkla administrationen av och förbättra insynen i och förvaltningen av de fonder som regleras i den allmänna förordningen förtjänar uppskattning. Kommittén önskar att tillämpningsreglerna för dessa fonder, som skall antas av kommissionen, kommer att präglas av samma strävan efter förenkling.

20. Kommittén stöder förslaget om att stärka partnerskapet och samarbetet mellan lokala, regionala, nationella och europeiska myndigheter, samt med aktörer inom den privata sektorn och på arbetsmarknaden, under hela programplaneringen, genomförandet och utvärderingen av strukturfonderna och Sammanhållningsfonden.

21. Kommittén stöder införandet av ett strategiskt arbetssätt i programplaneringen eftersom det leder till en ny politisk process som kommer att förbättra planeringens kvalitet och förvaltningens effektivitet. Samtidigt gör den det möjligt att bättre samordna nationella strategier med sammanhållningspolitikens strategiska mål.

22. Införandet av nationella strategiska referensramar kommer enligt kommittén att innebära att förvaltningsansvaret överförs till de operativa programmens förvaltningsmyndigheter, vilket innebär att de regionala och lokala myndigheternas roll i sammanhållningspolitikens alla skeden kan stärkas ytterligare.

23. Regionkommittén konstaterar att de nya undantagen med avseende på tillämpningen av N+2-regeln ökar flexibiliteten och hjälper regionerna, särskilt i de nya medlemsländerna, att använda sammanhållningsstödet vid rätt tidpunkt och på rätt sätt. Kommittén anser dock att kommissionen bör vidta fler åtgärder för att öka flexibiliteten ytterligare.

III. Regionkommitténs kommentarer

24. Regionkommittén påpekar att förenkling inte bara är en fråga om decentralisering utan också om större ansvarsskyldighet i hela systemet. Vi vill betona vikten av partnerskapsprincipen, som kräver att folkvalda företrädare för lokala och regionala myndigheter deltar, och uppmanar kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna att utnyttja möjligheten att vid behov ingå trepartsöverenskommelser.

25. Kommittén stöder kommissionens strävan att stärka subsidiaritetsprincipen. ReK vill därför betona att man under förenklingsarbetet inte får öka centraliseringen på medlemsstatsnivå. Det är viktigt att garantera subsidiaritetsprincipen på både lokal och regional nivå. Målet får inte bara vara att överlämna ansvaret till medlemsstaterna, utan de berörda aktörerna måste involveras i rätt skede av genomförandet av sammanhållningsmålen. Kommittén vill därför se en tillämpning av subsidiaritetsprincipen inom medlemsstaterna och inte bara mellan medlemsstaterna och Europeiska unionen.

26. Ett större deltagande av de lokala och regionala myndigheterna i nästa programperiods alla faser kan på ett positivt sätt bidra till att lösa de absorberingsproblem som uppstått under den nuvarande perioden.

27. Regionkommittén uppmanar kommissionen att utarbeta en ram till stöd för differentiering av regioner i regelverket för statligt stöd i syfte att möjliggöra riktade offentliga investeringar i de fall där man också speciellt kan korrigera en situation där marknadskrafterna fallerat, och uppnå det territoriella sammanhållningsmålet.

28. Vissa mycket glest befolkade regioner bör behandlas som specialfall på grund av bestående svåra yttre omständigheter, i enlighet med Sveriges och Finlands anslutningsfördrag.

29. Kommittén anser att förslaget om genomförandet av målet om samarbete mellan Europas regioner bör formuleras tydligare. Det behövs omfattande insatser för att förenkla de administrativa rutinerna särskilt i stödprogrammen, som förvaltas på båda sidor om gränsen, eftersom EU:s ytterst invecklade lagstiftning och administrativa regelverk hittills har försvårat gränsöverskridande samarbete.

30. ReK värdesätter att även sjögränser skall omfattas av det regionala samarbetet, och begär att gränsen 150 km skall tolkas flexibelt för att möjliggöra ett meningsfullt samarbete mellan regioner med gemensamma sjögränser.

31. För att det mellanregionala samarbetet skall bli mer effektivt bör de regionala programmen omfatta en lång rad strategiska ämnesområden som ger ett mervärde på EU-nivå och som får tillräckliga budgetanslag.

32. ReK välkomnar kommissionens strävan att förbättra den sociala integrationen, och efterlyser fler insatser för personer med funktionsnedsättning.

33. Man bör även ägna större uppmärksamhet åt problem som sammanhänger med befolkningens åldrande, som blir en av de främsta utmaningarna för Europa under de närmaste årtiondena.

34. Regionkommittén rekommenderar starkt att framtida program finansierade av strukturfonderna skall omfatta frågor som stadsförnyelse, social misär, ekonomisk omstrukturering och kollektivtrafik, som alla tenderar att koncentreras till storstadsområden. Strukturfonderna skall stödja en hållbar utveckling i storstäderna.

35. ReK befarar att man genom att fastställa medfinansieringsgraden för gemenskapens stöd i förhållande till de totala offentliga utgifterna kan avskräcka privata sektorn från att delta i programmen. Vi föreslår därför att man skall beräkna bidraget från fonderna i förhållande till de totala nationella utgifterna, eftersom det utgör ett kraftfullt verktyg för att stärka offentlig-privata partnerskap.

36. ReK är ytterst mån om delta i aktivt samråd genom medverkan i den årliga granskningen av dagordningarna för konkurrenskraft och sammanhållning vid Europeiska rådets vårmöte. Det skulle ge lokala och regionala myndigheter möjligheter att föra fram frågeställningar och föreslå de lösningar som krävs för att den öppna samordningsmetoden skall fungera bättre när Lissabon- och Göteborgsdagordningarna skall förverkligas.

37. Den nationella strategiska referensramen måste utgöra ett koncist strategiskt dokument som ger varje region som leder ett operativt program tillräckligt utrymme att fastställa sina egna specifika mål och åtgärder. Man bör dessutom undvika att detta dokument orsakar antingen förseningar i godkännandeförfarandet för de operativa programmen eller ytterligare ett hinder i genomförandet av dem.

38. ReK begär att kommissionen skall bevara det nuvarande systemet för prestationsreserven.

39. Kommittén anser att man bör överväga ett system där endast återbetalningsbar moms inte skulle komma ifråga för

bidrag inom ERUF i likhet med vad kommissionen redan har föreslagit för ESF. Det skapar för närvarande konkreta kostnader för åtgärder på lokal och regional nivå. Eftersom moms utgör en intäkt för staten bör man eftersträva en modell som kan förhindra de negativa effekterna på dessa nivåer.

40. N+2-regeln har fortfarande en negativ effekt i början av programplaneringsperioden, i synnerhet inom målet för samarbete mellan regioner, och på stora investeringsprojekt som inte når upp till det tröskelbelopp som krävs för större projekt. Denna effekt skulle kunna mildras avsevärt om man höjer den andel av förskottsutbetalningarna som inte dras tillbaka automatiskt.

41. ReK begär att de operativa programmen, prioriteringarna och åtgärderna tydligt skall hänvisa till bindande miljöåtgärderna.

42. Enligt Regionkommittén bör sammanhållningspolitiken främja en politik för fysisk planering som beaktar de befintliga transeuropeiska samsamarbetsstrukturerna och samsamarbetsmöjligheterna vid gemensamma regionala särdrag.

REGIONKOMMITTÉNS REKOMMENDATIONER

AVDELNING I

SYFTE OCH ALLMÄNNA REGLER OM STÖD

KAPITEL I

Tillämpningsområde och definitioner

Rekommendation 1

Artikel 2.5

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
5) offentliga utgifter: allt offentligt stöd till finansiering av insatser, oavsett om pengarna kommer från statens, de regionala eller lokala myndigheternas budget eller från den del av Europeiska gemenskapernas allmänna budget som avser strukturfonderna och Sammanhållningsfonden samt andra liknande utgifter. Allt stöd till finansieringen av insatser som kommer från ett offentligt organs budget eller från budgeten för en sammanslutning av en eller flera regionala eller lokala myndigheter eller ett eller flera offentligtorgan i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster, skall anses som offentligt stöd.	5) offentliga utgifter: allt offentligt stöd till finansiering av insatser, oavsett om pengarna kommer från statens <u>avsett om pengarna kommer från de nationella, de regionala eller lokala myndigheternas budget eller från den del av Europeiska gemenskapernas sida allmänna budget som avser strukturfonderna och Sammanhållningsfonden samt andra liknande utgifter.</u> Allt stöd till finansieringen av insatser som kommer från ett offentligt organ <u>rättsligt organs budget</u> eller från budgeten för en sammanslutning av en eller flera regionala eller lokala myndigheter eller ett eller flera offentligtorgan i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster, skall anses som offentligt stöd.

Motivering:

Offentliga utgifter är offentliga bidrag från offentliga organ. Det är onödigt att ange varifrån de offentliga medlen kommer. Det skapar bara hinder och begränsningar i stället för den kreativitet på lokal och regional nivå tillsammans med partnerskapet som man hänvisar till i artikel 10.

Rekommendation 2

Artikel 3.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. De åtgärder som Europeiska unionen vidtar i enlighet med artikel 158 i fördraget skall utformas så att de stärker den ekonomiska och sociala sammanhållningen i den utvidgade gemenskapen i syfte att främja en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i unionen. Åtgärderna skall vidtas med hjälp av fonderna, Europeiska investeringsbanken (EIB) och andra befintliga finansieringsorgan. De skall syfta till att möta utmaningarna i samband med de ekonomiska, sociala och regionala skillnader som har uppstått framför allt i de länder och regioner som släpar efter i utvecklingen och i samband med den allt snabbare ekonomiska och sociala omstruktureringen och den allt äldre befolkningen. De åtgärder som vidtas inom ramen från fonderna skall på både nationell och regional nivå innefatta EU:s prioriteringar för främjande av hållbar utveckling genom stärkt tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning, social integration liksom miljöskydd och förbättring av miljön.	1. De åtgärder som Europeiska unionen vidtar i enlighet med artikel 158 i fördraget skall utformas så att de stärker den ekonomiska och sociala sammanhållningen i den utvidgade gemenskapen i syfte att främja en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i unionen. Åtgärderna skall vidtas med hjälp av fonderna, Europeiska investeringsbanken (EIB) och andra befintliga finansieringsorgan. De skall syfta till att möta utmaningarna i samband med de ekonomiska, sociala och regionala skillnader som har uppstått framför allt i de länder och regioner som släpar efter i utvecklingen och i samband med den allt snabbare ekonomiska och sociala omstruktureringen och den allt äldre befolkningen. <u>Gemenskapen skall genom sammanhållningspolitiken främja en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling av näringslivet i EU:s territorier.</u> De åtgärder som vidtas inom ramen från fonderna skall på både nationell, och regional och lokal nivå innefatta EU:s prioriteringar för främjande av hållbar utveckling genom stärkt tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning, social integration liksom miljöskydd och förbättring av miljön.

Motivering:

Genom att lyfta fram sammanhållningspolitikens huvudmål och flytta ner åtgärderna till nästa stycke fokuserar vi på kärnan i den gemensamma sammanhållningspolitiken på gemenskapsnivå. Rekommendationen ligger i linje med artikel 1 i förordning 1260/99 som föreskriver följande: "I arbetet för att uppnå dessa mål skall gemenskapen bidra till ...". Lydelsen i det föreliggande förslaget till förordning innebär en tydlig förskjutning av tyngdpunkten: "De åtgärder som vidtas inom ramen från fonderna skall på både nationell och regional nivå innefatta EU:s prioriteringar för främjande av hållbar utveckling genom stärkt tillväxt" (ekonomiskt mål). Tyngdpunkten i bestämmelsen skiljer sig mycket från det föreliggande förslaget.

Rekommendation 3

Artikel 3.2 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
a) Konvergensmålet syftar till att påskynda konvergen i de minst utvecklade medlemsstaterna och regionerna genom att det skapas bättre förutsättningar för tillväxt och sysselsättning genom ökade och kvalitativt bättre investeringar i fysiskt kapital och humankapital, utveckling av innovation och kunskapssamhället, förmåga till anpassning till ekonomiska och sociala förändringar, miljöskydd och bättre miljö samt effektiv administration. Konvergensmålet skall vara fondernas främsta prioritering.	a) Konvergensmålet syftar till att påskynda konvergen i de minst utvecklade medlemsstaterna och regionerna genom att det skapas bättre förutsättningar för tillväxt och sysselsättning genom ökade och kvalitativt bättre investeringar i fysiskt kapital och humankapital, <u>infrastruktur, företagande</u>, utveckling av innovation och kunskapssamhället, förmåga till anpassning till ekonomiska och sociala förändringar, miljöskydd och bättre miljö samt effektiv administration. Konvergensmålet skall vara fondernas främsta prioritering.

Motivering:

Det är viktigt att konvergensmålet har en tydlig inriktning mot infrastrukturfrågor, vilket inte innebär enbart fysisk infrastruktur utan också humankapital och entreprenörsinfrastruktur samt utvecklingen av innovation och kunskapssamhället, för miljöskydd och bättre miljö och effektiv administration.

Rekommendation 4*Artikel 6.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
När en medlemsstat lägger fram sin nationella strategiska referensram enligt artikel 25 skall den ange de NUTS 1- eller NUTS 2-regioner för vilka den kommer att lägga fram ett program för stöd från ERUF.	När en medlemsstat lägger fram sin nationella strategiska referensram enligt artikel 25 skall den i samarbete med regionerna ange de NUTS 1- eller NUTS 2-regioner för vilka den kommer att lägga fram ett program för stöd från ERUF. <u>I enlighet med artikel 34.2 skall en medlemsstat också kunna föreslå program på en annan regional nivå om så är lämpligt.</u>

Motivering:

För tydlighetens skull är det viktigt att särskilt hänvisa till 34.2, i enlighet med vilken en medlemsstat kan föreslå operativa program på en annan territoriell nivå än NUTS 1- eller NUTS 2-regioner.

Rekommendation 5*Artikel 7.3*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
När det gäller nätverk för samarbete och erfarenhetsutbyte skall hela unionens territorium vara berättigat till stöd.	När det gäller nätverk för samarbete och erfarenhetsutbyte ett brett <u>upplagt mellanregionalt samarbete, som kan sträcka sig från erfarenhetsutbyte till investeringsprojekt,</u> skall hela unionens territorium vara berättigat till stöd. Därmed skall även framtida projekt över gemenskapens <u>hittillsvarande inre och nya yttre gränser möjliggöras.</u>

Motivering:

Det transnationella samarbetet äger rum inom en av de 13 regioner som utsetts för detta. Dessutom behövs samarbetsprojekt, som inte räknas som gränsöverskridande eller transnationella, med regioner från hela unionen. Om detta samarbete begränsas till erfarenhetsutbyte och upprättande av nätverk tillgodoses inte regionernas behov av ett utökat samarbete med andra regioner i unionen. Därför borde det gränsöverskridande och transnationella samarbetets breda tematik också tillämpas på det mellanregionala samarbetet.

KAPITEL IV

Principer för stöd**Rekommendation 6***Artikel 10.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Stöd från fonderna skall beslutas av kommissionen inom ramen för nära samarbete, nedan kallat "partnerskap", mellan kommissionen och en medlemsstat. Medlemsstaten skall, i enlighet med gällande nationella regler och rutiner, upprätta ett partnerskap med de myndigheter och organ som den utser enligt följande:	Stöd från fonderna skall beslutas av kommissionen inom ramen för nära samarbete, nedan kallat "partnerskap", mellan kommissionen och en medlemsstat <u>och regionerna.</u> Medlemsstaten skall, i enlighet med gällande nationella regler och rutiner, upprätta ett partnerskap med de myndigheter och <u>motsvarande organ som den utser</u> enligt följande:

Motivering:

Förordningen måste säkerställa regionernas medverkan i fondernas samtliga förhandlingsfaser. I kommissionens förslag är regionernas medverkan i diskussioner avhängigt av om medlemsstaten utser dem. En direkt dialog mellan regionerna och kommissionen är oundgänglig när man skall diskutera vilka åtgärder som skall genomföras med hjälp av fonderna på deras eget territorium och behörighetsområde.

Kommissionen betonar själv i vitboken om EU:s styrelseformer att regionernas ökade ansvar inom gemenskapspolitiken – rent konkret avses sammanhållningspolitiken – inte har åtföljts av ett ökat verkligt deltagande i EU. Enligt kommissionen beror detta på att de nationella regeringarna inte i tillräcklig mån engagerar regionerna när de skall utarbeta sin ståndpunkter vad gäller gemenskapspolitiken. Ett sätt att säkerställa regionernas deltagande i sammanhållningspolitiken är att man genom förordningar reglerar deras medverkan i diskussionsprocessen.

Avslutningsvis bör regionerna i förordningen erkännas som förvaltnings- och utbetalningsmyndigheter. Därför krävs att de kan hålla en direkt dialog med kommissionen under hela förhandlingsförloppet kring fonderna.

Rekommendation 7*Artikel 10.1 c*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
c) Andra lämpliga organ som representerar det civila samhället, partner på miljöområdet, icke-statliga organisationer samt organ som ansvarar för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män.	c) Andra lämpliga organ som representerar det civila samhället, partner på miljöområdet, icke-statliga organisationer, <u>organisationer i den sociala ekonomin</u> samt organ som ansvarar för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män.

Motivering:

Partnerskapet bör stärka deltagandet av den sociala ekonomins organisationer.

Rekommendation 8*Artikel 10.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Partnerskapet skall genomföras i full överensstämmelse med respektive parts institutionella, rättsliga och finansiella behörighet. Partnerskapet skall omfatta utformning och övervakning av den nationella strategiska referensramen liksom utformning, genomförande, övervakning och utvärdering av de operativa programmen. Medlemsstaterna skall se till att lämpliga parter, särskilt på regional nivå, aktivt deltar i de olika etapperna av programarbetet inom tidsfristen för respektive etapp.	2. Partnerskapet skall genomföras i full överensstämmelse med respektive parts institutionella, rättsliga och finansiella behörighet. Partnerskapet skall omfatta utformning och övervakning av den nationella strategiska referensramen liksom utformning, <u>finansiering</u> , genomförande, övervakning och utvärdering av de operativa programmen. Medlemsstaterna skall se till att lämpliga parter, särskilt <u>regioner och städer, på regional nivå</u> , aktivt deltar i de olika etapperna av programarbetet inom en tidsfrist <u>en som möjliggör inflytande på varje för respektive etapp</u> .

Motivering:

Det är viktigt att partnerskapet tillåts få inflytande under planeringsskedet. För detta krävs tillräckligt med tid. Också påverkan i finansieringsfrågorna är viktigt och bör tilläggas.

KAPITEL V

Finansieringsram**Rekommendation 9***Artikel 15.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 15</i> Sammanlagda medel 1. De medel som är tillgängliga för åtaganden från fonderna under perioden 2007–2013 skall uppgå till 336,1 miljarder euro i 2004 års priser med en årlig fördelning enligt bilaga 1. De belopp som avses i första stycket skall indexregleras med 2 % per år inför programarbetet och senare budgetering i Europeiska gemenskapernas allmänna budget. Fördelningen av budgetmedlen mellan de mål som definieras i artikel 3.2 skall ske på ett sådant sätt att en väsentlig del tilldelas de regioner som omfattas av konvergensmålet. 2. Kommissionen skall utarbeta preliminära årliga fördelningar per medlemsstat i enlighet med kriterierna i artiklarna 16, 17 och 18 och utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som avses i artiklarna 20 och 21.	<i>Artikel 15</i> Sammanlagda medel 1. De medel som är tillgängliga för åtaganden från fonderna under perioden 2007–2013 skall uppgå till 336,1 miljarder euro i 2004 års priser med en årlig fördelning enligt bilaga 1. De belopp som avses i första stycket skall indexregleras med 2 % per år inför programarbetet och senare budgetering i Europeiska gemenskapernas allmänna budget. Fördelningen av budgetmedlen mellan de mål som definieras i artikel 3.2 skall ske på ett sådant sätt att en väsentlig del tilldelas de regioner som omfattas av konvergensmålet. 2. Kommissionen skall utarbeta preliminära årliga fördelningar per medlemsstat i enlighet med kriterierna i artiklarna 16, 17 och 18, och per region, och utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som avses i artiklarna 20 och 21. Särskild hänsyn bör tas till regioner med allvarliga och permanenta naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet, öregioner, gränsregioner och bergsregioner.

Motivering:

Regionerna bör också ingå i fördelningen av fonderna. I kommissionens förslag överläts denna uppgift uteslutande på medlemsstaterna. Enligt det första förslaget till den tredje sammanhållningsrapporten skulle medlen fördelas utifrån en preliminär fördelning per region som kommissionen upprättade. Detta avsnitt ströks i den slutgiltiga rapporten. Det bör också påpekas att kriterierna i artikel 16, 17 och 18 gäller fördelning per medlemsstat, varför man bör lägga till kriterier för fördelning per region.

Detta andra tillägg är nödvändigt för att den allmänna förordningen skall stämma överens med motsvarande bestämmelse i det konstitutionella fördraget (artikel III-220)

Rekommendation 10*Artikel 17.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. De anslag som avses i punkt 1 a skall fördelas jämnt mellan de program som finansieras via ERUF och de program som finansieras via ESF.	2. De anslag som avses i punkt 1 a skall fördelas jämnt mellan de program som finansieras via ERUF och de program som finansieras via ESF, enligt proportioner som fastställs utifrån de regionala förhållandena och med en omfattande decentralisering i genomförandet.

Motivering:

Övergången från en ekonomi som bygger på jordbruk och traditionell tillverkningsindustri till en kunskapsökonomi kräver stora insatser från näringslivets sida vad gäller produkt-, process- och marknadsinnovation. Där lämpar sig stöd från ERUF bättre än från ESF.

AVDELNING II

STRATEGI FÖR SAMMANHÅLLNINGEN

KAPITEL I

*EU:s strategiska riktlinjer för sammanhållning***Rekommendation 11***Artikel 23*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Riktlinjerna skall framför allt införliva EU:s prioriteringar i vart och ett av fondernas mål i syfte att främja en balanserad, harmonisk och hållbar utveckling.	Riktlinjerna skall framför allt införliva EU:s prioriteringar i vart och ett av fondernas mål i syfte att främja en balanserad, harmonisk och hållbar utveckling, <u>främst genom minskade regionala skillnader i enlighet med målen från Lissabon och Göteborg.</u>

Motivering:

ReK vill påminna om att regionalpolitikens huvudmål enligt artikel 158 i EG-fördraget är att minska regionala skillnader.

Rekommendation 12*Artikel 25.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaten skall lägga fram en nationell strategisk referensram som skall se till att EU:s strukturstöd är förenligt med EU:s strategiska riktlinjer och som skall fastställa kopplingen mellan å ena sidan EU:s prioriteringar och, å andra sidan, nationella och regionala prioriteringar i syfte att främja hållbar utveckling och den nationella planen för sysselsättning. Ramen skall ligga till grund för fondernas programarbete.	Medlemsstaten skall lägga fram en nationell strategisk referensram som skall se till att EU:s strukturstöd är förenligt med EU:s strategiska riktlinjer och som skall fastställa kopplingen mellan å ena sidan EU:s prioriteringar och, å andra sidan, nationella och regionala prioriteringar <u>samt prioriteringar i stadsområden</u> i syfte att främja hållbar utveckling och den nationella planen för sysselsättning. Ramen skall <u>utgöra ett koncist och strategiskt referensinstrument och</u> ligga till grund för fondernas programarbete.

Motivering:

Man bör lägga till en hänvisning till prioriteringar i stadsområden på grund av kravet att varje nationell strategisk referensram skall innehålla särskilda prioriteringar för åtgärder i stadsområden.

ReK anser att man bör lämna tillräckligt utrymme till de regioner som leder operativa program att fastställa de specifika målen och åtgärderna.

Rekommendation 13*Artikel 25.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. I varje nationell referensram skall det ingå en kortfattad beskrivning av medlemsstatens strategi och det praktiska genomförandet av denna.	2. I varje nationell referensram skall det ingå en kortfattad beskrivning av medlemsstatens strategi och det praktiska genomförandet av denna. <u>Denna strategi bör bygga på det partnerskap som beskrivs i artikel 10.</u>

Motivering:

Det är positivt att ställa upp en nationell strategisk ram, men den bör vara starkt influerad av läget på lokal och regional nivå.

Rekommendation 14*Artikel 27.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstatens årsrapport Från och med 2008 skall medlemsstaterna senast den 1 oktober varje år lämna in en rapport till kommissionen om hur genomförandet av strategin och målsättningarna fortskrider, med särskild hänsyn till fastställda indikatorer och till deras bidrag till genomförandet av EU:s strategiska riktlinjer för sammanhållning, tillsammans med tillgängliga utvärderingar. Rapporten skall referera till den nationella handlingsplanen för sysselsättning.	Medlemsstatens årsrapport Från och med 2008 2009 skall medlemsstaterna senast den 1 oktober varje år lämna in en rapport till kommissionen om hur genomförandet av strategin och målsättningarna fortskrider, med särskild hänsyn till fastställda indikatorer och till deras bidrag till genomförandet av EU:s strategiska riktlinjer för sammanhållning, tillsammans med tillgängliga utvärderingar. Rapporten skall referera till den nationella handlingsplanen för sysselsättning.

Motivering:

Den strategiska planeringen som skall leda till en korrekt utvärdering av sammanhållningspolitiken bör inledas 2009.

AVDELNING III

PROGRAMARBETE

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser för strukturfonderna och sammanhållningsfonden**Rekommendation 15***Artikel 31.5*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Kommissionen skall anta ett operativt program <u>snarast möjligt</u> efter det att medlemsstaten formellt lämnat in detta.	Kommissionen skall anta ett operativt program snarast möjligt <u>inom sex månader</u> efter det att medlemsstaten formellt lämnat in detta.

Motivering:

Det måste finnas en tidsgräns för hur länge medlemsstaten måste vänta på kommissionens slutgiltiga beslut. Genom ändringen blir tidtabellen mer preciserad.

Rekommendation 16*Artikel 32.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
På initiativ av en medlemsstat eller av kommissionen och efter godkännande av övervakningskommittén skall operativa program granskas på nytt och vid behov ses över för den återstående programperioden till följd av betydande socioekonomiska förändringar eller i syfte att ta större eller annan hänsyn till EU:s prioriteringar, särskilt mot bakgrund av rådets slutsatser.	På initiativ av en medlemsstat eller av kommissionen <u>eller av respektive stödområde</u> och efter godkännande av övervakningskommittén skall operativa program granskas på nytt och vid behov ses över för den återstående programperioden till följd av betydande socioekonomiska förändringar eller i syfte att ta större eller annan hänsyn till EU:s prioriteringar, särskilt mot bakgrund av rådets slutsatser. <u>Denna översyn skall vara förenlig med artikel 10.</u>

Motivering:

Det är betydelsefullt att partnerskapet i enlighet med artikel 10 får inflytande över beslutet att granska programmen.

Rekommendation 17*Artikel 32.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Kommissionen skall fatta beslut gällande begäran om översyn av operativa program snarast möjligt efter det att medlemsstaten lämnat in en formell begäran.	2. Kommissionen skall fatta beslut gällande begäran om översyn av operativa program snarast möjligt inom <u>tre månader</u> efter det att medlemsstaten lämnat in en formell begäran.

Motivering:

Det måste finnas en tidsgräns för hur länge medlemsstaten måste vänta på kommissionens slutgiltiga beslut. Genom ändringen blir tidtabellen mer preciserad.

Rekommendation 18*Artikel 36.4*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4. De operativa program som finansieras genom ERUF skall därutöver för målen konvergens och regional konkurrenskraft och sysselsättning innehålla följande: a) Åtgärder för interregionalt samarbete med minst en region i en annan medlemsstat i varje regionalt program.	4. De operativa program som finansieras genom ERUF får skall därutöver för målen konvergens och regional konkurrenskraft och sysselsättning innehålla följande: a) Åtgärder för <u>som syftar till</u> interregionalt samarbete med minst en region i en annan medlemsstat i varje regionalt program.

Motivering:

Regionen måste specificeras i anslutning till att åtgärderna beslutas. Det går inte i förväg att avgöra vilken eller vilka regioner som man skall samarbeta med på programnivå. Projekten måste själva kunna fatta beslut om vilken eller vilka regioner de skall samarbeta med.

Rekommendation 19*Artikel 40.3*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. Kommissionen skall fatta ett beslut snarast möjligt efter det att medlemsstaten eller förvaltningsmyndigheten har lämnat in alla uppgifter som avses i artikel 39.	3. Kommissionen skall fatta ett beslut snarast möjligt <u>senast sex månader</u> efter det att medlemsstaten eller förvaltningsmyndigheten har lämnat in alla uppgifter som avses i artikel 39.

Motivering:

Det måste finnas en tidsgräns för hur länge medlemsstaten måste vänta på kommissionens slutgiltiga beslut. Genom ändringen blir tidtabellen mer preciserad.

Rekommendation 20*Artikel 41.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Förvaltningsmyndigheten får anförtro förvaltningen och genomförandet av en del av det operativa programmet till ett eller flera förmedlande organ som förvaltningsmyndigheten utser, däribland lokala myndigheter, organ för regional utveckling eller icke-statliga organisationer, vilka skall ansvara för genomförandet av en eller flera insatser i enlighet med bestämmelserna i ett avtal som ingås mellan förvaltningsmyndigheten och detta organ	Förvaltningsmyndigheten får anförtro förvaltningen och genomförandet av en del av det operativa programmet till ett eller flera förmedlande organ som förvaltningsmyndigheten utser, däribland <u>regionala och</u> lokala myndigheter, organ för regional utveckling eller icke-statliga organisationer, vilka skall ansvara för genomförandet av en eller flera insatser i enlighet med bestämmelserna i ett avtal som ingås mellan förvaltningsmyndigheten och detta organ.

Motivering:

Det verkar lämpligt att särskilt påpeka att man även kan anförtro regionala myndigheter förvaltningen och genomförandet av en del av det operativa programmet inom ramen för en övergripande tilldelning.

AVDELNING IV

MÅLUPPFYLLELSE

KAPITEL I

Utvärdering**Rekommendation 21***Artikel 45.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
EU:s strategiska riktlinjer, den nationella strategiska referensramen samt de operativa programmen skall utvärderas. Syftet med utvärderingarna är att förbättra kvaliteten, måluppfyllelsen och kontinuiteten i stödet från fonderna och genomförandet av de operativa programmen. De skall också bedöma programmens effekt mot bakgrund av EU:s strategiska mål, artikel 158 i fördraget och den berörda medlemsstatens eller regionens särskilda strukturella problem samtidigt som de tar hänsyn till behoven av hållbar utveckling och till gällande gemenskapslagstiftning i fråga om miljökonsekvenser och strategisk miljöbedömning.	EU:s strategiska riktlinjer, den nationella strategiska referensramen samt de operativa programmen skall utvärderas. Syftet med utvärderingarna är att förbättra kvaliteten, måluppfyllelsen och kontinuiteten i stödet från fonderna och genomförandet av de operativa programmen. De skall också bedöma programmens effekt mot bakgrund av EU:s strategiska mål, artikel 158 i fördraget och den berörda medlemsstatens eller regionens särskilda strukturella problem samtidigt som de tar hänsyn till behoven av hållbar utveckling och till gällande gemenskapslagstiftning i fråga om miljökonsekvenser och strategisk miljöbedömning, <u>jämställdhet, icke-diskriminering på de områden som omfattas av artikel 13 EU-fördraget, social integration och tillgänglighet för funktionshindrade.</u>

Motivering:

Social integration och icke-diskriminering är viktiga åtaganden och mål för EU och bör ges ett uttryckligt erkännande i målsättningarna för de strategiska riktlinjerna.

KAPITEL II

Reserver

Rekommendation 22

Artikel 48

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Inom ramen för den årliga debatt som avses i artikel 29 skall rådet år 2011 i enlighet med förfarandet i artikel 161 i fördraget, fördela den reserv som avses i artikel 20 mellan medlemsstaterna i syfte att belöna framsteg som gjorts i förhållande till utgångsläget. a) För konvergensmålet skall detta ske på grundval av följande kriterier: i) Tillväxten uttryckt i bruttonationalprodukt per capita mätt på NUTS 2-nivå i förhållande till genomsnitt i EU och på grundval av tillgängliga uppgifter för perioden 2004–2010. ii) Tillväxten uttryckt i sysselsättningsgrad på NUTS 2-nivå på grundval av tillgängliga uppgifter för perioden 2004–2010. b) För målet regional konkurrenskraft och sysselsättning skall detta ske på grundval av följande kriterier: i) Proportionellt till de regioner som mellan 2007 och 2010 använt minst 50 % av sitt anslag från ERUF på verksamheter med anknytning till innovation enligt artikel 5.1 i förordning (EG) nr [...]. ii) Tillväxten uttryckt i sysselsättningsgrad på NUTS 2-nivå på grundval av tillgängliga uppgifter för perioden 2004–2010. 2. Varje medlemsstat skall fördela de aktuella beloppen mellan de operativa programmen med hänsyn till kriterierna i den föregående punkten.	1. Inom ramen för den årliga debatt som avses i artikel 29 skall rådet år 2011 i enlighet med förfarandet i artikel 161 i fördraget, fördela den reserv som avses i artikel 20 mellan medlemsstaterna i syfte att belöna framsteg som gjorts i förhållande till utgångsläget. b) För konvergensmålet skall detta ske på grundval av följande kriterier: ii) Tillväxten uttryckt i bruttonationalprodukt per capita mätt på NUTS 2-nivå i förhållande till genomsnitt i EU och på grundval av tillgängliga uppgifter för perioden 2004–2010. ii) Tillväxten uttryckt i sysselsättningsgrad på NUTS 2-nivå på grundval av tillgängliga uppgifter för perioden 2004–2010. b) För målet regional konkurrenskraft och sysselsättning skall detta ske på grundval av följande kriterier: i) Proportionellt till de regioner som mellan 2007 och 2010 använt minst 50 % av sitt anslag från ERUF på verksamheter med anknytning till innovation enligt artikel 5.1 i förordning (EG) nr [...]. ii) Tillväxten uttryckt i sysselsättningsgrad på NUTS 2-nivå på grundval av tillgängliga uppgifter för perioden 2004–2010. 2. Varje medlemsstat skall fördela de aktuella beloppen mellan de operativa programmen med hänsyn till kriterierna i den föregående punkten. 1. Varje medlemsstat skall senast den 31 december 2010 i nära samråd med kommissionen inom varje mål bedöma resultatet för vart och ett av de operativa programmen med utgångspunkt i ett begränsat antal övervakningsindikatorer som avspeglar effektiviteten, förvaltningen och det finansiella genomförandet och som mäter resultatet efter halva tiden i förhållande till de ursprungliga särskilda målen. Dessa indikatorer skall fastställas av medlemsstaterna i nära samråd med kommissionen med hänsyn till de uppgifter som de lokala och regionala myndigheterna tillhandahåller och med beaktande av hela eller en del av en preliminär förteckning över indikatorer som föreslagits av kommissionen. Indikatorerna skall kvantifieras i de befintliga olika årliga rapporterna om genomförandet samt i rapporten från utvärderingen efter halva tiden. Medlemsstaterna skall ansvara för tillämpningen av dem. 2. Kommissionen skall efter halva tiden, dock senast den 31 mars 2011, i nära samråd med de berörda medlemsstaterna, på grundval av förslag från varje medlemsstat och med hänsyn till deras institutionella särdrag och deras motsvarande programplanering, inom varje mål fördela de åtagandebemyndiganden som avses i artikel 7.5 till de operativa program eller prioriteringar i dessa som bedöms ha uppnått goda resultat.

Motivering:

Vi menar att det är olämpligt av kommissionen att föreslå ändringar i "filosofi" och fördelning efter kvalitet och resultatnivå mellan medlemsstaterna. Reserven för kvalitet och resultatnivå bör fördelas av medlemsstaten. Detta var praxis under den tredje programperioden (2000–2006).

Rekommendation 23*Artikel 49*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Nationell reserv för oförutsedda utgifter 1. Medlemsstaten skall avsätta ett belopp motsvarande 1 % av det årliga stödet från strukturfonderna till konvergensmålet och 3 % av det årliga stödet till målet regional konkurrenskraft och sysselsättning i syfte att ha täckning för oförutsedda lokala eller sektoriella kriser i samband med ekonomisk och social omstrukturering eller till följd av liberaliseringen av handeln. Reserven skall användas till att förbättra de berörda arbetstagarnas anpassningsförmåga och den ekonomiska diversifieringen i de berörda regionerna som ett komplement till de operativa programmen. 2. Alla medlemsstater skall lämna förslag på särskilda operativa program för de budgetåtaganden som täcker hela perioden i syfte att åtgärda sådana kriser som avses i den föregående punkten.	Nationell reserv för oförutsedda utgifter 1. Medlemsstaten skall avsätta ett belopp motsvarande 1 % av det årliga stödet från strukturfonderna till konvergensmålet och 3 % av det årliga stödet till målet regional konkurrenskraft och sysselsättning i syfte att ha täckning för oförutsedda lokala eller sektoriella kriser i samband med ekonomisk och social omstrukturering eller till följd av liberaliseringen av handeln. Reserven skall användas till att förbättra de berörda arbetstagarnas anpassningsförmåga och den ekonomiska diversifieringen i de berörda regionerna som ett komplement till de operativa programmen. 2. Alla medlemsstater skall lämna förslag på särskilda operativa program för de budgetåtaganden som täcker hela perioden i syfte att åtgärda sådana kriser som avses i den föregående punkten. <u>Nödvändiga ändringar i programmet skall bli föremål för ett förenklat och påskyndat godkännandeförfarande.</u>

Motivering:

Ett betydligt förenklat och påskyndat förfarande för ändringar i programmet behövs för att man skall kunna reagera snabbt.

AVDELNING V

EKONOMISKT STÖD FRÅN FONDERNA

KAPITEL 1

Stöd från fonderna**Rekommendation 24***Artikel 50 d*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
d) I vilken grad privata finansieringskällor mobiliserats, särskilt genom partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn, inom berörda områden.	d) I vilken grad Huruvida privata finansieringskällor mobiliserats, särskilt genom partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn, inom berörda områden.

Motivering:

"Grad" syftar på något kvantifierbart. De påföljande artiklarna i kapitlet (51–53) definierar ingenting sådant, såsom metoder för att mäta den, takvärden osv.

Rekommendation 25*Artikel 51.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Stödet från fonderna skall beräknas i förhållande till de totala offentliga utgifterna.	Stödet från fonderna skall beräknas i förhållande till de totala offentliga nationella offentliga och privata utgifterna.

Motivering:

ReK befärar att man genom att fastställa medfinansieringsgraden för gemenskapens stöd i förhållande till de totala offentliga utgifterna kan avskräcka privata sektorn från att delta i programmen. Vi föreslår därför att man skall beräkna bidraget från fonderna i förhållande till de totala nationella utgifterna, eftersom det utgör ett kraftfullt verktyg för att stärka offentlig-privata partnerskap.

Rekommendation 26

Artikel 51.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Följande tak skall gälla för stödet från fonderna: a) 85 % av de offentliga utgifter som medfinansieras av Sammanhållningsfonden. b) 75 % av de offentliga utgifter som medfinansieras av ERUF eller ESF inom ramen för operativa program i regioner som är stödberättigande under konvergenzmålet. c) 50 % av de offentliga utgifter som medfinansieras av ERUF eller ESF inom ramen för operativa program under målet regional konkurrenskraft och sysselsättning. d) 75 % av de offentliga utgifter som medfinansieras av ERUF inom ramen för operativa program under målet europeiskt regionalt samarbete. e) Medfinansieringsnivån för särskilda åtgärder som finansieras under de extra anslagen till de yttersta randområdena enligt artikel 5.4 skall vara 50 % av de offentliga utgifterna.	Följande tak skall gälla för stödet från fonderna: a) 85 % av de offentliga <u>och privata</u> utgifter som medfinansieras av Sammanhållningsfonden. b) 75 % av de offentliga <u>och privata</u> utgifter som medfinansieras av ERUF eller ESF inom ramen för operativa program i regioner som är stödberättigande under konvergenzmålet. c) 50 % av de offentliga <u>och privata</u> utgifter som medfinansieras av ERUF eller ESF inom ramen för operativa program under målet regional konkurrenskraft och sysselsättning. d) 75 % av de offentliga <u>och privata</u> utgifter som medfinansieras av ERUF inom ramen för operativa program under målet europeiskt regionalt samarbete. e) Medfinansieringsnivån för särskilda åtgärder som finansieras under de extra anslagen till de yttersta randområdena enligt artikel 5.4 skall vara 50 % av de offentliga <u>och privata</u> utgifterna.

Motivering:

I anslutning till den tredje sammanhållningsrapporten, som presenterades i februari 2004, ställde sig kommissionen fortfarande positiv till privat medfinansiering. I utkastet till förordning föreslås nu enbart medfinansiering med offentliga medel. Privata medel för medfinansiering skulle därmed, i motsats till vad som är fallet under innevarande stödperiod, inte längre kunna utnyttjas för finansiering av EU-projekt.

Privat medverkan bör möjliggöras i stället för att uteslutas helt. En sådan bestämmelse skulle framför allt beröra stora delar av den förebyggande arbetsmarknadspolitiken och bidra till att sådana åtgärder inte längre genomförs i nuvarande omfattning. Just detta område kännetecknas av en särskilt hög innovationsgrad och av många offentlig-privata partnerskap.

Rekommendation 27

Artikel 51.4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4. Det maximala stödet från fonderna skall ökas till 85 % av de offentliga utgifterna för operativa program under målen konvergens och regional konkurrenskraft och sysselsättning i de yttersta randområdena och för operativa program under konvergenzmålet på avlägset belägna grekiska öar.	4. Det maximala stödet från fonderna skall ökas till 85 % av de offentliga utgifterna för operativa program under målen konvergens och regional konkurrenskraft och sysselsättning i de yttersta randområdena och för operativa program under konvergenzmålet <u>och målen regional konkurrenskraft och sysselsättning på avlägset belägna grekiska öar.</u>

Motivering:

Eftersom en betydande del av de grekiska öarna omfattas av målet om regional konkurrenskraft och sysselsättning, skulle det vara meningslöst, improduktivt och orättvist att utesluta detta mål för deras vidkommande.

AVDELNING VI

FÖRVALTNING, ÖVERVAKNING OCH KONTROLLER

KAPITEL I

Förvaltning och kontroller**Rekommendation 28***Artikel 58.7 (ny)*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	7. Med hänsyn tagen till artikel 57.1 kan vid behov <u>trepartsöverenskommelser mellan lokala och regionala organ, medlemsstaten och kommissionen tillämpas. Denna typ av överenskommelse kan bidra till att konsolidera partnerskapsprincipen och till att länka samman lokala, regionala, nationella och flernationella komponenter.</u>

Motivering:

Om samtliga parter är överens bör det gå att förstärka samarbetet på alla nivåer via trepartsöverenskommelser. Detta bör vara ett inslag i den övergripande förordningen för att lyfta fram betydelsen av den lokala och regionala medverkan vid sidan av partnerskapet i enlighet med artikel 10.

AVDELNING VII

EKONOMISK FÖRVALTNING

KAPITEL 1

Ekonomisk förvaltning

AVSNITT 3

Förhandsfinansiering**Rekommendation 29***Artikel 81.1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. När kommissionen har fattat beslut om att godkänna stöd från fonderna till ett operativt program skall den betala ett forskottsbelopp till det organ som medlemsstaten utsett. Beloppet skall motsvara 7 % av stödet från strukturfonderna och 10,5 % av stödet från Sammanhållningsfonden till det operativa programmet i fråga. Det kan beroende på tillgängliga budgetmedel fördelas på två budgetår.	1. När kommissionen har fattat beslut om att godkänna stöd från fonderna till ett operativt program skall den betala ett forskottsbelopp till det organ som medlemsstaten utsett. Beloppet skall motsvara 7 % 10,5 % av stödet från strukturfonderna och 10,5 % av stödet från Sammanhållningsfonden till det operativa programmet i fråga. <u>Det fördelas kan beroende på tillgängliga budgetmedel fördelas på två budgetår med två tredjedelar på det första budgetåret och en tredjedel på det andra budgetåret.</u>

Motivering:

En höjning av den andel av forskottsutbetalningarna som inte dras tillbaka automatiskt, tillsammans med den angivna uppdelningen av utbetalningarna, svarar mot kraven på en utgiftsfördelning som är mer realistisk under de första åren av projektet och ligger i linje med bestämmelserna för Sammanhållningsfonden.

AVDELNING VIII

KOMMITTÉER

KAPITEL 1

Kommittén för ERUF, Sammanhållningsfonden och samordning av fonderna**Rekommendation 30***Artikel 104 (tillägg av ny punkt)*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Kommissionen skall biträdas av kommittén för ERUF, Sammanhållningsfonden och för samordning av fonderna (nedan kallad "kommittén").	1. Kommissionen skall biträdas av kommittén för ERUF, Sammanhållningsfonden och för samordning av fonderna (nedan kallad "kommittén").
2. När det hänvisas till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i artikel 3 i beslut 1999/468/EG tillämpas, i enlighet med artikel 7.3 i det beslutet.	2. När det hänvisas till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i artikel 3 i beslut 1999/468/EG tillämpas, i enlighet med artikel 7.3 i det beslutet.
3. När det hänvisas till denna punkt skall förvaltningsförfarandet i artikel 4 i beslut 1999/468/EG tillämpas, i enlighet med artikel 7.3 i det beslutet.	3. När det hänvisas till denna punkt skall förvaltningsförfarandet i artikel 4 i beslut 1999/468/EG tillämpas, i enlighet med artikel 7.3 i det beslutet.
Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till en månad.	Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till en månad.
4. Kommittén skall själv utarbeta sin arbetsordning.	4. Kommittén skall själv utarbeta sin arbetsordning.
5. EIB och EIF skall utse en företrädare utan rösträtt.	5. <u>Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén skall utse var sin företrädare utan rösträtt.</u>
	6. EIB och EIF skall utse en företrädare utan rösträtt.

Motivering:

De två kommittéerna är remissorgan inom EU och bör tydligt omnämnas i samband med det nära samarbetet. De båda kommittéernas verksamhetsfält enligt denna artikel bör definieras närmare, som i förordning 1260/99, artiklarna 47 och 4.8. Detta ligger i linje med partnerskapsprincipen.

Bryssel den 13 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)"

(2005/C 231/02)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden (KOM(2004) 495 slutlig – 2004/0167 COD),

kommissionens beslut av den 16 juli 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga kommittén i denna fråga,

ordförandens beslut av den 26 maj 2004 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

kommissionens förslag till förordningar om "Allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden" (KOM(2004) 492 slutlig – 2004/0163 AVC) och Europeiska grupperingar för gränsöverskridande samarbete (EGGS) (KOM(2004) 496 slutlig – 2004/0168 COD),

kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet *Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013* (KOM(2004) 101 slutlig),

meddelande från kommissionen *Europeiska grannskapspolitiken – strategidokument* (KOM (2004) 373 slutlig),

meddelande från kommissionen *Ett starkare partnerskap för de yttersta randområdena* (KOM(2004) 343 slutlig),

Regionkommitténs förberedande rapport *Förvaltningen och förenklingen av strukturfonderna efter 2006* (CdR 389/2002 fin),

Regionkommitténs yttrande om *Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning* (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande av den 18 november 1998 om *Förslag till rådets förordning (EG) om Europeiska regionala utvecklingsfonden* (KOM(1998) 131 slutlig) (CdR 240/98 fin) ⁽²⁾,

det utkast till yttrande (CdR 233/2004 rév. 2) som antogs av utskottet för territoriell sammanhållningspolitik den 4 februari 2005 (föredragande **Rosario Condorelli**, kommunfullmäktigeledamot i Catania (IT-ELDR)),

och av följande skäl:

- 1) De ökade regionala skillnaderna i EU efter den senaste utvidgningen i maj 2004 har motiverat en ny och kraftfullare insats för att lösa problem i samband med konvergens, konkurrenskraft och sysselsättning samt lokalt och regionalt samarbete. Detta skall uppnås via de program som specifikt syftar till ökad sammanhållning utifrån sammanhållningspolitikens nya mål 2007–2013 och alla gemenskapsmedel som är tillgängliga via den gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitiken.

⁽¹⁾ EUT C 318, 22.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ EGT C 51, 22.2.1999, s. 1.

- 2) Dessa sammanhållningsåtgärder 2007–2013 måste planeras och genomföras på ett samordnat sätt i linje med Lissabon- och Göteborgsstrategierna, som syftar till att bygga upp en kunskapsekonomi i EU inom ramen för en hållbar utveckling. Hittills har medlemsstaterna haft huvudansvaret för dessa strategier, som därför ännu inte på ett konsekvent sätt ingår i processerna för en integrerad utveckling av EU:s övriga åtgärder.
- 3) Därför bör såväl den nationella strategiska ramen som de operativa programmen vara i överensstämmelse med de strategiska riktlinjer för sammanhållningen som antagits av rådet, så att gemenskapens prioriteringar vederbörligen beaktas.
- 4) De motiverade kraven på förenkling har lett till att man endast planerar en fondsprogram, med undantag för vissa åtgärds-kategorier där både ERUF och Sammanhållningsfonden bidrar till samma operativa program.
- 5) Därmed bekräftas och, om möjligt, förstärks kravet på såväl integration mellan de enskilda programmen och fonderna som samordning mellan sammanhållningspolitiken och unionens övriga politikområden.
- 6) Inom denna struktur, som grundar sig på den allmänna förordningen, kan ERUF få en betydligt viktigare roll inte bara som finansieringskälla utan framför allt som utgångspunkt för att koppla samman EU:s olika åtgärder och program för att uppnå målen beträffande konvergens, konkurrenskraft, sysselsättning och lokalt och regionalt samarbete.
- 7) Enligt förslaget till allmän förordning och förslaget till förordning om ERUF är det huvudsakligen medlemsstaterna och, om det anges i deras respektive författningar, regionerna som skall ha till uppgift att säkerställa denna koppling och integration.
- 8) Kommissionen fäster i förslagen större vikt än tidigare vid lokalsamhällen, särskilt i stadsområden, även om de omfattas av operativa program på regional nivå. Möjligheten att överlåta det övergripande stödinstrumentet till lokalsamhällen slås uttryckligen fast och det har också med framgång prövats i praktiken genom gemenskapsinitiativet Urban i enlighet med artikel 36.4 b och artikel 41 i förordningen om allmänna bestämmelser för fonderna.
- 9) En förutsättning för att kunna anpassa och hålla fast vid dessa olika mål (t.ex. anpassning av medlemsstaternas regionalpolitik till EU:s strategier, subsidiaritet, förenkling och optimalt utnyttjande av finansiella medel) är att man engagerar så många offentliga aktörer som möjligt – allt från kommissionen till lokala myndigheter – i en strävan efter "multilevel governance". Det förutsätter också att man vidtar förebyggande åtgärder som kan förbättra de berörda offentliga aktörernas förmåga att utforma visioner och planera samt leda och övervaka i enlighet med deras respektive roll. Samtidigt måste man uppmuntra arbetsmarknadens parter att aktivt bidra till förslaget och övervakningen.
- 10) Det är därför ytterst viktigt att paketet med förordningar som reglerar sammanhållningspolitiken 2007–2013 och, i detta specifika fall ERUF, inte i några avseenden kan ge upphov till tolkningsproblem eller innehåller brister. Man måste också göra en klar distinktion mellan de offentliga aktörernas roller, och hänvisningen till medlemsstaternas lagstiftning måste åtföljas av en tydlig hänvisning till principen om tredje part, som måste följas av alla offentliga aktörer – med början inom kommissionen – i förhållande till nästföljande nivå i den institutionella kedjan.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 59:e plenarsession den 13 april 2005 (sammanträdet den 13 april):

Allmänna bestämmelser om målen beträffande konvergens, konkurrenskraft och sysselsättning (kapitel I och II i kommissionens förslag)

1. Regionkommitténs kommentarer

1.1 Regionkommittén tar inledningsvis bestämt avstånd från alla kvarstående försök att åternationalisera EU:s regionalpolitik eftersom EU:s sammanhållningsprogram bidrar till att uppnå målen i fördraget.

1.2 ReK bekräftar att kommissionens finansieringsförslag om 0,41 % av BNI (0,46 % av BNI om man räknar med strukturella åtgärder för landsbygdsutveckling och fiske) är en acceptabel kompromiss för den framtida sammanhållningspolitiken.

1.3 ReK uppskattar det följdriktiga beslutet att prioritera utvecklingen av de minst gynnade regionerna i den utvidgade unionen genom att på ett konsekvent sätt i högre grad koncentrera finansieringen av projekt inom dessa områden.

1.4 Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att inom den nationella strategiska ramen och med tillräckliga resurser vidta lämpliga åtgärder för att i infasningsregionerna lösa problem i samband med konkurrenskraft och kontrollen av konvergensprocessen.

1.5 ReK ser positivt på de ansträngningar som gjorts för att förenkla administrationen och förvaltningen av fonderna, även om det fortfarande är oklart hur det kommer att fungera i praktiken.

1.6 ReK välkomnar den nya strukturen, som bland annat innebär att territoriellt samarbete får status som tredje mål för sammanhållningspolitiken och därmed väsentligt ökade finansiella resurser. Vi välkomnar också de åtgärder som skall finansieras inom ramen för utkastet till ERUF-förordningen och som är knutna till Lissabon- och Göteborgsstrategierna. ReK vill särskilt framhålla vikten av följande förslag:

- Att man skall prioritera åtgärder som rör forskning och innovation inom konvergensmålet, det regionala konkurrenskraftsmålet och sysselsättningsmålet, och särskilt beakta projekt inom ramen för samarbetet mellan centrum för vetenskaplig forskning i EU-15 och de nya medlemsstaterna.
- Att man i högre grad skall uppmärksamma hållbar utveckling genom åtgärder som rör miljö, transporter, energi och riskhantering.
- Att man skall uppmärksamma tillgänglighetsproblem – även tillgång till informationsteknik – inom målet regional

konkurrenskraft och sysselsättning, vilket utgör en stor förändring jämfört med innevarande period.

— Att de frågor som rör stadspolitiken skall få stor betydelse.

— Att man skall erkänna det regionala samarbetet som ett viktigt inslag i den regionala programplaneringen, eftersom det förmår främja såväl konvergensen som utveckla regionernas konkurrenskraft vad gäller sysselsättningen.

1.7 Kommittén beklagar att det mellanregionala samarbetet inte förblir ett eget område inom målet regionalt samarbete, trots att denna tanke också får stöd i Europaparlamentets betänkande om sammanhållningsrapporten.

1.8 Enligt Regionkommittén är det anmärkningsvärt att kommissionen visar prov på en sådan förståelse för sammanhållningens territoriella dimension. Detta avspeglas i den särskilda behandlingen av områden med mycket speciella problem (stads- och landsbygdsområden, öar och bergsområden, områden beroende av fiske, yttre randområden och glesbygdsområden, områden som gränsar till de nya medlemsstaterna och områden vid de nya yttre gränserna samt områden i norr med mycket låg befolkningstäthet). Det är särskilt positivt att Europas ekonomiska och sociala sammanhållning betraktas som oundgänglig för en varaktig tillväxt, och att det inte går att planera EU:s framtid så länge det finns områden som ligger förhållandevis långt efter i utveckling eller som av geomorfologiska eller demografiska orsaker står utanför de fördelar som inre marknaden ger. ReK värdesätter också det planerade stödet till dessa regioner och regionerna i EU:s yttersta randområden, i enlighet med den status som de tilldelas genom fördraget, för att kompensera dem för de speciella nackdelar som hämmar deras utveckling och deras tillträde till inre marknaden. Vi beklagar emellertid att man inte ägnar större uppmärksamhet åt problemen med en åldrande befolkning, eftersom det är en av de största utmaningarna för EU de närmaste årtiondena.

1.9 Kommittén konstaterar emellertid att man i skäl 1 och 10 i förslaget i fråga endast erkänner handikappen hos "vissa öar", tvärt emot vad som anges i deklaration 30 i bilagan till Amsterdamfördraget, vilket bekräftas i artikel III-220 i den europeiska konstitutionen. Vi anser därför att det är nödvändigt att säkerställa en större rättslig och tolkningsmässig enhetlighet vad gäller ovannämnda skäl (1 och 10), bland annat mot bakgrund av artikel 52.1 första stycket i förslaget till allmän förordning. Samma synpunkter gäller även bergsregionerna och gränsregionerna, både mot bakgrund av artikel III-116 i utkastet till europeisk konstitution och artikel 52 i förslaget till allmän förordning.

1.10 ReK noterar att man i gemenskapens nya politiska strategi erkänner att regionerna och de lokala myndigheterna inte bara utgör den lämpligaste beslutsnivån i regionalpolitiken och sammanhållningspolitiken, utan också den effektivaste nivån för att genomföra åtgärderna, vilket också europeiska samman slutningar av regionala och lokala myndigheter hävdade under Leipzigkonferensen i maj 2003. Det är absolut nödvändigt att de nivåer som är närmast medborgarna deltar i större utsträckning, för att öka medborgarnas förståelse för EU:s insatser och säkerställa att insatserna blir enklare och effektivare.

1.11 Kommittén anser dock att regionala och lokala myndigheter måste stärka och fördjupa sitt samarbete kring gemensamma mål särskilt med myndigheter i städerna, och att detta samarbete måste fördjupas på ett lämpligt sätt inom ramen för nationella bestämmelser och rådande praxis.

1.12 ReK ser det som positivt att det kan avsättas fler resurser till riktade kvalitetsinsatser i stadsområden via operativa program, eftersom städerna har störst innovationskapacitet och bättre möjligheter beträffande social integration. De lokala myndigheterna önskar att dessa program skall kunna administreras genom ett delegeringssystem i enlighet med artikel 36.4 b i förslaget till allmän förordning om strukturfonderna.

1.13 ReK rekommenderar att man snarast slutför den process som föregår antagandet av det samlade strukturfondspaketet före den 1 januari 2007, så att de institutionella organ som utsetts av medlemsstaterna får tillräcklig tid att förbereda de nya operativa programmen och de organ vid kommissionen som avdelats för ändamålet får tid att undersöka sin administrativa kapacitet.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 I artikel 1 andra stycket bör man lägga till områden med demografiska handikapp.

2.2 I artikel 3 bör man lägga till investeringar i kulturtillgångar (vilket även är i linje med artikel 8 andra stycket), investeringar i fastigheter och utrustning för utbildningsaktiviteter och en aktiv sysselsättningspolitik samt utgifter för att genomföra dessa aktiviteter, i den mån som de omfattas av ERUF.

2.3 Man bör stärka sambanden mellan de regionalpolitiska målen och de bestämmelser som är specifika för vissa typer av områden.

2.4 I inledningen till artikel 5 om målet för "regional konkurrenskraft och sysselsättning" bör man lägga till att ERUF-stödet skall ge möjlighet till större flexibilitet vid fastställandet av prioriteringarna för de s.k. infasningsregionerna.

2.5 I artikel 5.3 a bör man lägga till cabotage och anknytande flygförbindelser mellan flygplatser inom klass I och II samt utöver regionala, lokala och mellanregionala inre vattenvägar även sjötransporter med anslutning till öar, i synnerhet mindre öar.

2.6 Man bör nämna samarbetet mellan maritima regioner i såväl punkt 1 som i punkt 2 i artikel 6 för att specificera att det maritima samarbetet i fråga i båda fallen kan vara såväl bilateralt som multilateralt.

2.7 Till de naturkatastrofer som räknas upp i artikel 6.2 c bör läggas vulkanutbrott och "skogsbränder" samt den avskogning som blir följden, utan att det påverkar vad som fastställs i artikel 33.1 i "Förslag till rådets förordning om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden" (KOM(2004) 492 slutlig).

2.8 De investeringsområden som nämns i artikel 4.3 bör föras in bland prioriteringarna i artikel 6.

2.9 I artikel 7 a bör "moms" ersättas med "återbetalningsbar moms" i överensstämmelse med artikel 11 i förslaget till förordning om Europeiska socialfonden och bestämmelserna för den nuvarande programplaneringscykeln.

2.10 I artikel 7 d bör "bostäder" ersättas med "bostäder, med undantag för särskilda typer av åtgärder av social betydelse, som inskränker sig till konvergensmålet, såsom särskilda bostäder för utsatta grupper och tillfälliga bostäder för invandrare från tredje land".

2.11 Artikel 9, sista stycket, bör föreskriva att man i den nationella referensram som nämns i artikel 25 i förordningsförslaget om allmänna bestämmelser skall föra in de allmänna riktlinjer och kriterier som medlemsstaterna måste respektera för att säkerställa att åtgärder medfinansierade av ERUF, Europeiska socialfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska fiskerifonden är samordnade och kompletterar varandra. Det måste också anges att medlemsstaterna skall säkerställa att åtgärdernas kontrolleras under genomförandet och i efterhand.

2.12 Man bör noga beakta vilka konsekvenser vad gäller sociala fördelar och främjandet av åtgärder till förmån för mindre gynnade grupper (funktionshindrade, personer som riskerar social utslagning, etc.) som följer av att låta ERUF-bestämmelserna ingå i den mer allmänna ramen av reformförslag till förordningen om strukturfonderna.

2.13 Man bör framhålla att strukturfonderna har en betydande integrationspotential i mångkulturella och flerspråkiga områden.

Allmänna bestämmelser om målet "europeiskt territoriellt samarbete" (kapitel III i kommissionens förslag)

3. Regionkommitténs kommentarer

3.1 Regionkommittén ser positivt på att det territoriella samarbetet nu ingår i prioriteringarna för gemenskapens sammanhållningspolitik.

3.2 Regionkommittén välkomnar erkännandet av maritima gränser inom det gränsöverskridande samarbetet, vilket ReK uttryckligen rekommenderade i sitt föregående yttrande CdR 120/2004 fin. Dessutom vill kommittén i synnerhet understryka vikten av ett sådant samarbete för de yttersta randområdena för att dessa skall ingå naturligt i sin geografiska omgivning.

3.3 Kommittén påpekar att eftersom Europeiska grupperingar för gränsöverskridande samarbete (EGGS) (KOM(2004) 496 slutlig) även omfattar program för transnationellt samarbete och inte bara program för gränsöverskridande samarbete, bör namnet på detta instrument ändras som följer: "Europeiska grupperingar för transnationellt samarbete", som bättre avspeglar dess generella karaktär.

4. Allmänna rekommendationer

4.1 De redan pågående positiva erfarenheterna av nätverk för regioner, städer och lokala myndigheter bör utnyttjas, och nya nätverk för såväl mellanregionalt som europeiskt territoriellt samarbete bör uppmuntras.

4.2 Man bör klargöra befogenheter, förfaranden och tidsplaner i samband med utformningen av programmen, framför allt vid gränsöverskridande och transnationellt samarbete, och hur de skall presenteras för kommissionen.

4.3 Man bör se till att även mål 3 beaktas i den nationella strategiska ramen för att befästa medlemsstaternas åtagande att stödja programmen för territoriellt samarbete och upprätta lämpliga förfaranden för att säkerställa nationell samfinansiering och garantera större enhetlighet mellan åtgärderna på detta område och på följande områden:

- Programplaneringen för de övriga två målen.
- Åtgärder på nationell och regional nivå där man utnyttjar nationella och regionala medel.
- Åtgärder som vidtagits för att genomföra närhetspolitiken med avseende på kandidatländernas anslutning och EU:s övriga politikområden.
- Åtgärder inom ramen för program för regional och lokal utveckling som stöds av andra internationella organ (t.ex. OECD, Världsbanken, etc.).

4.4 I enlighet med prioriteringsmålet om territoriellt samarbete, såsom det definieras i de olika nationella strategiska referensramar som avses i artikel 25 i förslaget till ERUF-förordning, bör man utvärdera hur de lokala och regionala myndigheternas aktiva roll kan stärkas vad gäller utformningen och genomförandet av programmen.

4.5 Man bör fastställa enligt vilka förfaranden, kriterier och tidsplaner som kommissionen skall fördela resurser och godkänna program.

4.6 Man bör närmare definiera "stödmottagare" (artiklarna 16 och 21) och kraven och uppgifterna i detta sammanhang liksom certifieringsmyndigheternas placering och funktion.

4.7 Det bör vara möjligt att vissa fall genomföra åtgärder som omfattas av artikel 19 även i en enskild medlemsstat, under förutsättning att minst två av de tillvägagångssätt som beskrivs i artikeln respekteras.

5. Regionkommitténs rekommendationer

Rekommendation 1

Skäl 1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Enligt artikel 160 i fördraget är syftet med Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) att bidra till att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i gemenskapen. ERUF bidrar således till att minska dels klyftan i utvecklingsnivå mellan olika regioner, dels den grad av eftersläpning som kännetecknar de minst gynnade områdena och öarna, inbegripet områden på landsbygden.	Enligt artikel 160 i fördraget är syftet med Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) att bidra till att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i gemenskapen. ERUF bidrar således till att minska dels klyftan i utvecklingsnivå mellan olika regioner, dels den grad av eftersläpning som kännetecknar de minst gynnade områdena och öarna , inbegripet områden på landsbygden <u>och i städerna, öar, bergsområden, glest befolkade områden, gränsregioner och industriregioner på tillbakagång.</u>

Motivering

I skälen 1 och 10 i föreliggande förslag erkänns endast den ogynnsamma situationen för "vissa öar" (något som innebär en helt godtycklig referens till artikel 160 i fördraget och strider mot det som anges i deklaration 30 i bilagan till Amsterdamfördraget och bekräftas i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Nice i december 2000 och i artikel III-220 i den europeiska konstitutionen). Kommittén anser därför att ovan nämnda skäl måste anpassas till bestämmelserna på ett bättre sätt och erbjuda en mer enhetlig tolkning, och att man då även bör beakta innehållet i artikel 52.1, första stycket i förslaget till allmän förordning, som nämns i artikel 10 i föreliggande förslag. Liknande bedömningar bör göras mot bakgrund av artikel 52 även när det gäller bergsområden, och utvidgas till att omfatta alla sorters områden med svårigheter.

Rekommendation 2

Skäl 6

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
På grundval av erfarenheterna och de framgångsrika metoderna från gemenskapsinitiativet Urban, som inrättas genom artikel 20.1 b i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, bör den urbana dimensionen stärkas genom att åtgärder i städerna integreras i de operativa program som medfinansieras av ERUF.	På grundval av erfarenheterna och de framgångsrika metoderna från gemenskapsinitiativet Urban, som inrättas genom artikel 20.1 b i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, bör den urbana dimensionen stärkas genom <u>adekvata investeringsnivåer för att uppnå målet om hållbar stadsutveckling</u> och genom att åtgärder i städerna integreras i de operativa program som medfinansieras av ERUF.

Motivering

Den urbana dimensionen kan endast stärkas om investeringarna i hållbar utveckling är tillräckligt stora.

Rekommendation 3

Skäl 10

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
ERUF bör uppmärksamma glesbygdernas problem när det gäller tillgänglighet och långa avstånd till stora marknader, i enlighet med protokoll nr 6 till Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige. ERUF bör också uppmärksamma de särskilda svårigheterna på vissa öar, i bergsområden och i glesbygder vars geografiska läge hämmar deras utveckling.	ERUF bör uppmärksamma glesbygdernas problem när det gäller tillgänglighet och långa avstånd till stora marknader, i enlighet med protokoll nr 6 till Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige. ERUF bör också uppmärksamma de särskilda svårigheterna på vissa öar, i bergsområden, <u>på landsbygden och i städerna, i gränsregioner och i glesbygder</u> vars geografiska läge hämmar deras utveckling.

Motivering

Ändringsförslaget uppfyller kravet på att bringa skäl 10 i överensstämmelse med de ändringar som föreslagits för skäl 1, och för att över huvud taget göra dessa två skäl mer enhetliga, vilket de inte riktigt är i den föreslagna versionen.

Rekommendation 4

Artikel 1, andra stycket

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
I förordningen fastställs också särskilda bestämmelser för områden i städer och på landsbygden, områden som är beroende av fiske, de yttersta randområdena, samt områden med naturbetingade svårigheter.	I förordningen fastställs också särskilda bestämmelser för områden i städer och på landsbygden, områden som är beroende av fiske, de yttersta randområdena, samt områden med naturbetingade <u>eller demografiska</u> svårigheter.

Motivering

För att uppnå helhet och konsekvens är det nödvändigt att uttryckligen nämna befolkningsrelaterade svårigheter, något som gäller glesbygdsområden.

Rekommendation 5

Artikel 3.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
ERUF skall bidra till att finansiera a) produktiva investeringar, b) infrastrukturer, c) andra utvecklingsinitiativ, inklusive tjänster för företag, finansieringsinstrument i form av riskkapital, låne- och garantifonder samt lokala utvecklingsfonder, räntesubventioner, tjänster i närområdet, samt erfarenhetsutbyte mellan regioner, städer och relevanta parter på det sociala och ekonomiska området och på miljöområdet, d) tekniskt stöd i enlighet med artiklarna 43 och 44 i förordning (EG) nr (...).	ERUF skall bidra till att finansiera a) produktiva investeringar, b) infrastrukturer, c) andra utvecklingsinitiativ, inklusive tjänster för företag, finansieringsinstrument i form av riskkapital, låne- och garantifonder samt lokala utvecklingsfonder, räntesubventioner, tjänster i närområdet, samt <u>samarbete</u> erfa- renhetsutbyte mellan regioner, städer och relevanta parter på det sociala och ekonomiska området och på miljöområdet, d) tekniskt stöd i enlighet med artiklarna 43 och 44 i förordning (EG) nr (...), e) <u>investeringar i kulturtillgångar,</u>

Motivering

Att begränsa det territoriella samarbetet till endast erfarenhetsutbyte är en inskränkning, eftersom det senare bara är en aspekt på det förra.

Mot bakgrund av de positiva erfarenheterna med ERUF-stöd vore det lämpligt att särskilja och precisera investeringar i restaurering, upprustning och uppvärdering av kulturtillgångar. Dessutom vore det lämpligt att göra klart vilka löpande utgifter som är godtagbara, både för fullständighetens skull och för att texten skall överensstämma med andra bestämmelser i en annan del av förslaget (se artikel 8 andra stycket).

Rekommendation 6

Artikel 4.4

Kommissionens textförslag	Ändringsförslag
4) Riskförebyggande åtgärder, inklusive planer för att undvika och hantera naturbetingade och tekniska risker.	4) Riskförebyggande åtgärder, inklusive planer för att undvika och hantera naturbetingade <u>risker (exempelvis skogsbränder och översvämningar)</u> och tekniska risker.

Motivering

Skogsbränder och översvämningar bör nämnas uttryckligen eftersom de utgör en risk som ofta drabbar stora områden inom EU.

I den nya lydelsen preciseras termen "hantera" på så vis att den inbegriper de insatser som krävs (exempelvis släckningsarbete vid skogsbränder) för att i största möjliga utsträckning minska de negativa konsekvenserna när denna typ av fenomen inträffar (bränder och översvämningar). De klassas inte som allvarliga katastrofer och får därför inte heller stöd från Europeiska unionens solidaritetsfond.

Rekommendation 7

Artikel 4

Lägg till ett ny punkt 10

Kommissionens textförslag	Ändringsförslag
	10) <u>Infrastruktur och tjänster på det sociala området som bidrar till ökad sysselsättning och lika möjligheter i fråga om arbete.</u>

Motivering

I artikel 4 i förslaget till förordning görs en uppräkningslista av de områden som ERUF-insatserna skall koncentreras till. Bland dessa ingår inte de särskilda insatser som får stöd under perioden 2000–2006, bland annat infrastruktur och tjänster på det sociala området.

Vi anser att det är lämpligt att bevara dessa insatser eftersom de bidrar till att öka sysselsättningen på ett område som för närvarande betraktas som "en ny resurs" och som även EU-institutionerna vill utnyttja.

Dessutom handlar det om en sysselsättningssektor som kan ge positivt utslag i de minst utvecklade regionerna när det gäller kvinnornas tillgång till arbetsmarknaden, och därmed stärka principen om jämställdhet och möjligheten att förena familjeliv och yrkesliv.

Rekommendation 8

Artikel 5

Kommissionens textförslag	Ändringsförslag
På grundval av regionala strategier för en hållbar utveckling skall ERUF:s stöd främja följande prioriteringar:	På grundval av regionala strategier för en hållbar utveckling och utan att det påverkar vad som fastställs i artikel 8 skall ERUF:s stöd främja följande prioriteringar, <u>med större flexibilitet när det gäller s.k. infasningsregioner:</u>

Motivering

Med detta tillägg ökar överensstämmelsen mellan yttrandet och Regionkommitténs rekommendationer i yttrandet om den tredje sammanhållningsrapporten.

Rekommendation 9

Artikel 5.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Innovation och kunskapsekonomi, via stöd för att utarbeta och genomföra regionala innovationsstrategier som leder till en dynamisk regional innovation, genom att	Innovation och kunskapsekonomi, via stöd för att utarbeta och genomföra regionala innovationsstrategier som leder till en dynamisk regional innovation, genom <u>genom bland annat:</u>

Motivering

Med tanke på att olika regioner har sina egna ekonomiska och sociala förutsättning och att deras utvecklingspotential och behov skiljer sig åt, bör det ges möjlighet till större flexibilitet när man definierar de särskilda åtgärderna för olika regioner och stadsområden mot bakgrund av de tre prioriteringar som anges för stöd från ERUF.

Rekommendation 10

Artikel 5.1: lägg till ett nytt led e)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	e) <u>stimulera tillväxt och sysselsättning i små och medelstora företag, dvs. företagrelaterade områden som etablering, överlåtelse av företag, företagsdynamik, utlands-handel och utveckling av kompetensområden samt skapande av adekvat infrastruktur.</u>

Motivering

Stödet är särskilt viktigt i regioner med socioekonomiska problem för att skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning.

Rekommendation 11

Artikel 5.1: lägg till ett nytt led f)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	f) <u>inrätta och utrusta teknikcentra och centra för forskning och utveckling.</u>

Motivering

För att målsättningarna i Lissabon- och Göteborgsstrategierna skall kunna uppnås behövs det även stöd till inrättande av forskningscentra och tekniska centra av hög kvalitet. Följaktligen är det motiverat att åtgärderna i anslutning till prioriteringarna i artikel 5 i förordningen om ERUF står i samklang med målsättningarna i gemenskapsstrategin med tanke på att varken tillväxtpolitiken eller en reell sammanhållningspolitik för EU-regionerna kan genomföras utan dessa målsättningar.

Rekommendation 12

Artikel 5.2: Lägg till ett nytt led)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Miljön, samt riskförebyggande åtgärder, genom att	Miljön, samt riskförebyggande åtgärder, genom att bland annat exempelvis på följande områden: a) <u>områden som gynnar hållbar utveckling och som innehåller en tydlig miljömässig dimension samt investeringar som bidrar till att målen i EG-fördragets artikel 174 uppnås i fråga om miljön,</u>

Motivering

De tillämpningsområden som nämns i bestämmelserna är bara exempel, liksom i den nuvarande ERUF-förordningen. Därför bör texten i förslaget formuleras tydligt och i enlighet med de gällande reglerna, anses "exempelvis följande". Man bör också lägga till exemplet med hållbar utveckling som anses särskilt intressant.

Rekommendation 13

Artikel 5.2: Lägg till nytt led f)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	f) <u>Utbyggnad av infrastruktur för avfallshantering, vattenförsörjning och rening av avfallsvatten.</u>

Motivering

Prioriteringarna i fråga om miljö och riskförebyggande bör även omfatta möjligheten att vidta åtgärder när det gäller vattenförsörjning, rening av avfallsvatten och avfallshantering, eftersom det fortfarande kvarstår problem som begränsar konkurrenskraften i EU:s regioner.

Rekommendation 14

Artikel 5.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3) Tillgång, utanför större städer, till transporter och telekommunikationer av allmänt ekonomiskt intresse, genom att	3) Tillgång, utanför större städer , till transporter och telekommunikationer av allmänt ekonomiskt intresse, genom att <u>bland annat</u>

Motivering

När stöd ges för att skapa tillgång till transporter och telekommunikationer bör de större städerna inte vara uteslagna från början.

Rekommendation 15

Artikel 5.3 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
a) stärka sekundära nät, via bättre anslutningar till de transeuropeiska transportnäten, regionala järnvägsknutpunkter, flygplatser och hamnar, eller till multimodala plattformar, radiala järnvägsanslutningar till stambanorna, samt främja regionala och lokala vattenvägar i inlandet,	a) stärka sekundära nät, via bättre anslutningar till de transeuropeiska transportnäten, regionala järnvägsknutpunkter, flygplatser och hamnar, eller till multimodala plattformar, radiala järnvägsanslutningar till stambanorna, samt främja regionala och lokala vattenvägar i inlandet, <u>cabotage, sjötransporter med anslutning till öar, särskilt mindre öar, och mindre hamnar än klass A samt anknäytande flygförbindelser mellan flygplatser inom klass I och II.</u>

Motivering

Samtliga öar har vissa gemensamma problem oavsett storlek.

Öarna är beroende av såväl sjötransport som lufttransport för att upprätthålla förbindelserna mellan öarna eller med fastlandet. Det är lämpligt att påpeka detta faktum och betona att dessa problem är särskilt svåra när det gäller mindre öar. Man får inte försumma sjötransporter och flygförbindelser i europeiska kustregioner med perifert läge.

Rekommendation 16

Artikel 6.2 c

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
c) riskförebyggande åtgärder, inklusive bättre sjöfartsskydd, skydd mot översvämningar och mot vattenföroreningar i havet och i sjöar och vattendrag, samt mot erosion, jordbävningar och laviner; programmen kan inkludera utrustning och infrastruktur, planer för transnationellt stöd, gemensam kartläggning av risker, samt gemensamma instrument för att studera, förhindra, övervaka och kontrollera naturbetingade eller tekniska risker;	c) riskförebyggande åtgärder, inklusive bättre sjöfartsskydd, skydd mot översvämningar och mot vattenföroreningar i havet och i sjöar och vattendrag, samt mot jordbävningar och seismiska risker, vulkanutbrott, <u>skogsbränder</u> och laviner; programmen kan inkludera utrustning och infrastruktur, planer för transnationellt stöd, gemensam kartläggning av risker, samt gemensamma instrument för att studera, förhindra, övervaka och kontrollera naturbetingade eller tekniska risker;

Motivering

För fullständighetens skull bör även dessa typer av katastrofer omfattas.

Rekommendation 17

Artikel 6.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
d) vetenskapliga eller tekniska nätverk i frågor som rör en balanserad utveckling i transnationella områden, inklusive nätverk mellan universitet samt länkar för att få tillgång till vetenskapliga rön och tekniköverföring mellan FoTU och framstående internationella FoTU-centra, transnationella konsortier för att gemensamt utnyttja FoTU-resurser, knyta ihop tekniköverföringsinstitutioner, och gemensamma finansieringsinstrument för att stödja FoTU i SMF.	d) vetenskapliga eller tekniska nätverk i frågor som rör en balanserad utveckling i transnationella områden, inklusive nätverk mellan universitet, <u>institutioner för högre utbildning</u> samt länkar för att få tillgång till vetenskapliga rön och tekniköverföring mellan FoTU och framstående internationella FoTU-centra, transnationella konsortier för att gemensamt utnyttja FoTU-resurser, knyta ihop tekniköverföringsinstitutioner, och gemensamma finansieringsinstrument för att stödja FoTU i SMF. Vart och ett av <u> dessa instrument skall finnas tillgängligt för samarbetet mellan regioner med olika geografiska förutsättningar i syfte att höja konkurrenskraften och öka innovationen i hela Europa,</u> e) <u>uppmuntrande av företagarganda och framför allt små och medelstora företag, turism, kultur och IT-användning.</u>

Motivering

Om regioner som faller under konvergens- och konkurrenskraftsmålen samt under olika övergångsbestämmelser (regioner som drabbas av den statistiska effekten och av den naturliga effekten) medverkar inom ramen för samma samarbetsinstrument, underlättas ett mer givande erfarenhetsutbyte, och detta kommer att få mer positiva effekter på sammanhållningen.

Dessutom bör nätverken inte begränsas till universiteten utan bör även omfatta andra institutioner för högre utbildning, eftersom dessa ofta är närmare knutna till näringslivet och eftersom inte alla regioner har ett universitet men ofta någon annan sorts institution för högre utbildning.

Att stärka företagargandan när det gäller utveckling av turismen, IT, osv., är ideala former för samarbete om man vill dra nytta av varandras erfarenheter. Regioner kan stödja varandra och då har gränser ofta inte någon betydelse. Denna viktiga aspekt av kunskapsekonomin bör därför inte undantas från transnationellt samarbete.

Rekommendation 18

Artikel 6.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3) Bättre effekter i regionalpolitiken, via nätverk och erfarenhetsutbyte mellan regionala och lokala instanser med fokus på de teman som anges i artikel 5.1 och 5.2 samt artikel 8, inklusive program för nätverkssamarbete som täcker hela EU, samt studier och datainsamling, observationer och analyser av utvecklingstrender i EU.	3) <u>Främjande av mellanregionalt samarbete för att uppnå bättre effekter i regionalpolitiken, genom stöd till</u> via <u>nätverk och erfarenhetsutbyte mellan regionala och lokala instanser med fokus på de teman som anges i artikel 5.1 och 5.2 samt artikel 8, 9, 10 och 11, inklusive program för nätverkssamarbete som täcker hela EU, samt studier och datainsamling, observationer och analyser av utvecklingstrender i EU. Nätverk och erfarenhetsutbyte tjänar också som instrument för genomförande av de verksamheter som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel.</u>

Motivering

Det finns anledning att välkomna kommissionens förslag att skapa ett nytt mål "europeiskt regionalt samarbete". I detta nya mål inbegrips dock endast gränsöverskridande och transnationellt samarbete men inte mellanregionalt. Sådant skulle endast vara möjligt i form av nätverkssamarbete och erfarenhetsutbyte eller i program för de övriga målen. Detta sätt att särskilja de tre beprövade formerna för europeiskt regionalt samarbete måste avvisas. Inom det nya målet borde man behålla en separat del för stöd till mellanregionalt samarbete.

Regioner i olika delar av EU kan ha ett ömsesidigt intresse av varandra av många olika skäl, och därför bör samarbete på en bred basis inte uteslutas.

Regioner kan lära av och stärka varandra och då är gränser ofta inte särskilt betydelsefulla. Därför bör investeringsprogram inte uteslutas på förhand.

Det är ytterst viktigt att ERUF inom ramen för målet "Europeiskt regionalt samarbete" finansierar nätverkssamarbete om teman som rör regioner med speciella geografiska särdrag.

Rekommendation 19

Artikel 7 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Följande utgifter är inte stödberättigande: a) Moms.	Följande utgifter är inte stödberättigande: a) <u>Återbetalningsbar</u> Å moms.

Motivering

Det är frågan om att befästa den regel som hittills tillämpats inom de tidigare och nuvarande ERUF-programmen, dvs. undvika att sammanhållningspolitiken på ett obegripligt sätt avviker från bestämmelserna i ESF-förordningen.

Rekommendation 20

Artikel 7 d

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
d) Logi.	d) <u>Logi, med undantag för vissa typer av socialpolitiska åtgärder inom konvergensmålet, till exempel specialbostäder för utsatta grupper och tillfälliga bostäder för invandrare från tredje land.</u>

Motivering

Att inom konvergensmålet tillåta utgifter för uppförande eller renovering av bostäder för vissa svaga grupper och ett första boende för invandrare från tredje land verkar vara förenligt med den europeiska sammanhållningspolitikens sociala mål, och skulle samtidigt bidra till denna gemenskapspolitikens insatser för att avhjälpa strukturella problem i samband med migrationsströmmar från tredje land.

Rekommendation 21

Artikel 8.1, första stycket

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
I fråga om förnyelse och upprustning i vissa typer av stadsdelar, i enlighet med artiklarna 25.4 a och 36.4 b i förordning (EG) nr (...), skall ERUF stödja strategier som bygger på en helhetssyn och ett aktivt deltagande från berörda parter för att komma till rätta med den höga koncentrationen av ekonomiska, miljömässiga och sociala problem i städerna. Detta kan innebära en kombination av å ena sidan upprustning av den fysiska miljön, ny användning av tidigare exploaterad men övergiven mark, att bevara och utveckla det historiska arvet och kulturarvet, och å andra sidan att främja företagargandan, sysselsättningen och samhällsutvecklingen på lokal nivå, samt tjänster för allmänheten, med beaktande av förändrade demografiska strukturer.	I fråga om förnyelse och upprustning i vissa typer av stadsdelar, i enlighet med artiklarna 25.4 a och 36.4 b i förordning (EG) nr (...), skall ERUF stödja strategier som bygger på en helhetssyn och ett aktivt deltagande från berörda parter <u>och genomförs inom ramen för medlemsstaternas rättsordningar, för att stärka hållbar tillväxt samt för att komma till rätta med den höga koncentrationen av ekonomiska, miljömässiga och sociala problem i städerna.</u> Detta kan innebära en kombination av å ena sidan upprustning av den fysiska miljön, ny användning av tidigare exploaterad men övergiven mark, att bevara och utveckla det historiska arvet och kulturarvet, och å andra sidan att främja innovation och kunskapsekonomin, företagargandan, sysselsättningen och samhällsutvecklingen på lokal nivå, samt tjänster för allmänheten, med beaktande av förändrade demografiska strukturer.

Motivering

Om de strategier som omnämns i texten och bygger på ett aktivt deltagande förankras både i medlemsstaternas institutionella system och i subsidiaritetsprincipen, med uttrycklig hänvisning till den delegering som anges i artikel 36.4 b i samordningsförordningen, stärks den rättsliga grunden för dessa strategier.

Med tanke på att storstäder spelar en avgörande roll för den regionala utvecklingen är det för ett effektivt genomförande av sammanhållningspolitiken- och för storstadsområdenas bidrag till Lissabon- och Göteborgsmålen- viktigt att stöd från strukturfonderna tydligare kopplas till städernas behov och potential i regionerna. Detta kan uppnås genom att man vidtar hållbara stadsutvecklingsåtgärder, som skulle omfatta och samtidigt gå längre än åtgärder för "stadsförnyelse".

När det gäller integrerade åtgärder för stadsutveckling bör tonvikten bland annat läggas på åtgärder som syftar till att främja innovation och kunskapsekonomin i ljuset av de mål som anges i Lissabonagendan.

Rekommendation 22

Artikel 9 tredje stycket

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaterna och regionerna skall se till att det finns komplementaritet och konsekvens i de åtgärder som medfinansieras av å ena sidan EJFLU och EFF, och å andra sidan sådana åtgärder som medfinansieras av ERUF. När de operativa programmen utformas skall medlemsstaterna i fråga om åtgärder under punkterna 1, 3 och 5 fastställa klara kriterier för en åtskillnad mellan åtgärder som å ena sidan skall medfinansieras av ERUF i enlighet med den här artikeln, och som å andra sidan skall medfinansieras av EJFLU i enlighet med artikel 49.1 a, b och i i förordning (EG) nr (...), i fråga om områden på landsbygden, eller av EFF i enlighet med artikel (...) i förordning (EG) nr (...), i fråga om områden som är beroende av fiske.	Medlemsstaterna och regionerna skall, inom ramen för de operativa program som nämns i artikel 36 i rådets förordning (EG) nr (...), se till att det, i enlighet med riktlinjerna för samordning i artikel 25.4 c, finns komplementaritet och konsekvens i de åtgärder som medfinansieras av å ena sidan EJFLU och EFF, och å andra sidan sådana åtgärder som medfinansieras av ERUF. När de operativa programmen utformas skall medlemsstaterna och regionerna i fråga om åtgärder under punkterna 1, 3 och 5 fastställa klara kriterier för en åtskillnad mellan åtgärder som å ena sidan skall medfinansieras av ERUF i enlighet med den här artikeln, och som å andra sidan skall medfinansieras av EJFLU i enlighet med artikel 49.1 a, b och i i förordning (EG) nr (...), i fråga om områden på landsbygden, eller av EFF i enlighet med artikel (...) i förordning (EG) nr (...), i fråga om områden som är beroende av fiske. <u>De skall samtidigt inrätta instrument för kontroll under genomförandet, så att man kan kontrollera om åtgärderna är samordnade och kompletterar varandra.</u>

Motivering

Avsikten är att knyta bestämmelserna om samordning i den föreslagna texten till riktlinjerna i artikel 25.4 c (nationell referensram), så att samordningen stärks.

Att både nämna medlemsstater och regioner är konsekvent i förhållande till formuleringen i början av samma stycke.

Ändringsförslaget i slutet av stycket gäller mekanismer som är typiska för gemenskapens regelverk och som stärker de funktioner som de tillämpas på.

Rekommendation 23

Artikel 11

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
I enlighet med de ytterligare anslag som avses i artikel 16.1 d i förordning (EG) nr (...), och genom undantag från artikel 3.2 i den här förordningen, skall ERUF bidra till att finansiera driftsstöd i de yttersta randområdena i syfte att ge kompensation för extra kostnader i enlighet med artikel 4 och i fråga om följande, med undantag för sådana produkter som anges i bilaga I till fördraget:	I enlighet med de ytterligare anslag som avses i artikel 16.1 d i förordning (EG) nr (...), och genom undantag från artikel 3.2 i den här förordningen, skall ERUF bidra till att finansiera driftsstöd i de yttersta randområdena i syfte att ge kompensation för extra kostnader i enlighet med artikel 4 och i fråga om följande, med undantag för sådana produkter som anges i bilaga I till fördraget:
a) Godstransporter, samt startstöd inom transportbranschen.	a) Godstransporter, samt startstöd inom transportbranschen.
b) Restriktioner i fråga om lagring, en överdimensionerad produktionsapparat och underhåll av denna, samt brist på humankapital på den lokala arbetsmarknaden.	b) Restriktioner i fråga om lagring, en överdimensionerad produktionsapparat och underhåll av denna, samt brist på humankapital på den lokala arbetsmarknaden.
	<u>På motsvarande sätt bidrar ERUF till att finansiera investeringsbehov som uppstår på grund av omständigheterna i de yttersta randområdena, särskilt i fråga om transportinfrastruktur som behövs till följd av geografisk splittring och kraftig befolkningsökning.</u>

Motivering

Det särskilda programmet skall inte bara omfatta driftsutgifter, utan också investeringsutgifter som uppstår i avlägset belägna områden. Några regioner i de yttersta randområdena kommer snart inte att omfattas av det nuvarande mål 1, men kommer på grund av sitt avlägsna läge att fortsätta att lida av permanenta handikapp och på grund av sitt läge alltid behöva göra investeringar som hittills subventionerats av sammanhållningspolitiken.

Rekommendation 24

Artikel 12.6

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
6. Genomförandebestämmelser, dvs. a) en redogörelse för att medlemsstaten har utsett alla de organ som krävs enligt artikel 14, b) en beskrivning av övervakningen och utvärderingen, samt av övervakningskommitténs sammansättning, c) en redogörelse för mobiliseringen av kapital och de finansiella flödena, samt för de garantier som finns för öppenhet och insyn, d) åtgärder som vidtagits för att se till att programmet blir allmänt känt, e) en redogörelse för kommissionens och medlemsstatens överenskommelse om utbyte av data för att kunna uppfylla de krav i fråga om utbetalningar, övervakning och utvärdering som anges i förordning (EG) nr (...).	6. Genomförandebestämmelser, dvs. a) en redogörelse för att medlemsstaten har utsett alla de organ som krävs enligt artikel 14, b) en beskrivning av övervakningen och utvärderingen, samt av övervakningskommitténs sammansättning, c) en redogörelse för mobiliseringen av kapital och de finansiella flödena, samt för de garantier som finns för öppenhet och insyn, d) åtgärder som vidtagits för att se till att programmet blir allmänt känt, e) en redogörelse för kommissionens och medlemsstatens överenskommelse om utbyte av data för att kunna uppfylla de krav i fråga om utbetalningar, övervakning och utvärdering som anges i förordning (EG) nr (...). f) <u>en beskrivning av de olika möjligheter att involvera regionala och lokala myndigheter som kan användas av var och en av de medlemsstater som lägger fram ett operativt program, i enlighet med artikel 10 i rådets förordning (EG) nr (...), både i programmets förberedelsefas och i senare faser.</u>

Motivering

Vi anser att medlemsstaterna även när det gäller prioriteringarna för "territoriellt samarbete" absolut bör tillämpa bestämmelserna för partnerskap, framför allt partnerskap mellan regionala och lokala offentliga myndigheter (det är t.ex. otänkbart att utforma och genomföra program för gränsöverskridande samarbete utan att lokala myndigheter i gränssambällen deltar aktivt ända från inledningsskedet, eller att städer deltar när man vill stödja eller främja nätverk för städer). Ett både nödvändigt och praktiskt sätt att göra de operativa programmen framgångsrika är att ställa ett krav för kommissionens godkännande av dessa program, nämligen att varje berörd medlemsstat anger hur ovanstående regler har tillämpats och hur de kommer att tillämpas i genomförandefasen.

Rekommendation 25

Artikel 12: Lägg till ett nytt stycke

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>Medlemsstaterna skall se till att de regionala och lokala myndigheterna deltar i programplaneringen, styrningen och uppföljningen av åtgärderna inom det gränsöverskridande och transnationella samarbetet.</u>

Motivering

De regionala myndigheternas deltagande i alla skeden av de gränsöverskridande och transnationella samarbetsprogrammen måste säkerställas.

Rekommendation 26

Artikel 14

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Varje deltagande medlemsstat skall utse en företrädare som skall ingå i den övervakningskommitté som avses i artikel 64 i förordning (EG) nr (...).	Varje deltagande medlemsstat skall utse en företrädare som skall ingå i den övervakningskommitté som avses i artikel 64 i förordning (EG) nr (...), och på så sätt garantera att de berörda regionala eller lokala myndigheterna företräds på lämpligt sätt och i enlighet med medlemsstaternas institutionella och konstitutionella system.

Motivering

Med tanke på den positiva roll som de regionala och lokala myndigheterna har spelat i programmen Interreg A, B och C, är det i linje med principerna om partnerskap och subsidiaritet att företrädare för de offentliga myndigheterna ingår bland medlemsstaternas delegater till det operativa programmets övervakningskommitté, och att man väljer myndighetskategori från fall till fall.

Bryssel den 13 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till rådets förordning om inrättandet av sammanhållningsfonden"

(2005/C 231/03)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Förslag till rådets förordning om inrättandet av sammanhållningsfonden (KOM(2004) 494 slutlig – 2004/0166 AVC)

kommissionens beslut av den 15 juli 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265.1 i EG-fördraget,

ordförandens beslut av den 26 maj 2004 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

rådets förordning (EG) nr 1164/94, genom vilken sammanhållningsfonden inrättades och som senare kompletterades med förordningarna (EG) nr 1264/99 och (EG) 1265/99,

Europeiska kommissionens förslag till förordningar om *allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden* (KOM(2004) 492 slutlig, 2004/0163 AVC) och *Europeiska regionala utvecklingsfonden* (ERUF) (KOM(2004) 495 slutlig – 2004/0167 COD),Regionkommitténs tidigare yttrande om tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾;Regionkommitténs förberedande rapport "Förvaltningen och förenklingen av strukturfonderna efter 2006", (CdR 389/2002 fin) ⁽²⁾,

det utkast till yttrande (CdR 234/2004 rév. 2) som antogs av utskottet för territoriell sammanhållningspolitik den 4 februari 2005 (föredragande: António Paiva, kommunstyrelsens ordförande i Tomar (PT-PPE)),

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén vid sin 59:e plenarsession den 13- 14 april 2005 (sammanträdet den 13 april) följande yttrande:**1. Regionkommitténs synpunkter**

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.1 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens ramförslag till förordningar om strukturfonderna för perioden 2007–2013.

1.2 ReK är mot bakgrund av EU:s utvidgning till först 25 och sedan 27 medlemsstater övertygad om att kommissionens finansieringsförslag som innebär att man anslår 0,41 % av BNP (som kan ökas till 0,46 % om stödet till landsbygdsutveckling och fiske medräknas) och öronmärker 336,3 miljarder euro till finansieringen av de tre målen (konvergensmålet 78 %, målet om regional konkurrenskraft och sysselsättning 18 % och mål för territoriellt samarbete 4 %) är en minimikompromiss för den framtida sammanhållningspolitiken.

1.3 Kommittén ställer sig positiv till att stöd från sammanhållningsfonden fortsättningsvis kan ges till projekt som har en miljöinriktning, till exempel energieffektivitet och förnybar energi, och, när det gäller transporter utanför de transeuropeiska transportnäten, järnvägar, inre vattenvägar och sjöleder, multimodala transporter och deras driftskompatibilitet, begränsningar av väg- och lufttransporter, ren stadstrafik och kollektiva transportmedel.

1.4 ReK välkomnar att sammanhållningsfonden skall användas för medlemsstater vilkas BNP ligger under 90 % av gemenskapens genomsnitt. Man bör även söka en politisk lösning för de medlemsstater som på grund av utvidgningen inte längre kommer att vara stödberättigade i framtiden.

1.5 Kommittén anser att en medlemsstat som erhåller stöd från sammanhållningsfonden inte skall bestraffas med indragning av det ekonomiska stödet från sammanhållningsfonden även om det i enlighet med artikel 104.6 i EG-fördraget föreligger ett alltför stort underskott i den stödmottagande medlemsstatens offentliga sektor.

1.6 Regionkommittén utgår ifrån att Europeiska kommissionen kommer att klargöra huruvida ett eventuellt indragande endast rör nya projekt som skall godkännas efter den 1 januari året efter det att beslut om indragande fattats.

1.7 Kommittén är övertygad om att Europeiska kommissionen måste kartlägga fördelarna och nackdelarna med att tillämpa samma allmänna bestämmelser både för ERUF och ESF å ena sidan och sammanhållningsfonden å andra sidan. Denna fråga klargörs inte i kommissionens motivering till förslaget. ReK anser att en kostnads-/nyttoanalys bör presenteras när det gäller denna förändring av bestämmelserna för Sammanhållningsfonden.

⁽¹⁾ EUT C 318, 22.12.2004, s.1.⁽²⁾ EUT C 256/2003, s.1.

1.8 Kommittén utgår ifrån att Europeiska kommissionen har skäl att byta från en projektbaserad analys (artikel 1.3 i förordning (EG) nr 1164/94 om den nuvarande Sammanhållningsfonden) till en programbaserad analys (sista stycket i punkt 5.2 i motiveringsdelen i kommissionens dokument KOM(2004) 492 slutlig – bestämmelser rörande strukturfonderna) när det gäller förslagen från medlemsstater som erhåller stöd från Sammanhållningsfonden. Denna metod kommer att skilja sig fullständigt från den metod som används i dag. Europeiska kommissionen bör motivera denna förändring på basis av resultaten av en utvärdering som bör göras av den nuvarande Sammanhållningsfonden.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Rekommendation 1

Nytt skäl 5

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Sammanhållningsfonden måste också beakta de sociala aspekterna av hållbar utveckling och måste bidra till att uppnå social integration, särskilt när det gäller tillgänglighet och undanröjande av hinder för personer med funktionsnedsättning, i syfte att bekämpa diskrimineringen av funktionshindrade i enlighet med artikel 13 i fördraget.

Motivering

Strukturfonderna, och framför allt Sammanhållningsfonden, är ett viktigt verktyg för att minska och mildra social utestängning av sårbara grupper, exempelvis genom att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning på alla livets områden och särskilt genom att främja och skapa en lättillgänglig fysisk miljö för funktionshindrade när det gäller transporter och byggnads-, informations- och kommunikationsmiljöer.

Rekommendation 2

Artikel 2.1

Tillämpningsområde

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
De transeuropeiska transportnäten, särskilt de prioriterade projekten av europeiskt intresse enligt definitionen i beslut (EG) nr 1692/96/EG.	De transeuropeiska transportnäten, särskilt de prioriterade projekten av europeiskt intresse enligt definitionen i beslut (EG) nr 1692/96/EG och deras respektive länkar, dvs. hamnar och flygplatser.

Motivering

Dessa länkar behövs framför allt i Europeiska unionens randområden för att minska isoleringen från den europeiska kontinenten och erbjuda tillträde till de transeuropeiska näten.

Rekommendation 3

Artikel 3.1

Utgifters stödberättigande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Följande utgifter berättigar inte till stöd från fonden: 1) Mervärdesskatt. 2) Skuldräntor 3) Förvärv av mark för ett belopp som är högre än 10 % av de totala stödberättigande utgifterna för den berörda insatsen. 4) Bostäder. 5) Avveckling av kärnkraftverk	Följande utgifter berättigar inte till stöd från fonden: 1) Mervärdesskatt. 2) Skuldräntor 3) Förvärv av mark för ett belopp som är högre än 10 % av de totala stödberättigande utgifterna för den berörda insatsen. 4) Bostäder. 5) Avveckling av kärnkraftverk

Motivering

I den nuvarande Sammanhållningsfonden berättigar mervärdesskatt till stöd, och det finns ingen anledning att införa strängare regler än de nu gällande.

Rekommendation 4

Artikel 4

Villkorat stöd

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Stöd från fonden får beviljas om följande villkor är uppfyllda: 2. Om rådet a) i enlighet med artikel 104.6 i EG-fördraget har konstaterat att det föreligger ett alltför stort underskott i den offentliga sektorn, och b) i enlighet med artikel 104.8 i EG-fördraget har fastslagit att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit några effektiva åtgärder som svar på en rekommendation från rådet i enlighet med artikel 104.7 skall det besluta att helt eller delvis dra in stödet från fonden till den berörda medlemsstaten med verkan från och med den 1 januari det följande året. Beslutet om indragande gäller åtagandena. 3. Rådet skall besluta att upphäva indragandet av stödet från fonden om det konstaterar att effektiva åtgärder för att rätta till situationen har vidtagits av den berörda medlemsstaten. Kommissionen skall anta nödvändiga bestämmelser för en ombudgetering av de åtaganden som omfattats av indragandet. 4. Rådet skall fatta de beslut som avses i punkterna 2 och 3 med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.	1. Stöd från fonden får beviljas om följande villkor är uppfyllda: 2. Om rådet a) i enlighet med artikel 104.6 i EG-fördraget har konstaterat att det föreligger ett alltför stort underskott i den offentliga sektorn, och b) i enlighet med artikel 104.8 i EG-fördraget har fastslagit att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit några effektiva åtgärder som svar på en rekommendation från rådet i enlighet med artikel 104.7 skall det besluta att helt eller delvis dra in stödet från fonden till den berörda medlemsstaten med verkan från och med den 1 januari det följande året. Beslutet om indragande gäller åtagandena. 3. Rådet skall besluta att upphäva indragandet av stödet från fonden om det konstaterar att effektiva åtgärder för att rätta till situationen har vidtagits av den berörda medlemsstaten. Kommissionen skall anta nödvändiga bestämmelser för en ombudgetering av de åtaganden som omfattats av indragandet. 4. Rådet skall fatta de beslut som avses i punkterna 2 och 3 med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. <u>Berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden är de medlemsstater vilkas bruttonationalinkomst (BNI) per capita – mätt i köpkraftspariteter och beräknat på basis av den gemenskapsstatistik för de senaste tre åren som finns tillgänglig den [...] – är lägre än 90 % av genomsnittet i gemenskapen.</u>

Motivering

Artikel 4 bör ersättas med ett nytt stycke i vilket de medlemsstater som är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden förtecknas.

Om artikel 4 behåller den lydelse som Europeiska kommissionen föreslår kommer medlemsstater som erhåller stöd från sammanhållningsfonden att bestraffas dubbelt. Ett av straffen liknar det som tillämpas på varje annan EU-medlemsstat som har ett alltför stort underskott i de offentliga finanserna. Det andra straffet är att stödet från Sammanhållningsfonden dras in för den berörda medlemsstaten.

Även om det är förståeligt att medlemsstater som erhåller stöd från Sammanhållningsfonden måste uppfylla kraven på ekonomisk konvergens, kommer en indragning av Sammanhållningsfondsstödet att skapa större svårigheter för en medlemsstat vars BNI redan ligger under genomsnittet i gemenskapen.

Det är dessutom inte klart huruvida indragningen gäller för nya projekt som skall godkännas efter den 1 januari året efter det att beslut om indragande fattats och inte heller vad som skall hända med projekt som har godkänts före detta datum.

Bryssel den 13 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster

och

vitboken om översyn av förordning (EG) nr 4056/86 om tillämpningen av EU:s konkurrensregler på sjöfarten

(2005/C 231/04)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster (KOM(2004) 654 slutlig 2004/0240 COD) och vitboken om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86 om tillämpningen av EU:s konkurrensregler på sjöfarten (KOM(2004) 675 slutlig) (ej officiell titel),

rådets beslut av den 2 december 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket samt artikel 80 i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende,

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 3 november 2004 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om "Förbättrad kvalitet på de tjänster som tillhandahålls i kusthamnarna: En förutsättning för europeisk transportverksamhet. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster" (KOM(2001) 35 slutlig) samt "Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster (Framlagt av kommissionen i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget)" KOM (2002) 101 slutlig)

yttrandet av den 20 september 2001 om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Förbättrad kvalitet på de tjänster som tillhandahålls i kusthamnarna: En förutsättning för europeisk transportverksamhet" (CdR 161/2001 fin) ⁽¹⁾,

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 29 september 2001 om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster" (CES 1495/2001),

rapporten från Efta-ländernas ständiga kommitté av den 2 maj 2002 om Europaparlamentets och rådets direktivförslag om tillträde till marknaden för hamntjänster,

⁽¹⁾ EGT C 19, 22.1.2002, s. 3.

det gemensamma utkast till rådets och parlamentets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster, som godkändes den 22 oktober 2003 i enlighet med artikel 251.4 i EG-fördraget av förlikningskommittén, (PE-CONS 3670/03 – C5-0461/2003 – 2001/0047 COD),

rapporten av den 4 november 2003 från Europaparlamentets delegation i förlikningskommittén om det godkända gemensamma utkastet från förlikningskommittén till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster (A5-0364/2003),

yttrandet av den 29 september 2004 (CdR 163/2004 fin) ⁽¹⁾ om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ökat hamnskydd", (KOM(2004) 76 slutlig),

kommissionens direktiv 2000/52/EG av den 26 juli 2000 om ändring av direktiv 80/723/EEG om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag,

rådets förordning (EEG) nr 4056/86 av den 22 december 1986, som senast ändrats genom förordning 1/2003 av den 16 december 2002, om detaljerade regler för tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 [nuvarande artiklar 81 och 82] på sjöfarten,

slutsatserna från europeiska rådets möte i Lissabon 23–24 mars 2000, där kommissionen uppmanades "påskynda liberaliseringen på områden som gas, elektricitet, posttjänster och transporter",

kommissionens vitbok av den 12 september 2001: "Den gemensamma transportpolitiken fram till 2010: Vägval inför framtiden", KOM(2001) 370 slutlig,

kommissionens förordning (EG) nr 823/2000 av den 19 april 2000 om tillämpning av artikel 81.3 i fördraget på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden mellan linjerederier (konsortier),

rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget,

OECD:s rapport "Competition policy in liner shipping" av den 16 april 2002,

kommissionens samrådsdokument från mars 2003 om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86 om detaljerade regler för tillämpning av fördragets artiklar 81 och 82 på sjöfarten,

svaren ("received comments") på kommissionens samrådsdokument om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86,

rapporten av den 12 november 2003 från Erasmus-universitetet i Rotterdam om dess bidrag vid bearbetningen av svaren på kommissionens samrådsdokument om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86,

kommissionens diskussionsunderlag från december 2003 om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86,

dokumentet från ELAA (European Liner Affairs Association) om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86 och dess förslag om en ny regleringsstruktur, som lades fram den 6 augusti 2004,

det utkast till yttrande (CdR 485/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för territoriell sammanhållningspolitik den 4 februari 2005. Föredragande: Rolf Harlinghausen, ledamot av Europautskottet i Hamburgs delstatsparlament (DE-PPE)

⁽¹⁾ EUT C 43, 18.2.2005, s. 26.

och av följande skäl:

- 1) Liberaliseringen av transportsektorn är särskilt efter beslutet om Lissabondagordningen år 2000 en av de centrala målsättningarna för EU och dess medlemsstater.
- 2) Transportpolitiken är en prioriterad fråga både för utskottet för territoriell sammanhållningspolitik och för Regionkommittén som helhet, vilket märks i åtskilliga yttranden – framför allt det första utkast till yttrande om direktivet för hamntjänster som Gianfranco Lamberti lagt fram. Detta är ett uttryck för transportpolitikens grundläggande bidrag när det gäller att skapa sammanhållning i en utvidgad union som präglas av ännu större mångfald.
- 3) Efterfrågan på transporttjänster kommer att öka avsevärt inom Europeiska unionen de närmaste åren. Denna ökning, som bland annat hänger samman med ökad ekonomisk tillväxt, en utvidgad union och allt intensivare handelsförbindelser, gäller inte minst godstrafiken.
- 4) Med tanke på att framför allt väginfrastrukturen kommer att överbelastas, måste man arbeta intensivt för att styra över trafikflödena och för att bygga ut transportinfrastrukturen. Den miljövänliga sjöfarten spelar en central roll, eftersom den har kapacitet att ta över godstransporter från vägarna vilket kan leda till en hållbarare transportutveckling. Utbyggnaden av intermodala, effektiva transportnät kommer att påverka kust-, hamn-, och intilliggande upplandsregioner avsevärt och därmed också den hamnverksamhet och de företag som utför sjöfartstransporter. Man kan anta att denna utveckling, som är positiv för hela den inre marknaden, bland annat kommer att märkas tydligt i Östersjöområdet.
- 5) Effektiva transportsystem är en förutsättning för att Europa skall kunna konkurrera internationellt. Det måste skapas tillförlitliga ramvillkor för att uppmuntra ökade investeringar i trafiksektorn. I EG-rätten måste de grundläggande principerna för effektiv konkurrens och fritt tillträde till marknaden slås fast, liksom kraven på investeringssäkerhet, lämpliga säkerhetsföreskrifter, socialt acceptabla arbetsförhållanden och höga miljöstandarder.
- 6) Med tanke på att omlastningskostnaderna i hamnarna är betydligt lägre i Europa än i Nordamerika och Asien måste man diskutera de åtgärder som skall leda till ökad konkurrens och effektivitet i hamnarna utifrån en analys av de brister som finns i det nuvarande systemet. I nuläget finns det dock ingen sådan analys.
- 7) Det bör också påpekas att det under de senaste decennierna byggts upp fungerande, komplexa strukturer både i hamnarna och inom sjöfarten som helhet. Detta är en av orsakerna till att många av de företag som är lokaliserade i eller har sin verksamhet i unionens hamnar tillhör världens mest vinstgivande och konkurrenskraftiga. Om de rättsliga ramvillkoren skall förändras, måste man därför beakta vilka konsekvenser detta får för de inbördes beroende strukturerna inom transportsektorn och för förutsättningarna för dessa och den övriga ekonomiska utvecklingen. Kommissionen inser hur komplexa dessa strukturer är och räknar med omfattande finansiella insatser för att kunna bygga upp fungerande och konkurrenskraftiga transportsystem, exempelvis närsjöfart (short sea shipping) och motorvägar till havs (motorways of the sea).
- 8) Den utan tvivel nödvändiga avregleringen av sjöfart och hamntjänster måste genomföras med förnuft. Man måste försöka undvika att eventuella övergångsregler av sysselsättningspolitiska skäl medför nackdelar (även om dessa är av övergående natur) för de företag som är registrerade eller verksamma i Europa jämfört med övriga aktörer på världsmarknaden och inte heller till störningar inom Europeiska unionen.
- 9) Vid en global jämförelse visar det sig att det finns mycket skiftande konkurrenspolitiska och konkurrensrättsliga ramvillkor både för sjöfarten och för hamntjänsterna. Industripolitiska överväganden bör också påverka i vilken grad, omfattning och hastighet den europeiska marknaden skall avregleras. Dessa faktorer har hittills inte alls beaktats. Dessutom bör man genomföra kompletterande sysselsättningsåtgärder för att minimera de negativa effekter som avregleringen eventuellt skulle kunna få på kort sikt.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 13 april):

I. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster

1. Allmänna kommentarer från Regionkommittén

1.1 Kommittén är positiv till att kommissionen vill skapa en särskild gemenskapslagstiftning för hamntjänster. Detta är desto mer angeläget eftersom det bedrivs hamnverksamhet i 20 av de numera 25 medlemsstaterna.

1.2 Kommittén stöder också kommissionens grundläggande mål inom ramen för utkastet till direktiv att säkerställa konkurrens och effektivitet i hamnarna. Ineffektiva lösningar kan avhjälpas med avreglering, fritt tillträde till marknaden och insyn. Dessa faktorer kan bidra till att uppfylla målsättningarna.

1.3 Kommittén delar kommissionens åsikt att det förutom tillämpningen av direktivet om insyn i hamnföretag även krävs klara, flexibla riktlinjer för investeringar i hamnarna för att även fortsättningsvis möjliggöra effektiv och rättvis konkurrens inom hamnsektorn.

1.4 Det är välkommet att kommissionen ger offentligt ägda hamnar möjlighet att erbjuda och utföra hamntjänster för att främja verklig konkurrens.

1.5 Kommittén beklagar dock att kommissionen så snart efter det första misslyckade försöket – och utan att genomföra den analys som krävs – inom viktiga lagstiftningsområden lägger fram ett skarpare formulerat förslag, som innehåller flera ändringar som till största delen bygger på det första förslag som rådet och Europaparlamentet förkastat och som delvis är en klar försämring jämfört med resultaten från förlikningsförbandet.

1.6 De befintliga marknadsstrukturerna för de europeiska hamnarna och hamntjänsterna beaktas inte i tillräcklig utsträckning. Konkurrensen mellan enskilda europeiska hamnar är stor, vilket innebär att det bara är de effektiva hamnarna, som erbjuder prisvärda tjänster, som kommer att kunna hävda sig i den europeiska konkurrensen.

1.7 Eftersom konkurrensen mellan hamnarna är omfattande kommer endast de företag som har effektiva och prisvärda produktionsmetoder att kunna göra sig gällande när det gäller att erbjuda tjänster i hamnarna. De företag som inte kan erbjuda effektiva hamntjänster påverkar hamnarnas övergripande effektivitet negativt. Konkurrensen mellan hamnarna kommer att tvinga dessa företag att öka sin produktivitet.

1.8 Det tas inte tillräcklig hänsyn till det faktum att konkurrensen inte enbart bestäms utifrån verksamheten i en viss hamn. Det handlar i stället om hela transportkedjor som konkurrerar med varandra. Om man förändrar en del av en transportkedja – hamnen – får det konsekvenser för hela logistikkedjan vad gäller upplandstransporter. Det nya förslaget påverkar därmed betydligt mer än tillträdet till hamntjänster.

Det är inte möjligt att förutse vilka konsekvenser detta får för logistikområdet.

1.9 Kommittén är orolig för att antalet företag som erbjuder hamntjänster i Europa kommer att minska om det föreliggande utkastet till direktiv genomförs. Det går inte att utesluta att företag som tillhandahåller tjänster utanför Europeiska unionen och som har hög avkastning och monopol på sina hemmamarknader, i ökad utsträckning kommer att ge sig in i de viktiga hamnarna i Europa och kunna erbjuda finansiellt intressanta alternativ. Detta gäller särskilt i de fall då priset är det enda eller det avgörande urvalskriteriet. Detta utgör ett stort hot mot de aktuella strukturerna i det europeiska hamnekonomierna, som kännetecknas av ett flertal offentliga och privata terminalansvariga. Om ett fåtal terminalansvariga på detta sätt får en avsevärd del av marknaden för avlastning kommer vi även i Europa att få monopolstrukturer som inte är förenliga med målsättningen att öka konkurrensen.

1.10 Kommittén är också rädd för minskade investeringar i de företag som erbjuder hamntjänster. Direktivet medför dessutom osäkerhet om kontraktslängd och om kompensation vilket leder till avsevärd minskning av den förväntade avkastningen. Denna osäkerhet kommer att leda till ökade återfinansieringskostnader för investeringarna eftersom bankerna på grund av kraven i samband med "Basel II" i ökad utsträckning räknar in dessa risker. Enbart dessa två konsekvenser av direktivet kommer att minska investeringsviljan avsevärt.

1.11 Kommittén anser att direktivet strider mot fördragets artikel fem om subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen, eftersom man inte tar tillräcklig hänsyn till att det på medlemsstatsnivå finns en avreglerad konkurrens mellan de europeiska hamnarna. De bestämmelser som föreslås i direktivet är därmed onödiga i sin nuvarande omfattning och utformning.

1.12 Det finns därför risk för att de åtgärder som föreslås i direktivet inte leder till att kommissionens målsättningar – som kommittén ställer sig mycket positiv till – uppfylls och att den nuvarande trenden med kraftigt ökande tillväxt och effektivitet i de europeiska hamnarna och inom tjänstesektorn i dessa bryts.

1.13 Regionkommittén anser att det är rätt att hamnarnas möjligheter att själva utföra hamntjänster inte är begränsad till särskilda situationer utan är en allmän möjlighet. Man måste i samband med detta se till att konkurrensvillkoren är rättvisa och tydliga när hamnförvaltningen själv konkurrerar med andra – privata – tjänsteleverantörer.

1.14 Kvaliteten på de olika språkversionerna av direktivet varierar dessutom, vilket gör det svårt att analysera direktivförslaget.

Särskilda kommentarer

1.15 De ökade kraven på tillståndsgivning medför risk för en enormt ökad administrativ arbetsbörda för hamnförvaltningen, vilket motverkar målsättningarna med ett direktiv om "avreglering". Enligt förslaget måste samtliga tjänsteleverantörer som omfattas av direktivet (det gäller teknisk-nautiska tjänster som lotsning, bogsering och förtöjning, all lasthantering samt passagerartjänster) i framtiden ha tillstånd. Detta gäller även de hamntjänster som hittills utförts utan tillstånd. I framtiden måste hamnförvaltningen utfärda betydligt fler tillstånd, eftersom exempelvis markägare som bedriver hamntjänstverksamhet på sin egen mark kommer att behöva ha tillstånd för denna. Även för egenhanterare krävs det tillstånd, som visserligen inte behöver vara tidsbegränsade men som endast gäller så länge villkoren för tillståndsgivningen uppfylls. Hamnförvaltningen skulle dessutom vara tvungen att övervaka tillstånden. Förutom kontroll av villkoren för tillstånden skall dessutom anställningsfrågor och sociala frågor följas upp, vilket egentligen är en uppgift för arbetslivsorganisationerna. Summan av dessa åtaganden kan leda till alltför stor arbetsbörda för vissa hamnförvaltningar.

1.16 Det är möjligt att kraven på tillstånd för markägare strider mot äganderätten och mot artikel 295 i EG-fördraget, där det slås fast att egendomsordningen i medlemsstaterna inte skall påverkas. Om en markägare inte får uppdraget i ett urvalsförfarande utan detta i stället går till en tredje part får markägaren inte erbjuda några hamntjänster på sin egen mark. Hamnförvaltningen har å sin sida inte tillgång till andras mark och kan därför inte sluta avtal med tredje part utan att markägaren medger detta. Markägaren kan inte tvingas sluta avtal med den tredje part som fått uppdraget. Det innebär att det utfärdade tillståndet inte kan utnyttjas.

1.17 Det planerade urvalsförfarandet kan leda till komplicerade situationer. I de fall då begränsningar krävs skall endast de tillstånd gälla som delats ut i enlighet med ett urvalsförfarande. Alla tillstånd som delats ut enligt det nuvarande rättsläget skulle bli ogiltiga. Hamnförvaltningarna skulle då efter det nya direktivets införande bli tvungna att utfärda nya tillstånd, även för dem som i nuläget innehar tillstånd, inom ramen för ett nytt urvalsförfarande för tillståndsgivning.

1.18 Kommittén anser att medlemsstaternas ensamrätt att själva fastställa beräkningsreglerna för ersättning för ett företags restvärde medför risk för snedvriden konkurrens. Ett sådant system skulle kunna göra det möjligt att planera (dolda) rabatter som ges i efterhand vid beräkningen av markarrende. Direktivförslagets grundläggande princip att kompensationsreglerna skall vara tydliga och fastställda på förhand är inte tillräckligt konkret formulerad vad gäller kraven på nationella beräkningsregler. Å andra sidan måste man i gemenskapsövergripande bestämmelser beakta skillnaderna mellan de nationella

avskrivningsreglerna och medlemsländernas skattelagstiftning så att inte konkurrensen snedvrids. Enligt dessa principer skulle en EU-bestämmelse om exempelvis användning av de allmänt gällande nationella avskrivningsreglerna kunna bli obligatorisk. Avvikelse skulle endast vara möjliga på objektiva grunder. För att öka insynen skulle man dessutom ha offentliga beräkningsregler eller vara tvungen att informera kommissionen om hur de utformats.

1.19 Kommittén fruktar minskade investeringar som en följd av enskilda bestämmelser i direktivet:

a) De nya kortare giltighetstiderna för utfärdade tillstånd är för knappt tilltagna för att investeringar skall hinna löna sig. Dessa för korta giltighetstider kommer antingen att leda till att vissa långfristiga investeringar inte kommer att hinna ge någon avkastning, eller till att det blir oundvikligt att höja de hittills i internationell jämförelse låga priserna för att uppnå en snabbare avkastning.

b) Direktivförslaget innehåller inga möjligheter till förlängning av redan beviljade tillstånd. Enligt förslaget kan tillstånd inte förlängas utan ett nytt anbudsförfarande, med den risk det innebär att förlora tillståndet. Under dessa omständigheter kommer långsiktiga investeringar troligtvis att göras endast i inledningen av tillståndens giltighetstid. Därefter minskar investerings-incidentet kontinuerligt i takt med att giltighetstiden löper ut.

c) De planerade kompensationsbestämmelserna är otillräckliga. Investeringar i moderna tekniska anläggningar fordrar förutom kapitalinsatsen avsevärda ekonomiska satsningar på utbildning av medarbetarna samt anpassning av driften. För effektivitet krävs dessutom att betydande resurser satsas på positionering inom transportkedjans differentierade nät. Om man inte beaktar dessa kostnader vid kompenserings minskar avkastningsförväntningarna redan när investeringarna sker. Följden kommer att bli mindre investeringar eller inga investeringar alls.

1.20 Regionkommittén menar att bristen på övergångsbestämmelser innebär att en avsevärd rättslig osäkerhet kommer att uppstå för redan verksamma företag som levererar hamntjänster. Företag som redan är aktiva på marknaden kan inte vara säkra på att de även i framtiden kommer att vara verksamma i samma omfattning. Om ett nytt företag som levererar hamntjänster i framtiden begär att få utöva sin verksamhet, och om möjligheterna är begränsade, måste de redan etablerade hamntjänstföretagen delta i ett urvalsförfarande, med risk att förlora sitt tillstånd. Dels minskar därmed förtroendet för befintliga avtal, dels kommer osäkerheten om tillståndens verkliga giltighetstid att leda till en signifikant minskning av investeringsviljan. Genom möjligheten till ett unilateralt ingripande i löpande avtal finns dessutom en risk för avsevärda kompensationsanspråk.

1.21 Kommittén förutser att inskränkningarna i fråga om egenhantering kommer att göra de europeiska hamnarna mindre attraktiva för kryssningsfartyg. I direktivförslaget föreskrivs att egenhantering med fartygets ordinarie sjöfartsbesättning endast tillåts för närsjöfart och höghastighetsvattenvägar. Internationella kryssningsfartyg skulle därmed inte längre ha rätt att genomföra kontrollen ombord med egen ombordpersonal.

1.22 ReK fruktar att de planerade möjligheterna att sätta in egen landbaserad personal kommer att leda till social dumpning, minskad kvalitet och produktivitet i hamntjänsterna samt konflikter med tekniska och politiska säkerhetskrav (ISPS-koden). Dessutom skulle det upphandlingssystem som kommissionen planerar motarbetas genom att vissa omlastningsföretag erhåller transportverksamhetstillstånd som de faktiskt inte kan använda eftersom rederierna utnyttjar möjligheterna till egenhantering.

1.23 Kommittén välkomnar flexibiliteten i bestämmelserna för lotstjänster, som ger medlemsstaterna möjlighet att fastställa nationella tillståndsvillkor och relevanta kriterier för urvalet av tjänsteleverantörer. Kommittén är dock skeptisk till medlemsstaternas meddelandeplikt när det gäller förbättringen av lotstjänsternas effektivitet eftersom kriterierna sjöfartssäkerhet och personlig sakkunskap är avgörande, vilket också betonas i direktivförslaget.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Kommittén anser att direktivet inte bör antas i föreliggande form, eftersom det inte främjar konkurrensen i hamnarna utan endast skapar en delvis onödig och inadekvat reglering som skadar framför allt de små och medelstora hamntjänsteleverantörernas intressen och främjar social dumpning och därmed motverkar hamnarnas effektivitet och möjligheter till en rättvis konkurrens. Därmed uppnås inte kommissionens mål genom direktivet

2.2 Regionkommittén anser att den fortsatta behandlingen kräver en detaljerad analys av den aktuella marknadssituationen för hamntjänster. Risken för överreglering av marknaden för hamntjänster, med mindre konkurrens och lägre effektivitet som följd, kan endast bemötas med en detaljerad kunskap om de befintliga svagheter i de viktigaste delarna av den europeiska hamnmarknaden.

2.3 Kommittén är övertygad om att en överlevnadsgaranti krävs för att minska den rättsliga osäkerheten för de företag som redan är aktiva på marknaden och för att skapa förtroende. Därför bör redan aktiva företag undantas från tillståndskrav så länge befintliga avtal eller tillstånd gäller, eller också bör dessa fortsätta att gälla under en i direktivet fastställd period. Övergångsperioden bör åtminstone anpassas, det vill

säga förlängas i förhållande till de berörda företagens objektiva behov.

2.4 ReK anser att bestämmelser om kompensation bör fastställas på medlemsstatsnivå och när tillståndstiden löpt ut anpassas efter de olika nationella avskrivningsreglerna, samtidigt som företagets aktuella värde skall bedömas genom att man fiktivt antar fortsatt tillståndsinnehav. En sådan bestämmelse skulle ta hänsyn till såväl företagets kostnader av investeringskaraktär med avseende på organisation, personal och positionering i transportkedjan som till de olika institutionella rambetingelserna.

2.5 Kommittén anser att man i gemenskapslagstiftningen skall ange vilka komponenter som kan eller måste finnas med i de beräkningsregler som ligger till grund för kompensation. En sådan bestämmelse måste dock utformas med hänsyn till att de nationella systemen för avskrivning och skatter skiljer sig åt.

2.6 ReK anser att tillståndens giltighetstid bör anpassas till de genomförda investeringarna. Dessutom bör det finnas möjligheter till förlängning av tillstånd om långfristiga investeringar görs först efter det att ett tillstånd har börjat att gälla. Kommittén rekommenderar att man som ett minimum övertar de tidsfrister som anges i förslaget om "hamnpaket I" från Europaparlamentets och rådets förlikningskommitté.

2.7 Regionkommittén föreslår att den obligatoriska tillståndsgivningen ersätts med tillståndsgivning endast i begränsningssituationer. Detta skulle innebära en avsevärd besparing av resurser.

2.8 Kommittén anser att det är nödvändigt att egenhanteringen helt och hållet begränsas till ombordpersonal. För att förhindra social dumpning och av säkerhetsskäl bör medlemsstaterna begränsa egenhanteringen till hamnanvändare som seglar under medlemsstatsflagg.

2.9 Regionkommittén anser att direktivets geografiska tillämpningsområde bör utsträckas till tillträde vattenvägen till och från en hamn. På samma sätt borde de floder och kanaler som är tillgängliga för sjöfart omfattas av direktivet, även om de inte utgör enda vattenvägen till en hamn. Detta förslag gäller dock endast under förutsättning att Regionkommitténs övriga rekommendationer genomförs. En utökning av det geografiska tillämpningsområdet utan beaktande av de övriga rekommendationerna skulle däremot förvärra de problem som tagits upp ovan.

2.10 ReK stöder med eftertryck kommissionens avsikt att utfärda klara riktlinjer för hamnarna.

2.11 Regionkommittén anser att man endast kan uppnå ökad effektivitet i EU-hamnarna och ökad konkurrens om kommitténs rekommendationer beaktas.

II. Vitbok om en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86 om tillämpningen av de europeiska konkurrensreglerna på sjöfarten

3. Allmänna kommentarer från Regionkommittén

3.1 Regionkommittén lovordar kommissionens föresats att se över förordning (EEG) nr 4056/86 om tillämpningen av de europeiska konkurrensreglerna på sjöfarten och i samband med detta intensivt involvera sjöfartsföretagen och deras förbund och utnyttja deras kunskaper.

3.2 Regionkommittén instämmer i kommissionens uppfattning att varje framtida bestämmelse åtminstone efter en övergångsperiod helt och hållet och utan undantag måste uppfylla villkoren enligt artikel 81.3 i EG-fördraget.

3.3 Regionkommittén instämmer helt och fullt i kommissionens uppfattning att undantagen för pris- och mängdrelaterade överenskommelser och andra överenskommelser som begränsar konkurrensen helt och hållet bör upphävas.

3.4 Regionkommittén håller med kommissionen om att de konkurrensrättsliga undantagen för cabotage och trampfartstjänster enligt förordning nr 1/2003 kan upphävas, eftersom det inte verkar finnas några hållbara skäl för att bibehålla dem. Ett argument för att avskaffa undantagen är dessutom att man på så sätt på förhand kan motverka att europeiska aktörer ur konkurrensrättslig synvinkel behandlas olika, hur osannolikt detta än kan verka.

3.5 Regionkommittén gläder sig åt att kommissionen i sin vitbok ingående undersöker förenligheten mellan de nuvarande bestämmelserna och den europeiska konkurrensrätten. Enligt Regionkommittén verkar det dock som om det visserligen finns starka belägg för att de nuvarande bestämmelserna inte längre är förenliga med artikel 81.3 men det vore nog ändå meningsfullt om kommissionens slutsatser i denna fråga understöddes med mer fakta. På så sätt skulle kommissionen inte bara kunna bemöta de betänkligheter som sjöfartsföretagen framfört utan även uppfylla kraven enligt artikel 253 i EG-fördraget.

3.6 Regionkommittén anser fortfarande att en omfattande konsekvensanalys saknas. Kommittén är dock övertygad om att sådana överväganden kommer att spela en viktig roll, åtminstone när de konkreta förslagen till bestämmelser formulerats. Här bör man framför allt ta större hänsyn till effekterna på handelsströmmarna, investeringarna, marknadsandelarna och konsumentpriserna. Invändningen att en analys försvåras av att det under många år funnits linjekonferenser och därför inte finns några uppgifter om en konkurrensutsatt marknad äger endast delvis giltighet. Detta är nämligen en aktuell problemställning för all slags avreglering av hittills kraftigt reglerade sektorer.

3.7 Regionkommittén undrar framför allt om inte ändringarna också borde leda till ökad fokus på sysselsättningspolitiska aspekter. Enligt kommissionen är slutligen också en starkare marknadskoncentration och därmed också en knuff framåt för innovationen att vänta. En sådan utveckling vore visserligen att

föredra ur forsknings- och industripolitisk synvinkel men skulle kunna påverka sysselsättningen i företagen negativt.

3.8 Regionkommittén anser att förslaget från *European Liner Affairs Association* (ELAA) om att man bör möjliggöra ett tidsförskjutet och icke-diskriminerande utbyte av viss information som gjorts anonym förtjänar en välvillig prövning. Slutligen kan fritt tillgänglig marknadsinformation leda till mer öppenhet och därmed också främja konkurrensen. Ett prixindex som alla marknadsaktörer har tillgång till skulle vara ett viktigt inslag i systemet och ersätta de nuvarande konferenstarifferna i deras funktion som riktvärden. Man måste dock absolut säkerställa en effektiv kontroll och att samarbetet begränsas till ett rent informationsutbyte.

3.9 Regionkommittén vill betona att det – vid sidan om frågan om huruvida vissa bestämmelser skall finnas kvar och i så fall eventuellt i ändrad form – först och främst handlar om att tillmötesgå behoven hos de företag som är etablerade och aktiva på den europeiska marknaden genom lämpliga, differentierade övergångsvillkor. Dessa borde i första hand baseras på resultaten av en omfattande konsekvensanalys. I detta sammanhang önskar kommittén också framhäva att förordning nr 4056/86 ända från början varit ett absolut undantag från EU:s konkurrensregler och endast avsett sjöfarten. Sektorn har därför alltid fått att räkna med att bestämmelserna en dag skulle kunna ses över. Ett krav på att de nuvarande bestämmelserna skall fortsätta att gälla eller på att övergångsvillkor införs kan därför inte bara motiveras med hänvisning till rättssäkerheten och skyddet för berättigade förväntningar. Lagstiftaren bör dock ta hänsyn till att konferensväsendet funnits i flera årtionden, att metoderna är djupt rotade och att affärsförbindelserna är uppbyggda kring konferenserna.

3.10 Regionkommittén delar inte uppfattningen att bestämmelserna i artikel 2 i förordning nr 4056/86, som handlar om tekniska överenskommelser, borde upphävas. Kommissionens invändning är att bestämmelsen endast är deklaratorisk, att den sår förvirring och att den tolkas för brett av rederierna, men om artikeln avskaffades skulle detta inte lösa utan förvärra problemet eftersom tekniska överenskommelser skulle vara tillåtna också utan rättsliga bestämmelser. Utan uttryckliga bestämmelser skulle avgränsningen bli ännu svårare. Enligt kommittén kan en bestämmelse där de tillåtna överenskommelserna uttryckligen fastställs därför leda till att rättssäkerheten bibehålls och fungera som vägvisare. Detta förutsätter också att artikel 2 eller motsvarande framtida bestämmelse anpassas om de hittills gällande bestämmelserna p.g.a. utformningen av de framtida konkurrensreglerna blir överflödiga. De kommande bestämmelserna skulle kunna integreras i gruppundantagen för linjekonferenser (förordning EG 823/2000).

3.11 Regionkommittén anser att det av konkurrens- och industripolitiska skäl verkar eftersträvänsvärt att skapa enhetliga rättsliga ramvillkor som skall gälla i hela världen. Detta gäller allra helst nu när den europeiska marknaden skall avregleras och regleringen av konkurrensen på marknaderna i andra sjöfartsnationer för närvarande delvis är mer omfattande än den nuvarande EG-rätten på den europeiska marknaden.

3.12 Regionkommittén pekar på att man i vitboken inte går in tillräckligt djupt in på följderna av ett avskaffande resp. en ändring av förordning nr 4056/86 för gällande internationell rätt och möjligheterna att lösa lagkonflikter.

3.13 Regionkommittén anser att man bör se över planerna på att avskaffa artikel 9 i förordning nr 4056/86. Denna artikel möjliggör förhandlingar vid lagkonflikter mellan EU och tredje land. Denna bestämmelse har visserligen aldrig använts hittills, men situationen skulle kunna förändras när man som planerat gör en översyn av den konkurrensrätt som för närvarande gäller för sjöfarten. Dessutom kan det uppstå ett förhandlingsbehov inte bara när ett rättssystem kräver någonting som ett annat rättssystem förbjuder utan redan i det fall där ett rättssystem tillåter någonting som ett annat rättssystem förbjuder.

4. Regionkommitténs rekommendationer

4.1 Regionkommittén uppmanar sjöfartsföretagen och sjöfartsförbunden att inte blunda för de samhällsekonomiska fördelar som mer konkurrens kan leda till.

4.2 Regionkommittén arbetar för att det fortsatta förfarandet till sitt innehåll och med avseende på tiden skall utformas på ett sådant sätt att betänkligheterna från sjöfartsföretagens och deras förbunds sida kan prövas på ett hållbart sätt. Man bör i detalj ange huruvida dessa betänkligheter bör beaktas eller tillbakavisas. Endast på detta sätt kan man skapa en hållbar konkurrensordning för sjöfarten som kännetecknas av rättssäkerhet och som accepteras av så många som möjligt.

4.3 Regionkommittén anser att man såvitt möjligt bör genomföra en omfattande konsekvensanalys och undersöka effekterna på handelsströmmarna, investeringarna, marknadsandelarna och konsumentpriserna. Regionkommittén rekommenderar att man framför allt beaktar de sysselsättnings- och socialpolitiska aspekterna när man undersöker effekterna av en avreglering.

4.4 Regionkommittén utgår ifrån att ELAA:s förslag är en bärkraftig grund för framtida bestämmelser. Kommittén anser dock att det för att säkerställa en effektiv kontroll är absolut nödvändigt att kommissionen i personalhänseende och organisatoriskt görs delaktig i det organ som ELAA planerar för inhämtning, anonymisering och vidarebefordran av information. Dessutom bör man enligt kommittén se till att också alla informationsflöden leds via kommissionen eller någon observatör som denna utsett eller till och med att organet placeras direkt hos kommissionen. Detta skulle göra det möjligt för kommissionen att på ett konsekvent sätt analysera effekterna av informationsutbytet på marknaden och konkurrensen på denna. Eftersom man inte kan förvänta sig några tillförlitliga resultat förrän på längre sikt finns det anledning att försöksvis anta tidsbegränsade bestämmelser med möjlighet till förlängning.

4.5 Regionkommittén anser att man bör undersöka om övergångsbestämmelserna skulle kunna baseras på amorteringsperioder eller på hur lång tid rederiet i fråga preliminärt behöver för att anpassa sig till de nya villkoren genom att företa ändringar i sin portfölj beträffande förvärvade eller på kort eller lång sikt hyrda fartyg.

4.6 Regionkommittén anser att man bör undersöka om längden på övergångsperioderna eventuellt också skulle kunna kopplas till geografiska hänsyn, dvs. om man kan anpassa dem till de villkor som råder på en regional marknad. Så skulle övergångsperioden för Östersjöområdet kunna göras ganska kort, eftersom linjekonferenserna här är få, medan den på atlantsträckorna måste bli något längre eftersom dessa domineras av linjekonferenserna.

4.7 Regionkommittén önskar påpeka att införandet av och längden på övergångsperioderna också skulle kunna baseras på tröskelvärden för marknadsandelarna.

4.8 Regionkommittén anser att man inte bör se den osäkerhet som råder kring bestämmelserna i artikel 2 i förordning nr 4056/86 som en anledning till att avskaffa dem utan snarare som en anledning till att se över innehållet mot bakgrund av förordningarna 4056/1986 och 823/2000. För det första bör man se till att bestämmelserna är förenliga med artikel 81.3 i EG-fördraget och med framtida konkurrensregler, och för det andra vore det meningsfullt att göra bestämmelserna mer konkreta på de ställen där kommissionen befarat eller redan konstaterat att sjöfarten gjort en alltför bred tolkning. De berörda företagen bör uppmanas att lägga fram förslag om de vill att bestämmelserna i artikel 2 skall behållas.

4.9 Regionkommittén anser för övrigt att ytterligare ansträngningar skulle kunna göras inte bara på bi- och multilateral nivå utan även inom ramen för samarbetet inom befintliga internationella organisationer, så att man kan uppnå mer enhetliga och därmed mer rättvisa konkurrensvillkor i hela världen. I samband med detta bör man också undersöka huruvida och i vilken grad andra staters bestämmelser skulle kunna fungera som förebild för EU.

4.10 Regionkommittén rekommenderar att artikel 9 i förordning 4056/86 bibehålls, åtminstone genom en bestämmelse med giltighet under flera år och med möjlighet till förlängning.

Bryssel den 13 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Första årliga rapporten om migration och integration"

(2005/C 231/05)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DENNA RESOLUTION

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Första årliga rapporten om migration och integration (KOM(2004) 508 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 16 juli 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket,

presidiets beslut av den 3 november 2004 att ge utskottet för yttre förbindelser i uppdrag att utarbeta ett yttrande i detta ärende,

den handbok om integration för yrkesverksamma och beslutsfattare som Europeiska kommissionen (generaldirektoratet för rättvisa, frihet och säkerhet) gav ut i november 2004,

Regionkommitténs yttrande om invandringspolitiken (Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om en gemensam politik om olaglig invandring (KOM(2001) 672 slutlig), och om asylpolitiken (Förslag till rådets direktiv om miniminormer för när medborgare i tredje land och statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning (KOM(2001) 510 slutlig – 2001/0207(CNS)) antaget den 16 maj 2002 (CdR 93/2002 fin), ⁽¹⁾)

Regionkommitténs yttrande om "Grönbok om en gemenskapspolitik för återvändande av personer som vistas olagligt" (KOM(2002) 175 slutlig) antaget den 20 november 2002 (CdR 242/2002 fin), ⁽²⁾

Regionkommitténs yttrande om "Ändrat förslag till rådets direktiv om rätt till familjeåterförening" (KOM(2002) 225 slutlig – 1999/0258 (CNS)) antaget den 20 november 2002 (CdR 243/2002 fin), ⁽³⁾

Regionkommitténs yttrande om "Förslag till rådets direktiv om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för studier, yrkesutbildning eller volontärarbete" (KOM(2002) 548 slutlig – 2002/0242 (CNS)) antaget den 9 april 2003 (CdR 2/2003 fin), ⁽⁴⁾

Regionkommitténs yttrande om "Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om invandring, integration och sysselsättning" (KOM (2003) 336 slutlig) antaget den 12 februari 2004 (CdR 223/2004 fin),

Regionkommitténs yttrande om "Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om framläggande av ett förslag till direktiv och två förslag till rekommendationer för att underlätta tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i Europeiska gemenskapen i forskningssyfte" (KOM(2004)178 slutlig – 2004/0061 (CNS) – 2004/0062 (CNS) – 2004/0063 (CNS)), som antogs den 17 november 2004 (CdR 168/2004 fin),

⁽¹⁾ EGT C 278, 14.11.2002, s. 44.

⁽²⁾ EUT C 73, 26.3.2003, s. 13.

⁽³⁾ EUT C 73, 26.3.2003, s. 16.

⁽⁴⁾ EUT C 244, 10.10.2003, s. 5.

det utkast till yttrande (CdR 339/2004 rév. 1) som antogs av RELEX-utskottet den 3 december 2004 (föredragande: **Aldo Iskra**, kommunfullmäktigeledamot i Malmö stad (SE-PPE),

och av följande skäl:

Denna första årliga rapport ger en bild av migrationstrenderna i Europa, tar upp och analyserar de förändringar som skett i invandringen och beskriver de åtgärder som vidtagits på nationell och europeisk nivå i fråga om mottagande och integration.

Rapporten kommer att utgöra ett nytt verktyg för att studera utvecklingen av gemenskapens invandringspolitik.

Med hänsyn till att befolkningen blir allt äldre och att den del av befolkningen som är i arbetsför ålder minskar är en ökad invandring trolig och blir alltmer nödvändig för att svara mot den utvidgade unionens behov.

Europeiska rådet i Thessaloniki underströk behovet av att införa gemensamma europeiska ramar inom vilka den nationella politiken kan utarbetas. Rådet ansåg också att gemensamma grundprinciper skulle anges för att stimulera inrättandet av dessa ramar.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 13 april).

1. Regionkommitténs ståndpunkter

1.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens första årliga rapport om migration och integration som ett viktigt underlag för utveckling av en helhetsstrategi för integrering av invandrare i den nya utvidgade Europeiska unionen.

1.2 Kommittén erkänner värdet och omfattningen av världens migration, och dess betydelse för mångfalden och utvecklingen, inte minst i det lokala samhället. Kommittén instämmer fullständigt i vikten av att samordna immigrations-, flykting- och integrationspolitiken inom den Europeiska unionen. Detta är än viktigare nu i den utvidgade gemenskapen.

1.3 Kommittén betonar att den nationella nivån ansvarar för implementeringen av lagstiftningen, medan uppgiften att underlätta invandrarens mottagande, bosättning och integration faller på den regionala och lokala nivån. Regionkommittén framhåller därför särskilt de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll, vilkas ansvar för bland annat planering, bostäder, utbildning och arbetsmarknaden direkt påverkar integrationen och kan främja social sammanhållning, social integration och hållbara samhällen.

1.4 Kommittén noterar att rapporten uppehåller sig vid utvecklingen av invandringspolitiken som den ter sig på nationell nivå och på EU-nivå. En del av misslyckandet med integrationen inom den Europeiska unionen härrör sig från det faktum att de lokala och regionala myndigheterna inte har inkluderats i framtagandet av politiken. De lokala och regionala myndigheterna utgör den närmast ansvariga nivån gentemot medborgarna, men konsekvenserna av implementeringen på den lokala nivån har oftast förbisetts och inte alltid beaktats.

1.5 Kommittén beklagar bristen på samråd med lokala och regionala myndigheter under så väl faktainsamlingen som

analysarbetet inför utarbetandet av rapporten. Olika åtgärder har vidtagits inom medlemsstaterna för att möta den växande mångfalden i dagens samhällen. De erfarenheter som gjorts, positiva och negativa, är av särskild betydelse nu, när migrationsströmmarna blir alltmer mångskiftande och världsomfattande och medlemsstaterna får ta emot invandrare och flyktingar från alltfler länder, inte bara sådana som de haft handel eller historiska/kulturella band med.

1.6 Kommittén erinrar om att integrationsfrågorna måste inkluderas i alla politikområden för att lyckas med den sociala sammanhållningen. Gemenskapens politik för invandring och integration måste stå i samklang med EU:s mera övergripande målsättningar inom socialpolitiken, den ekonomiska politiken, utrikes- och utvecklingspolitiken och stämma överens med sådana grundläggande europeiska värderingar som lika möjligheter, mänskliga rättigheter, människovärde, tolerans, aktning för mångfalden, åtgärder för att bekämpa diskriminering och främjandet av ökat deltagande i samhällslivet.

1.7 Kommittén framhåller att integration är ett ansvar för samhället som helhet, och att det krävs ansträngningar både från de invandrades och från de lokala befolkningarnas sida för att uppnå hållbar social sammanhållning och tillväxt.

1.8 Kommittén beklagar frånvaron i denna rapport av fakta kring integrering och invandringspolitikens implementering och framhåller att det vore värdefullt om kommissionen kunde göra mer för att främja utbyte av information och erfarenheter. Den handbok om integration för yrkesverksamma och beslutsfattare som Europeiska kommissionen (generaldirektoratet för rättvisa, frihet och säkerhet) gav ut i november 2004 är ett första positivt steg i denna riktning eftersom den tillhandahåller konkreta uppgifter om bästa praxis och resultat rörande integration.

Invandrarnas situation på arbetsmarknaden

1.9 Kommittén tillstår att arbetsmarknadsfrågorna har en avgörande betydelse för integreringen av invandrare, men de kan inte ses lösryckta ur sitt sammanhang eftersom graden av integration även beror på en rad andra faktorer, såsom den samhälleliga bakgrunden, utbildningen och språkkunskaperna och deltagandet i samhällslivet. Att invandrarna integreras med framgång är ett steg på vägen mot ett samhälle där alla får en plats att fylla, till nytta både för den enskilde och lokalsamhället och samhället i vidare bemärkelse.

1.10 Kommittén välkomnar det växande erkännandet av invandrarnas kreativitet och egenföretagande inom unionen. Framväxten av entreprenörer och nya företag är av avgörande betydelse för framgångsrika integrationsprocesser samt ett viktigt bidrag till förverkligandet av Lissabonstrategin.

1.11 Kommittén noterar att rapporten domineras av resone-mang kring behovet av arbetskraftsinvandring. Ändå konstateras att huvuddelen av invandringen består av familjeåterförening eller någon form av humanitärt skydd. Strategier för den stora gruppen invandrade som står utanför arbetsmarknaden är angelägna, såväl av ekonomiska som av sociala och politiska skäl. Kvinnornas betydelse för en lyckad integration får inte underskattas eftersom de ofta utgör direktlänken till barnen i familjen.

1.12 Kommittén beklagar att situationen för de nästan 500 000 asylsökande i Europeiska unionen som väntar på besked om uppehållstillstånd eller motsvarande, varav den absoluta merparten återfinns utanför den reguljära arbetsmarknaden, inte ens omnämns.

1.13 Kommittén understryker att påståendet att unionsmedborgare uppnått mycket hög sysselsättning måste preciseras, eftersom de lokala och regionala skillnaderna är drastiska. Man kan tala om höga sysselsättningsnitt i unionen, men man måste samtidigt erkänna den ojämna lokala och regionala fördelningen.

1.14 Kommittén understryker att kontrasten mellan den nationella nivåns fokus på behovet av invandrad arbetskraft, och den lokala nivåns ansträngningar för att motverka utslagning, utanförskap och främlingsfientlighet, förstärker behovet av dialog och samverkan mellan alla inblandade nivåer.

Demokratiaspekter på integrationspolitiken

1.15 Kommittén understryker att invandrings- och integrationspolitiken debatteras väsensskilt annorlunda på de olika

nivåerna i samhället, det leder till skillnader i synsätt och försvårar effektiviteten i åtgärder. Samtidigt läggs en grund för misstro gentemot samhället, en misstro som kan leda till förakt för det politiska systemet. Denna misstro och detta förakt kan exploateras av extrema politiska krafter.

1.16 Kommittén konstaterar att avståndet och bristen på dialog mellan de politiska nivåerna till viss del möjliggjort framväxten av partier med isolationism och främlingsfientlighet på dagordningen. Flera unionsfientliga och främlingsfientliga partier har utvecklats från en lokal bas.

1.17 Kommittén välkomnar införandet av jämställdhetsperspektiv i rapporten, samtidigt som beskrivningen av jämställdhetsinriktade integrationsåtgärder allvarligt nog saknas. Åtgärder som frigör invandrade kvinnors kompetenser ger värdefulla sociala, ekonomiska och demokratiska effekter.

1.18 Kommittén anser att den formaliserade rösträtten genom att den ökar invandrarnas deltagande i det demokratiska livet är ett minimikrav som ännu inte uppnåtts i alla medlemsstater. Integreringen av nya medborgare måste emellertid också lyckas bättre. Rösträtten tenderar att ignoreras om upplevelsen av utanförskap är för stark. Rätten och möjligheten att påverka samhällsutvecklingen blir inget värd om man saknar arbete eller position i samhället.

1.19 Kommittén understryker att i sysselsättningsstrategin och strategin för social integration endast nämns riktlinjer för att täcka arbetskraftsbehovet. Men inget sägs om huvuddelen av invandrarna som kommer till unionen i samband med familjeåterförening eller för humanitärt skydd. Strategin för social integration blir ofullständig utan riktlinjer för denna stora grupp.

1.20 Kommittén understryker att rapporten beskriver verksamheter som bedrivs lokalt. Men informationen är bristfällig, uppgifter om implementeringens praxis och resultat saknas. Hur de ekonomiska medlen används i integrationsarbetet är svårt att veta, eftersom rapporten inte innefattar de lokala och regionala nivåerna.

1.21 Kommittén betonar att på många håll i unionen tillfaller skatteintäkterna den nationella nivån, medan kostnaderna för invandring som lett till utanförskap belastar den lokala nivån. Frånvaron av samråd mellan de olika nivåerna försvårar en optimal användning av de ekonomiska resurserna.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Regionkommittén anmodar kommissionen att dra nytta av den sakkunskap som lokala och regionala myndigheter skaffat sig efter årtionden av konkret arbete med integration och invandringspolitikens implementering. För att underlätta och förbättra utbytet mellan medlemsstaterna av information, uppslag och erfarenheter i fråga om integrationen bör de nationella kontaktpunkterna uppmanas att samråda med regionala och lokala myndigheter och stora städer i syfte att dra fördel av deras erfarenheter.

2.2 Kommittén uppmanar även kommissionen att ha löpande kontakter med Regionkommittén vid framtagandet av de årliga rapporterna för att diskutera hur man bäst fångar upp lokala och regionala erfarenheter av integrationsarbetet.

2.3 Kommittén understryker att lokala myndigheter bör uppställa tydliga och uppföljningsbara mål för att kunna utveckla integrationsarbetet samt utvärdera hur arbetet genomförts. Även myndigheter på nationell och regional nivå bör utvärdera sin egen verksamhet och ReK påminner därför kommissionen om behovet av utvärderingar av de olika strategier för integration som används i dag.

2.4 Kommittén betonar att för att insatserna skall leda till att det ekonomiska stödet till en gemensam invandringspolitik blir effektivt måste regionala olikheter erkännas. Stödet bör uppmuntra flexibla lösningar, de lokala och regionala nivåerna måste ges frihet att välja arbetssätt.

2.5 Kommittén uppmanar kommissionen att i debatten om den framtida europeiska sammanhållningspolitiken ta hänsyn till de insatser som gjorts i vissa regioner där strukturfondsstödet kan komma att minskas och där invandrabefolkningen ökat påtagligt de senaste åren; detta gäller särskilt i de större städerna.

2.6 Kommittén understryker att dialogen med invandrarorganisationer blir otillräcklig om den enbart förs på nationell nivå och på EU-nivå. Integrationspolitiken, de religiösa och kulturella frågorna behandlas i allt väsentligt i människors vardag, på den lokala nivån. Betydelsen av den lokala gränsöverskridande dialogen kan knappast överskattas i strävan att stärka samhörigheten över etniska, religiösa och kulturella skillnader.

2.7 Kommittén efterlyser möjligheter för lokala och regionala myndigheter att bidra till utarbetandet av nationella handlingsplaner för integration och sysselsättning. Det skulle göra det lättare att jämföra arbetssätt och ta fram goda metoder samt att analysera de verkliga konsekvenserna och resultaten av medlemsstaternas strategier.

2.8 Kommittén betonar att rapporten uppehåller sig på den horisontella, nationella nivån. Åtgärderna som diskuteras konkretiseras på den lokala nivån. Behovet av ett vertikalt synsätt är uppenbart. För att nå målet om en korrekt och objektiv analys måste trenderna på samtliga nivåer beskrivas, även de nivåer där politiken implementeras. De nationella kontaktpunkterna för integration behöver kompletteras med lokala och regionala motsvarigheter.

2.9 Kommittén understryker att invandringen inte räcker för att täcka arbetskraftsbristen inom EU på lång sikt, och påminner om sitt yttrande om de äldres bidrag till arbetsmarknaden.

2.10 Kommittén betonar hur viktigt det är att de invandrade, framför allt kvinnorna, ses som en resurs och ett över lag värdefullt tillskott på arbetsmarknaden samt att arbetskraften är mångsidigt sammansatt. Den princip som skall gälla inom arbetslivet är likabehandling.

2.11 Kommittén betonar att summan av lokala och regionala skillnader ger en rättvisare bild av sysselsättningsgraden än nationella snitt. Analyser som bygger på nationella snitt ger otillräckligt underlag till åtgärder som riktas mot den regionala mångfalden. För att strategier skall bli framgångsrika bör de byggas underifrån.

2.12 Kommittén efterlyser aspekter som rör det stora antalet arbetstagare som invandrat olagligt. Mekanismer måste inrättas som möjliggör för invandrare som bryter mot gällande invandringslagstiftning att utan dröjsmål där så är lämpligt få sin ställning legaliserad. Man får dock sätta detta i relation till kapaciteten för ett värdigt mottagande.

2.13 Kommittén välkomnar insikten om behovet att införliva invandringsaspekter med all politik och att öka samarbetet mellan nationella, regionala och lokala myndigheter samt det civila samhället. Till den vertikala dialogen måste också diskussionen om fördelningen av resurser behandlas.

2.14 Regionkommittén efterlyser hänvisningar till invandrarernas hälsa och betonar vikten av samarbete mellan den lokala vården (primärvård) och övriga parter som verkar för en god integration.

2.15 Kommittén understryker vikten av att ta fram finansiella instrument för decentraliserat samarbete kring invandringsfrågor samt att även fortsättningsvis stödja det lokala och regionala arbetet som sker för att främja integrationen genom EU:s strukturfonder och initiativ såsom Equal och Urban. I sammanhanget bör särskilt intresse riktas mot det arbete som sker inom ramen för det nya pilotprojektet INTI som syftar till att stödja dialogen, nätverk och samarbete kring integration på europeisk nivå.

2.16 Kommittén understryker att den enskilde invandrarens behov av arbete och egenförsörjning måste erkännas och stimuleras. Förutom ekonomiska aspekter bidrar entreprenörskapet och småföretagsamheten till positiv social utveckling. Möjligheten att äga och driva företag påverkar integrationen och bör därför ges ökat samhälleligt stöd.

2.17 Kommittén påminner om att kvinnor diskrimineras på grund av såväl kön som etniskt ursprung. Om det tas hänsyn till genusfrågorna kommer arbetet med att bättre integrera invandrarna att bli mera målinriktat och effektivt.

2.18 Kommittén betonar att även andra värden än ekonomiska måste bejakas för att en framgångsrik integrationspolitik

skall uppnås. Invandringen tillför perspektiv som kan berika den enskilde medborgarens liv, samtidigt som den kan ge unionen kompetenser som är värdefulla i globala sammanhang.

2.19 Kommittén understryker vikten av icke-statliga organisationers arbete i tät samverkan med lokala och regionala myndigheter, och stöder deras program för att påskynda integrationen av invandrare i landets politiska liv och samhällsliv (språkutbildning, undervisning i landets kultur och demokratiska principer, politisk och samhällslig bildning, bevarande av invandrarnas etniska identitet o.dyl.). Det slutliga ansvaret för att agera för god social integration liksom för att fortsätta dialogen med icke-statliga organisationer ligger alltid på den nationella nivån i tät samverkan med lokala och regionala myndigheter.

Bryssel den 13 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Undersökning av kopplingarna mellan laglig och olaglig migration

(2005/C 231/06)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Undersökning av kopplingarna mellan laglig och olaglig migration (KOM(2004) 412 slutlig),

kommissionens beslut av den 4 juni 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga,

ReK-ordförandens beslut av den 5 april 2004 att ge utskottet för yttre förbindelser i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.2 b i detta,

ordförandeskapets slutsatser om Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen, i första hand de särskilda riktlinjerna om asyl, invandring och kontroll av de yttre gränserna (punkt 1.2) och den externa dimensionen av asyl och migration (punkt 1.6),

Regionkommitténs yttrande om meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om invandring, integration och sysselsättning (KOM(2003) 336 slutlig; CdR 223/2003 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om framläggande av ett förslag till direktiv och två förslag till rekommendationer för att underlätta tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i Europeiska gemenskapen i forskningssyfte m (KOM(2004) 178 slutlig – 2004/0061 CNS – 2004/0062 CNS – 2004/0063 CNS), som antogs den 17 november 2004 (CdR 168/2004 fin),

Regionkommitténs övriga yttranden som specifikt behandlar flyktingpolitiken (CdR 90/2001 fin ⁽²⁾, CdR 214/2001 fin ⁽³⁾, /2002 fin ⁽⁴⁾ och CdR 249/2003 ⁽⁵⁾),

det utkast till yttrande (CdR 337/2004 rév. 1) som RELEX-utskottet antog den 7 februari 2005 (föredragande Keith Brown, ordförande i Clackmannanshire District Council, UK–UEN/AE),

och av följande skäl:

- 1) I undersökningen anges att "det finns en koppling mellan laglig och olaglig migration men förhållandet är komplext och knappast direkt".
- 2) I undersökningen beskrivs en rad nya politiska initiativ för att utveckla en gemensam invandringspolitik.
- 3) I undersökningen betonas att det behövs fler tillförlitliga och jämförbara statistiska uppgifter på EU-nivå.
- 4) En åldrande befolkning och en krympande arbetsför befolkning kommer att leda till kompetensbrist på arbetsmarknaden i EU och ett fortlöpande behov av invandring till EU.
- 5) I Haagprogrammet, som Europeiska rådet antog i november 2004, presenteras ett arbetsprogram för att utveckla en gemensam invandringspolitik.

Yttrandet antogs vid plenarsessionen den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 13 april).

1. Regionkommitténs ståndpunkt

a. Bedömningsperiod

1.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens undersökning av kopplingarna mellan laglig och olaglig migration. Kommissionen bidrar därmed på ett värdefullt sätt till utvecklingen av en gemensam invandringspolitik, särskilt genom de politiska initiativ som föreslås i undersökningen.

1.2 Kommittén är mycket intresserad av undersökningen eftersom lokala och regionala myndigheter spelar en viktig roll i samband med mottagning och integration av invandrare samt vid deras bosättning. En central uppgift för lokala och regionala myndigheter är att tillhandahålla offentliga tjänster för invandrare, bland annat bostäder, utbildning, hälso- och sjukvård och arbetsmarknadsåtgärder.

1.3 ReK anser att undersökningen skall ses mot bakgrund av utformningen av EU:s migrations- och asylpolitik, särskilt Europeiska rådets åtaganden vid mötet i Tammerfors i oktober 1999 och dess antagande av Haagprogrammet i november 2004, vilket framhäver migrationspolitikens stora betydelse.

1.4 Kommittén är bekymrad över att Europeiska rådet dröjer med att godkänna en migrationspolitik på EU-nivå som bygger på slutsatserna från mötet i Tammerfors.

1.5 Kommittén noterar kommissionens synpunkt att "det finns en koppling mellan laglig och olaglig migration men förhållandet är komplext och knappast direkt eftersom flera olika faktorer spelar in". Kommittén vill dock framhålla att olaglig migration är ett stort problem inom EU eftersom det kan undergräva åtgärder för att främja reglerad migration och öka fientligheten bland värdbefolkningen. Följaktligen är det direkt avgörande för trygghet och säkerhet inom EU att den illegala migrationen förhindras på ett verksamt sätt. Dessutom kan illegala migranter utsättas för fara och risken att exploateras. Det är därför viktigt att föra en väl avvägd politik som kombinerar åtgärder för en jämn reglerad migration och åtgärder för att motverka olaglig migration.

⁽¹⁾ EUT C 109, 30.4.2004, s. 46–49.

⁽²⁾ EGT C 19, 22.1.2002, s. 20–22.

⁽³⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 85–88.

⁽⁴⁾ EGT C 278, 14.11.2002, s. 44–48.

⁽⁵⁾ EGT C 23, 27.1.2002, s. 30–32.

1.6 Regionkommittén betonar sin oro över användningen av termen olaglig migration, särskilt då många invandrare i denna kategori inte är föremål för rättsliga åtgärder. Därför föredrar vi att använda termen olovlig invandring i förekommande fall.

1.7 I undersökningen uppmärksammar kommissionen ett stort antal forskningsbrister. ReK anmodar därför kommissionen att utarbeta ett forskningsprogram för att åtgärda dessa brister och därmed bidra till utformningen av en ny politik.

1.8 Kommittén noterar att kommissionen hänvisar till andra av EU:s politikområden som påverkar migranterna, däribland utvecklingspolitiken och EU:s sysselsättningsstrategi. Vi är också medvetna om att många av EU:s politiska insatser har påverkat migrationspolitiken, särskilt inom socialpolitiken och den ekonomiska politiken, och vi uppmanar därför kommissionen att tillsätta en grupp som omfattar flera generaldirektorat och som har till uppgift att samordna åtgärder som påverkar migranterna.

b. Att främja samråd och informationsutbyte på EU-nivå

1.9 Regionkommittén instämmer i undersökningens slutsatser att det finns en brist på tillförlitliga och jämförbara data på EU-nivå. Kommittén anser att kommissionens handlingsplan för gemenskapstatistik inom migrationsområdet (KOM(2003) 179 slutlig) och den första årliga rapporten om migration och integration (KOM(2004) 508 slutlig) utgör ett första försök att behandla denna fråga.

1.10 ReK betonar att lokala och regionala myndigheter har en viktig roll vid insamling av data och statistik och begär att dessa myndigheter skall delta helt och fullt i samrådet om tillförlitliga och jämförbara data i EU när jämförbara uppgifter har samlats in.

1.11 ReK stöder kommissionens synpunkt att det behövs "mer intensiv och målinriktad användning av samråd och informationsutbyte", och välkomnar inrättandet av en expertgrupp med beteckningen "kommittén för frågor om invandring och asyl och ett nätverk för nationella kontaktpunkter för integration".

1.12 ReK ställer sig bakom inrättandet av ett europeiskt migrationsnätverk och ett observationsorgan samt anser att lokala och regionala myndigheter bör ha en viktig roll i detta nätverk, eftersom de kan bidra med konkreta direkta erfarenheter och välfungerande lösningar.

1.13 Kommittén anser att det bör finnas fler möjligheter att utbyta erfarenheter och väl fungerande metoder, däribland ömsesidig utvärdering av invandringspolitiken. Detta skulle kunna uppnås genom att man använder den öppna samordningsmetoden vid utformningen av EU:s invandringspolitik. Vi uppmanar därför Europeiska rådet att anta kommissionens förslag på detta område.

c. Utveckling av nya politiska initiativ inom ramen för en gemensam invandringspolitik inom EU

Laglig migration

1.14 ReK delar kommissionens åsikt att den negativa demografiska utvecklingen och den åldrande befolkningen sannolikt innebär att rekryteringen av tredjelandsmedborgare och invandringen till EU fortsätter att öka. Denna fråga uppmärksammas i Kok-rapporten, där det hävdas att "befolkningens åldrande kommer att leda till ökad efterfrågan på pensioner och hälso- och sjukvård, samtidigt som det sker en minskning av antalet personer i arbetsför ålder som kan skapa det välstånd som behövs" ⁽¹⁾. I Kok-rapporten uppmärksammas också kommissionens prognos "att den rena effekten av befolkningens åldrande [kommer] att vara en minskning av den potentiella tillväxttakten i EU från dagens 2–2,25 till cirka 1,25 % senast 2040" ⁽²⁾. Andra positiva ekonomiska och sociala bieffekter bör för övrigt också lyftas fram: nytt humankapital, specialisering och ett berikande utbyte människor emellan.

1.15 ReK betonar att EU:s invandrings- och integrationsinsatser har en viktig regional dimension, som utgör en viktig debattfråga. Den regionala dimensionen av debatten är betydelsefull eftersom befolkningen minskar i några EU-regioner som lider av allvarlig kompetensbrist, samtidigt som befolkningen ökar snabbt i andra regioner, vilket medför ett starkt tryck på lokala tjänster och bostäder till rimliga priser. Kommittén anser att det återstår mycket att göra för att utveckla migrationens lokala och regionala dimension, särskilt på integrationsområdet. För närvarande drivs denna utveckling under INTI-programmet. År 2004 tilldelades programmet 6 miljoner euro, men man fick in 158 bidragsansökningar till ett sammanlagt belopp av 42,58 miljoner euro. Kommittén rekommenderar att anslagen till detta program höjs avsevärt för perioden 2007–2013.

1.16 Regionkommittén välkomnar kommissionens avsikt att inleda ett brett samråd om tillträde för arbetskraftsinvandrare. Grönboken om en gemensam syn på ekonomisk migration i EU (KOM(2004) 811 slutlig) har publicerats 2005. Det är viktigt att ReK deltar i denna samrådsprocess eftersom denna fråga kan få konsekvenser för de regionala arbetsmarknaderna och de tjänster som tillhandahålls av lokala och regionala myndigheter.

1.17 ReK instämmer i kommissionen uppfattning att en förstärkt integration av tredjelandsmedborgare som vistas lagligt i medlemsstaterna är ett viktigt mål i EU:s invandringspolitik som kan uppnås genom integration på arbetsmarknaden, underlättande av rörligheten för tredjelandsmedborgare inom EU och erkännande av yrkeskvalifikationer hos tredjelandsmedborgare.

⁽¹⁾ "Möta utmaningen – issabonstrategin för tillväxt och sysselsättning", rapport från högnivågruppen under ledning av Wim Kok, s. 13 (november 2004).

⁽²⁾ Kok-rapporten, s. 13.

1.18 Kommittén välkomnar rörlighetsprincipen, som slogs fast i direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rättsliga ställning (november 2003). Direktivet introducerade principen om rörligheten för de personer som hade varit bosatta i EU i mer än fem år, och rörlighet för tredjelandsmedborgare har underlättats genom utvidgningen av förordning 1408/71. I kommissionens förslag nämns också en viss grad av rörlighet för utländska studenter och forskare.

1.19 ReK framhåller att man måste rekrytera fler forskare till EU för att uppnå Lissabonmålen. Denna rekrytering är ett viktigt test av EU:s invandringspolitik och dess förmåga att komma till rätta med kompetensbristen. I sitt meddelande till rådet och Europaparlamentet om att underlätta tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i Europeiska gemenskapen i forskningssyfte (KOM(2004) 178 slutlig) gjorde kommissionen bedömningen att det behövs ytterligare 700 000 forskare år 2010 om EU skall kunna uppnå Lissabonmålen.

1.20 ReK noterar att rådet (rättsliga och inrikes frågor) enades om en allmän strategi för direktivet i november 2004. Denna strategi omfattar visserligen erkännande av yrkeskvalifikationer, arbetsvillkor och skatteförmåner men däremot inte lindrigare villkor för korttidsforskarens familjers inresa. Kommittén menar att detta är en nyckelfaktor för rekrytering av forskare, och det skulle placera EU:s medlemsstater i samma position som andra länder, såsom USA och Kanada.

1.21 ReK framhåller att den europeiska sysselsättningsstrategin och Europeiska socialfonden är mycket viktiga verktyg för att kunna erbjuda yrkesutbildning och förmedla yrkeskunskaper, vilket är centralt för integrationen av nyanlända migranter. Integrationen av missgynnade grupper på arbetsmarknaden har varit ett huvudtema i den europeiska sysselsättningsstrategin för att behålla tillgången på arbetskraft, maximera flexibiliteten och åtgärda bristen på arbetskraft i vissa branscher och regioner. De nya europeiska sysselsättningsriktlinjerna syftar till att minska sysselsättningsgapet mellan EU-medborgare och icke EU-medborgare, vilket utgjorde 11,7 % år 2002. I undersökningen nämns inga projekt inom Europeiska socialfonden för att främja integrationen av invandrare på arbetsmarknaden och lokala och regionala myndigheters innovativa integrationsinsatser.

1.22 Kommittén noterar undersökningens slutsatser om legaliseringsåtgärdernas effektivitet både ur migranternas och medlemsstaternas synvinkel. Kommittén anser att storskaliga legaliseringsåtgärder vanligtvis inte är den lämpligaste lösningen på problemet med olovlig invandring. Legalisering i enskilda fall kan dock vara ett användbar åtgärd när man har att göra med många fall av olovlig invandring.

1.23 ReK instämmer i undersökningens resultat som ger stöd för åsikten att legalisering i efterhand inte bör användas som ett sätt att hantera migrationsströmmar eftersom den ofta uppfattas som en negativ konsekvens av invandringspolitik. Legalisering från fall till fall i efterhand kan vara nödvändigt då invandrare har integrerats i lokalsamhällena för att styra människor bort från den svarta ekonomin, öka skatteintäkterna och främja social sammanhållning. Kommentarererna i brittiska överhusets betänkande är intressanta i detta sammanhang ⁽¹⁾.

1.24 ReK instämmer i överhusets synpunkt att "någon form av legalisering av illegala invandrare som vistats länge i landet är ofrånkomligt för att inte skapa en växande underklass av personer utan uppehållstillstånd". I överhusets betänkande betonas att man måste minimera legaliseringens attraherande effekter och det påpekas att detta problem till stor del kan lösas genom att man granskar enskilda fall i stället för att ge amnesti i stor skala. Slutligen anser överhuset att amnesti kan "utgöra en sällsynt möjlighet att erhålla tillförlitliga uppgifter om den illegalt invandrade befolkningens omfattning och sammansättning" ⁽²⁾.

Olaglig invandring

1.25 Regionkommittén har uppmärksammat de många olika formerna av illegal invandring och svårigheten att bedriva forskning på detta område. Det behövs dock mer forskning om dessa olika former av illegal invandring för att kunna vidta effektivare åtgärder. I detta sammanhang är det viktigt att skilja mellan

- personer som har rest in lagligt men stannat för länge,
- personer som har uppehållstillstånd men som inte uppfyller villkoren för inresa i landet,
- personer som har fått avslag på sina asylansökningar,
- och personer som invandrat olovligt och som inte har inresestillstånd på grund av att de inte kommit via reguljära inreseställen och saknar de dokument som krävs för inresa.

1.26 ReK instämmer i kommissionens synpunkt att utformning av en gemenskapspolitik för återvändande, upprättande av samarbetsavtal med ursprungsländerna och omvandling av svartarbete till vanliga arbeten utgör centrala inslag i kampen mot illegal invandring.

⁽¹⁾ Överhusets särskilda utskott för Europeiska unionen: "A Community Policy on Illegal Immigration", session 2001–2002, 37:e betänkandet.

⁽²⁾ Överhusets betänkande, punkt 112.

1.27 Kommittén välkomnar de förslag som framförs i undersökningen om utformningen av en gemenskapspolitik för återvändande. Europeiska rådet godkände i november 2002 ett förslag om ett handlingsprogram för återvändande, som nu måste genomföras snabbare än hittills.

1.28 ReK instämmer i kommissionens synpunkt att "samarbetet med länder utanför EU är avgörande för att minska de olovliga migrationsströmmarna" och i slutsatserna från Europeiska rådets senaste möten att EU behöver "en övergripande migrationsstrategi för frågor som rör politik, mänskliga rättigheter och utveckling i ursprungs- och transitländerna".

1.29 ReK håller med kommissionen om att det behövs en bättre samordning mellan migrationspolitiken och utvecklingspolitiken samt anser att utvecklingspolitiken kan förbättra de ekonomiska och sociala förhållandena i tredje land och därmed dämpa de faktorer som driver människor att invandra till EU.

1.30 Regionkommittén framhåller att EU på ett aktivt sätt måste uppmuntra gemensamma initiativ med grannländer via program som det nya grannskapsinstrumentet, Tacis, Meda, Encas och Interreg. Det är viktigt att EU omges av en "vänkrets" så att fred och solidaritet kan få fäste i EU:s grannländer efter unionens utvidgning. EU måste samarbeta med dessa länder med målet att förbättra deras ekonomiska och sociala situation och minska attraherande faktorer som hög arbetslöshet, låga löner, bristande demokrati och organiserad brottslighet. Ett av de prioriterade samarbetsområdena bör vara hur man kontrollerar migrationen. Vissa grannländer har tagit fram handlingsplaner som är särskilt inriktade på olovlig invandring, och Europeiska unionen är beredd att stödja genomförande av planerna, inklusive åtgärder mot olovlig invandring som vidtas av de länder som utarbetar sådana planer.

1.31 Regionkommittén understryker att lokala och regionala myndigheter har en viktig roll i program som Tacis, Meda, Encas och Interreg. Vi vill därför påminna kommissionen och medlemsstaterna om att lokala och regionala myndigheter bör ha en betydelsefull roll också vid utformningen av de nya programmen.

1.32 ReK välkomnar generellt sett förslagen om det nya grannskapsinstrumentet men beklagar att detta instrument (som är föremål för ett annat ReK-yttrande) inte ger lokala och regionala myndigheter en viktigare roll, framför allt om man väger in att dessa myndigheter har befogenheter på många politikområden som omfattas av instrumentet.

1.33 ReK instämmer i kommissionens synpunkt att det krävs insatser mot den oreglerade arbetsmarknaden och den svarta ekonomin eftersom "den svarta ekonomin [bedöms] ligga på 7–16 % av EU:s BNP, även om hela ekonomin naturligtvis inte utgörs av olagliga migranter". Det finns ett behov av

att omvandla svartarbete till reguljära arbeten och detta var en av de tio prioriteringarna i sysselsättningsriktlinjerna för 2003. Flera medlemsländer utformade särskilda åtgärder för utländska arbetare och personer som invandrat olovligt i sina nationella handlingsplaner (NAP) för att öka sysselsättningen. Det är också välkommet att Haagprogrammet innefattar en maning till medlemsstaterna att uppnå de mål för reducering av den oreglerade arbetsmarknaden som ställs upp i den europeiska sysselsättningsstrategin.

1.34 ReK noterar att det behövs utökat stöd till gränsregionerna eftersom de jämfört med övriga regioner blir särskilt kraftigt berörda av olovliga inresor. Kommittén stöder också inrättandet av den europeiska gränsvaktkåren, i anslutning till systemet för tidig varning, eftersom verksam gemensam förvaltning av EU:s yttre gränser måste åstadkommas. Samarbete inom rättsväsende och polis bör också främjas ytterligare, både på central och regional/lokal nivå.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 ReK påminner EU-institutionerna om att lokala och regionala myndigheter spelar en viktig roll för integrationen av invandrare och vill därför betona att dessa myndigheter har en nyckelroll i många av de initiativ som beskrivs i undersökningen. Det gäller bland annat erfarenhetsutbyte om integrationsinsatser, medverkan i program såsom det nya grannskapsinstrumentet och de program som ersätter Tacis och Interreg. Kommittén rekommenderar därför att lokala och regionala myndigheter skall delta fullt ut i dessa program.

2.2 Kommittén anser att det bör finnas fler möjligheter att utbyta erfarenheter och väl fungerande metoder samt att ömsesidigt göra utvärderingar av invandringspolitiken. Detta skulle kunna uppnås genom att man använder den öppna samordningsmetoden vid utformningen av EU:s invandringspolitik. Vi uppmanar därför Europeiska rådet att anta kommissionens förslag på detta område.

2.3 ReK rekommenderar kommissionen att bilda en grupp bestående av tjänstemän från de generaldirektorat som ansvarar för åtgärder som påverkar tredjelandsmedborgare, för att förbättra samordningen av deras verksamhet.

2.4 ReK föreslår att kommissionen lägger fram ett forskningsprogram för att åtgärda de brister som konstaterats i undersökningen.

2.5 Kommittén efterlyser en betydande förstärkning av INTI-programmet, så att lokala och regionala myndigheter kan delta i fler EU-finansierade gränsoverskridande projekt som berör integration av invandrare.

2.6 ReK betonar att invandringen är viktig för att åtgärda kompetensbrist, och anmodar Europeiska rådet att vidta kraftfulla politiska åtgärder på detta område, däribland rekrytering av forskare från tredje land.

2.7 Kommittén framhåller möjligheten att utforma en lämplig utvecklingspolitik för tredje land. Dessutom är det viktigt att migrationsstudierna tar hänsyn till migrationsströmarnas nya särdrag, exempelvis att det rör sig om ett ökat antal kvinnor, eftersom detta är av stor betydelse för utformningen och tillämpningen av migrationspolitiken.

2.8 ReK begär att lokala och regionala myndigheter skall delta fullt ut vid insamlingen av tillförlitliga och jämförbara data på EU-nivå.

2.9 ReK välkomnar kommissionens avsikt att inleda ett brett samråd om grönboken om en gemensam syn på ekonomisk

migration i EU (KOM(2004) 811 slutlig), och vill påminna kommissionen om att lokala och regionala myndigheter måste delta fullt ut i denna samrådsprocess.

2.10 Kommittén anser att det krävs snabba insatser för att vidareutveckla det europeiska migrationsnätverket i nära samråd med lokala och regionala myndigheter och observationsorganet.

2.11 Regionkommittén är bekymrad över att Europeiska rådet dröjer med att utforma en invandringspolitik och insatser på EU-nivå som bygger på slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors 1999. I ljuset av dessa kommentarer betonar Regionkommittén att det krävs snabba beslut om de frågor som behandlas i Haagprogrammet.

Bryssel den 13 april 2005

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om styrd inresa i EU för personer i behov av internationellt skydd och förbättrad skyddskapacitet i ursprungsregionerna – Förbättrad tillgång till långsiktiga lösningar"

(2005/C 231/07)

REGIONKOMMITTÉN HAR ANTAGIT FÖLJANDE YTTRANDE

med beaktande av

meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om styrd inresa i EU för personer i behov av internationellt skydd och förbättrad skyddskapacitet i ursprungsregionerna – "Förbättrad tillgång till långsiktiga lösningar" (KOM (2004) 410 slutlig),

kommissionens beslut av den 25 augusti 2004 att i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket rådfråga Regionkommittén i ärendet,

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 5 april 2004 att ge utskottet för yttre förbindelser i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

EG-fördraget och särskilt artikel 63.2 b,

Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, framför allt artiklarna II-61, II-78, II-79 samt III-266, III-267 och III-268.

Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967.

ordförandeskapets slutsatser beträffande Haagprogrammet: förstärkning av frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen, framför allt särskilda riktlinjer beträffande asyl-, migrations- och gränspolitiken (punkt 1.2) och den externa dimensionen av asyl och migration (punkt 1.6),

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Invandring, integration och sysselsättning (KOM(2003) 336 slutlig, CdR 223/2003 fin ⁽¹⁾),

Regionkommitténs yttranden om flyktingpolitiken (CdR 90/2001 fin ⁽²⁾, CdR 214/2001 fin ⁽³⁾, CdR 93/2002 fin ⁽⁴⁾, CdR 249/2003 fin ⁽⁵⁾).

Det utkast till yttrande (CdR 338/2004 rév. 1) som RELEX-utskottet antog den 7 februari 2005 (föredragande **István Sértő-Radics**, borgmästare i Uzska, HU-ELDR)

och av följande skäl:

- 1) För att åstadkomma hållbara lösningar måste ansvarsfördelningen förbättras mellan EU:s medlemsstater när det gäller att styra inresor i EU för personer i behov av internationellt skydd och att förbättra skyddskapaciteten i ursprungsregionerna, och en gemensam asylpolitik måste utarbetas och tillämpas i alla medlemsstater.
- 2) För att uppnå målet måste medlemsstaterna och regionerna i fråga – inklusive ursprungsländer och ursprungsregioner eller transitländer – få tillräckliga ekonomiska resurser, särskilt med tanke på EU:s utvidgning och de nya medlemsstaternas behov.

Yttrandet antogs vid den 59:e plenarsessionen den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 14 april).

1. Regionkommitténs ståndpunkt

1.1 Regionkommittén stöder Europeiska kommissionens förslag om "Styrd inresa i EU för personer i behov av internationellt skydd och förbättrad skyddskapacitet i ursprungsregionerna – Förbättrad tillgång till långsiktiga lösningar". ReK stöder särskilt de regionala EU-skyddsprogram som föreslås för att förbättra ländernas skyddskapacitet i ursprungsregionerna (grann- och transitländer).

1.2 Det är viktigt att följa UNHCR:s rekommendationer i fråga om könsrelaterad förföljelse som ett skäl till att erhålla flyktingstatus.

1.3 Kommittén ser positivt på den roll som Europeiska kommissionen vill tilldela transitländer i fråga om att reglera situationen för personer i behov av internationellt skydd. ReK menar dock att transitländernas roll bör betonas ytterligare liksom stödet till dessa.

1.4 Kommittén framhåller att följderna av att ta emot personer i behov av internationellt skydd framför allt visar sig på lokal nivå i de kommuner som tar emot dessa grupper. Därför yrkar kommittén på att lokala och regionala myndigheter skall vara delaktiga i beslut som rör mottagande och integrering av asylsökande och flyktingar.

1.5 Regionkommittén vill särskilt framhålla att lokala och regionala aktörer spelar en nyckelroll eftersom de har ett stort ansvar för mottagandet av personer i behov av internationellt skydd liksom för integrationsåtgärder. Därför beklagar vi att det i kommissionens förslag inte föreskrivs ett brett samråd med

lokala och regionala myndigheter i fråga om planeringen av programmets genomförande och beslut om dess finansiering. Förslaget säkerställer inte de lokala och regionala aktörernas möjligheter att delta i utvecklingen av goda metoder i fråga om EU-åtgärder.

1.6 Det är mot denna bakgrund viktigt att förbättra samordningen och integrationen mellan de interna och externa insatsernas mål, instrument och förfaranden, framför allt beträffande frågor av gränsöverskridande karaktär.

1.7 Kommittén betonar att samarbete och samordning mellan berörda lokala och regionala myndigheter, däribland lokala och regionala myndigheter i mottagarländerna, inom EU samt i ursprungsländerna och transitländerna, kan bidra väsentligt till att reglera situationen för personer i behov av internationellt skydd.

1.8 ReK anser att det är nödvändigt att undersöka de möjliga sociala effekterna av EU:s vidarebosättningsprogram, särskilt på arbetsmarknadsområdet, för befolkningen i de medlemsstater och regioner som är mindre utvecklade och där arbetslösheten är hög.

1.9 ReK är medveten om vikten av en EU-politik som stöder befolkningen i underutvecklade och fattiga länder och regioner, men betonar samtidigt vikten av en rättvis behandling av alla EU-medborgare för att åtgärderna inom ramen för vidarebosättningsprogrammet skall få ett större stöd bland EU-medborgarna.

⁽¹⁾ EUT C 109, 30.4.2004, s. 46–49.

⁽²⁾ EGT C 19, 22.1.2002, s. 20–22.

⁽³⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 85–88.

⁽⁴⁾ EGT C 278, 14.11.2002, s. 44–48.

⁽⁵⁾ EUT C 23, 27.1.2004, s. 30–32.

1.10 Kommittén föreslår att Europeiska kommissionen, i samarbete med frivilligorganisationer och andra berörda aktörer, analyserar de rättsliga frågorna ytterligare i syfte att fastställa objektiva och enhetliga kriterier som skall göra det möjligt att avgöra i vilka fall personer i behov av internationellt skydd skall omfattas av EU:s vidarebosättningsprogram, för att säkerställa att mänskliga rättigheter efterlevs och för att undvika diskriminering samt för att ge mottagarländer och -regioner nödvändigt rättsligt stöd. Kommittén anser det mycket viktigt att flyktingar som kommer till medlemsstaterna inom ramen för vidarebosättningsprogrammet garanteras integration på arbetsmarknaden så att alla unionens medborgare kan åtnjuta samma rättigheter.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 ReK anser att kommissionens meddelande utgör en bra utgångspunkt för fortsatta utvärderingar, men anser att ytterligare analyser och undersökningar behövs i synnerhet i fråga om EU:s vidarebosättningsprogram. Kommittén rekommenderar därför att man senarelägger tidsgränsen för när förslaget beträffande vidarebosättningsprogrammet skall läggas fram för rådet så att dokumentet kan förberedas mer noggrant.

2.2 Kommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna i högre grad bör medverka i utformningen och genomförandet av invandrings- och asylpolitiken och även ges det ekonomiska stöd som de behöver.

2.3 Kommittén föreslår därför att man bör överväga att utvidga den finansiering som sker inom ramen för det regionala samarbete och den nya grannskapspolitik som ingår i strukturfondernas mål 3 för perioden 2007–2013 till att omfatta även detta. Det behövs en effektiv samordning mellan de gemensamma multilaterala program som genomförs inom ramen för detta mål och de bilaterala handlingsplaner som skall genomföras inom grannskapspolitiken.

2.4 På grund av den omfattande migrationen i Medelhavsområdet föreslår kommittén att projekt i detta område skall prioriteras i framtida program som syftar till att reglera migrationsströmmar, exempelvis Aeneas-programmet.

2.5 ReK anser att EU:s vidarebosättningsprogram bör genomföras på ett sätt som garanterar att flyktingar som omfattas av vidarebosättning i medlemsstaterna och EU-medborgarna behandlas lika.

2.6 Regionkommittén stöder genomförandet av ordförandeskapets slutsatser beträffande Haagprogrammet, och anser att de lokala och regionala myndigheterna bör inbjudas att delta i den föreslagna interkulturella dialogen mellan alla medborgare inom ramen för gemensamma forum och aktiviteter för att öka den ömsesidiga förståelsen på alla politikområden som hänger samman med integration.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om Meddelande från kommissionen: Europeiska grannskapspolitiken – Strategidokument

(2005/C 231/08)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – EU:s grannskapspolitik – Strategidokument (KOM(2004) 373 slutlig),

kommissionens beslut av den 13 maj 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket,

presidiets beslut av den 15 juni 2004 att ge utskottet för yttre förbindelser i uppdrag att utarbeta ett förberedande yttrande i ärendet,

meddelande från kommissionen till rådet om kommissionens förslag till handlingsplaner inom ramen för EU:s grannskapspolitik (ej officiell titel) (KOM(2004) 795 slutlig),

förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater skall inta i det associeringsråd som inrättats genom Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Hashemitiska konungariket Jordanien, å andra sidan, när det gäller antagandet av en rekommendation om genomförandet av handlingsplanen EU–Jordanien (KOM(2004) 796 slutlig),

förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som Europeiska gemenskapen skall inta i den gemensamma kommitté som inrättats genom interimassocieringsavtalet beträffande handel och samarbete när det gäller antagandet av en rekommendation om genomförandet av handlingsplanen EU–den palestinska myndigheten (KOM(2004) 789 slutlig),

förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater skall inta i det associeringsråd som inrättats genom Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Tunisien, å andra sidan, när det gäller antagandet av en rekommendation om genomförandet av handlingsplanen EU–Tunisien (KOM(2004) 792 slutlig),

förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater skall inta i det samarbetsråd som inrättats genom partnerskaps- och samarbetsavtalet angående upprättandet av ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, när det gäller antagandet av en rekommendation om genomförandet av handlingsplanen EU–Ukraina (KOM(2004) 791 slutlig),

förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater skall inta i det associeringsråd som inrättats genom Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Staten Israel, å andra sidan, när det gäller antagandet av en rekommendation om genomförandet av handlingsplanen EU–Israel (KOM(2004) 790 slutlig),

förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater skall inta i det samarbetsråd som inrättats genom partnerskaps- och samarbetsavtalet angående upprättandet av ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, när det gäller antagandet av en rekommendation om genomförandet av handlingsplanen EU–Moldavien (KOM(2004) 787 slutlig),

kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet – Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013 (KOM(2004) 101 slutlig),

förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allmänna bestämmelser om inrättande av ett europeiskt grannskaps- och partnerskapsinstrument (ej officiell titel) (KOM(2004) 628 slutlig),

meddelande från kommissionen – På väg mot ett nytt grannskapsinstrument (KOM(2003) 393 slutlig),

Europaparlamentets betänkande om Ett utvidgat europeiskt grannskap: En ny ram för förbindelserna med våra grannländer i öster och söder (KOM(2003) 104 – 2003/2018 INI),

Regionkommitténs yttrande om Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet "Ett utvidgat europeiskt grannskap: En ny ram för förbindelserna med våra grannländer i öster och söder" (CdR 175/2003 fin ⁽¹⁾),

Regionkommitténs förberedande yttrande om partnerskapet EU-Medelhavsländerna och de lokala och regionala myndigheterna: Behovet av samordning och ett särskilt instrument för det decentraliserade samarbetet (CdR 327/2003 fin ⁽²⁾),

Regionkommitténs yttrande om "Lokala och regionala myndigheter i Ryssland och utvecklingen av samarbetet mellan EU och Ryssland" (CdR 105/2004),

Regionkommitténs yttrande om "Den andra handlingsplanen för den nordliga dimensionen 2004–2006" (CdR 102/2003 fin ⁽³⁾),

Regionkommitténs utkast till yttrande om kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet – Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013 (CdR 162/2004 rév. 3) (föredragande: Albert Bore, Birmingham City Council, UK–PSE),

det utkast till yttrande (CdR 336/2004 rév. 1) som antogs den 7 februari 2005 av utskottet för yttre förbindelser (föredragande: Paul Hanningfield, Essex County Council, UK–PPE),

och av följande skäl:

- 1) Mot bakgrund av den europeiska grannskapspolitiken bör ReK nu försöka bredda sin verksamhet vad gäller yttre förbindelser inom ramen för sina resurser och institutionella uppdrag och förutom de nuvarande anslutningsländerna också låta de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken ingå, men inte uteslutande dessa.
- 2) Vad gäller yttre förbindelser bör ReK fortsätta att prioritera kontakterna med de lokala och regionala myndigheterna i de nuvarande kandidatländerna.
- 3) Därutöver bör ReK inom grannskapspolitiken också ge hög prioritet åt dialogen och samarbetet med samtliga länder kring EU:s norra, östra och södra gränser.

Vid sin 59:e plenarsession den 13 – 14 april 2005 (sammanträdet den 14 april) antog Regionkommittén följande yttrande:

1. Regionkommitténs synpunkter

1.1 Allmänna kommentarer om EU:s grannskapspolitik

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.1.1 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens viktiga och nödvändiga dokument eftersom det ger en verklig och naturlig anledning att klargöra och förbättra förbindelserna mellan Europeiska unionen och dess grannländer.

⁽¹⁾ EUT C 121, 30.4.2004, s. 18–25.

⁽²⁾ EUT C 23, 27.1.2004, s. 36.

⁽³⁾ EUT C, 27.1.2004, s. 27

1.1.2 Regionkommittén konstaterar att grannskapspolitiken med tanke på Europeiska unionens utvidgning nyligen och de nya yttre gränserna innebär ett lägligt och välkommet steg framåt för att fördelarna med EU:s utvidgning skall komma alla grannländer till del genom ökad stabilitet, säkerhet och välfärd för alla berörda.

1.1.3 Regionkommittén håller med om att EU:s grannskapspolitik är ett medel för att stärka förbindelserna mellan Europeiska unionen och grannländerna och att förebygga nya skiljelinjer mellan det utvidgade EU och grannländerna.

1.1.4 Regionkommittén framhåller att samtidigt som EU:s grannskapspolitik ger möjlighet till förbättrade förbindelser mellan EU och grannländerna, är den oberoende av utvidgningsprocessen och skall ses i det sammanhanget.

1.1.5 Regionkommittén betonar den viktiga roll som lokala och regionala myndigheter har i den här processen och uttrycker oro över att de lokala och regionala myndigheternas roll inte nämnvärt uppmärksammas eller fastställs i grannskapspolitiken.

1.1.6 Regionkommittén håller med om att grannskapspolitiken kommer att uppmuntra grannländerna att delta i EU:s olika verksamheter genom ett ökat politiskt, säkerhetspolitiskt, ekonomiskt och kulturellt samarbete.

1.1.7 Regionkommittén anser att grannskapspolitikens syfte är att stödja strävanden efter en större respekt för ökade mänskliga rättigheter, det civila samhället och till att utveckla goda styresformer i dessa länder.

1.1.8 Regionkommittén välkomnar i dessa sammanhang den senaste politiska utvecklingen i Ukraina och Georgien. EU:s grannskapspolitik måste bidra till att understödja Ukrainas väg mot ytterligare demokrati och marknadsekonomi.

1.1.9 Regionkommittén håller med om att grannskapspolitiken syftar till att förbättra handelsförbindelser och ekonomisk utveckling mellan EU och grannländerna.

1.1.10 Regionkommittén konstaterar att grannskapspolitiken är väsentlig för att främja ett närmare samarbete mellan EU och de länder som omfattas av politiken i kampen mot terrorism, illegal invandring och internationell brottslighet som narkotikahandel och människohandel.

1.1.11 Regionkommittén stöder insatser i grannländer med olika etniska minoriteter för att finna innovativa lösningar för att främja samexistens och respekt för allmänt erkända grundläggande principer.

1.2 Den europeiska grannskapspolitikens lokala och regionala dimension

KOMMITTENS BEDÖMNING

1.2.1 Regionkommittén påpekar att lokala och regionala myndigheter i EU:s grannländer bör spela en större roll i demokratiserings- och decentraliseringsprocessen när detta är möjligt.

1.2.2 Regionkommittén understryker att enligt subsidiaritetsprincipen som är en av EU:s huvudprinciper skall beslut fattas på lämpligaste nivå. I detta sammanhang spelar lokala och regionala myndigheter en avgörande och unik roll eftersom de kan säkerställa varaktiga och välriktade förbindelser.

1.2.3 Regionkommittén konstaterar att nedifrån-och-upp-metodens effektivitet främjar demokratiseringsprocessen.

1.2.4 Regionkommittén tillägger att lokala och regionala myndigheter i praktiken är en god skolning i demokrati för medborgarna och därför viktiga för att säkerställa välfungerande demokratier.

1.2.5 Regionkommittén framhåller vikten av att utveckla och konsolidera lokala myndigheter genom gränsöverskridande samarbete och genom ett ökat utbyte och delgivning av kunskaper inom befintliga Euroregioner som ett sätt att uppfylla målen i den handlingsplan som upprättats för varje land.

1.2.6 Regionkommittén konstaterar att de lokala och regionala myndigheterna i de länder som omfattas av EU:s grannskapspolitik har svårigheter att vidta nödvändiga åtgärder för att anpassa sin administrativa struktur till europeiska strukturer.

1.2.7 Regionkommittén önskar dela med de länder som omfattas av EU:s grannskapspolitik de erfarenheter som ledamöterna erhållit i kontakterna med kandidatländernas lokala och regionala myndigheter under utvidgningsprocessen.

1.2.8 Regionkommittén menar att lokala och regionala myndigheter är den bäst lämpade nivån för ett decentraliserat samarbete med partnerländer.

1.2.9 Regionkommittén påminner om inom vilka områden de lokala och regionala myndigheternas expertis har mest att erbjuda grannländerna:

- a. Fysisk planering.
- b. Stadsplanering.
- c. Jordbruk, fiske och landsbygdsutveckling.
- d. Miljö, resursförvaltning och räddningstjänst.
- e. Transporter och energi inom regionen.
- f. Politik för att främja små och medelstora företag.
- g. Politik för att främja sysselsättningen.
- h. Initiativ inom områdena idrott och kultur.
- i. Politik för att skydda och framhålla kulturarvets värde.

j. Socialpolitik i närområdet.

k. Utbildning och yrkesutbildning.

l. Hälso- och sjukvård.

m. Hantering av migrationsströmmar, flyktingmottagande och integrationspolitik.

n. Bostäder.

o. Säkerhetsåtgärder.

p. Offentlig upphandling.

1.2.10 Regionkommittén påminner om att de regionala och lokala myndigheterna kan vidta åtgärder som innefattar och går utöver de traditionella gränserna för samarbete på central nivå. Myndigheter på decentraliserad kommunal och regional nivå kan nämligen göra verkliga framsteg inom ramen för den nya grannskapspolitik som kommissionen föreslår.

1.2.11 Regionkommittén påpekar att den praxis med decentraliserat samarbete som utvecklats under de senaste åren har visat de lokala myndigheternas ansvar i deras roll som katalysator för nya samsarbetsprocesser.

1.3 Geografisk täckning

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.3.1 Regionkommittén konstaterar att länderna som omfattas av grannskapspolitiken skiljer sig åt i fråga om ekonomisk, social och politisk utveckling och dessutom har kommit olika långt i sina förbindelser med EU.

1.3.2 Regionkommittén anser att starka regionala och lokala institutioner som väljs av och är ansvarsskyldiga inför folket är en nödvändighet i sant demokratiska samhällen, och kommittén förväntar sig att ikraftträdandet av den federala lagstiftningsreformen om lokala och regionala myndigheters behörighet i Ryssland 2006 skall innebära ett framsteg för de lokala och regionala myndigheternas samsarbetsmöjligheter i EU och i Ryssland, i synnerhet genom klargörandet av behörigheter med avseende på gränsöverskridande samarbete.

1.3.3 Regionkommittén är bekymrad över att det i grannskapspolitiken inte görs någon direkt hänvisning till de nuvarande problemen i Kaliningrad. ReK anser dock att frågan behandlas fullgott i kommissionens övriga dokument och verksamhet.

1.3.4 Regionkommittén välkomnar beslutet att inbegripa södra Kaukasus – Armenien, Azerbajdzjan och Georgien – i EU:s grannskapspolitik.

1.3.5 Kommittén välkomnar också EU:s åtagande att "stödja trovärdiga, konkreta och uthålliga reformansträngningar, i synnerhet i ovan nämnda prioriterade områden, genom ytterligare bistånd".⁽¹⁾

1.4 Handlingsplaner

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.4.1 Regionkommittén stöder tanken på en övergripande handlingsplan, som partnerländer och EU gemensamt kommit överens om, som det effektivaste sättet att uppfylla målen i EU:s grannskapspolitik.

1.4.2 Regionkommittén håller med om att ambitionen och utvecklingstakten i EU:s förbindelser med varje partnerland kommer att vara beroende av partnerlandets engagemang i gemensamma värden liksom dess vilja och förmåga att genomföra de prioriterade åtgärderna som avtalats i handlingsplanen.

1.4.3 Regionkommittén betonar vikten av ett starkt fokus på bekämpning av fattigdom och korruption, som beskrivits som "ett stort hinder för reformer i många grannskapsländer".

1.4.4 Regionkommittén anser att det hade varit en fördel om varje handlingsplan hade innehållit ett särskilt avsnitt om de lokala och regionala myndigheternas roll i det berörda partnerlandet, med klara mål för både den lokala myndighetens roll och på vilket sätt partnerlandet avser flytta över befogenheter och stärka lokala och regionala myndigheter. Detta bör meddelas kommissionen. Tanken är att detta särskilda avsnitt skall ingå i framtida handlingsplaner.

1.4.5 Regionkommittén anser att kommitténs ledamöter har en viktig roll när det gäller att analysera och diskutera de medel som varje partnerland tilldelats, särskilt med tanke på att det fastställs i grannskapspolitikens strategidokument att "Kommissionen har föreslagit att i den nya budgeten avsätta ytterligare medel till befintliga fonder eller deras efterföljare. Detta avspeglar den stora betydelse som EU tillmäter grannskapspolitiken". Den nya förenklade finansieringsmekanism som skall antas 2007 gör att en sådan analys och diskussion måste prioriteras än mer.

1.5 Det europeiska grannskapsinstrumentet

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.5.1 Regionkommittén välkomnar det nya förenklade finansieringssystem, det europeiska grannskapsinstrumentet, som föreslagits.

1.5.2 Kommittén anser att det är mycket viktigt att kommissionen ger noggrann information och tekniska detaljer om hur instrumentet skall fungera i praktiken, hur det skall administreras och granskas.

⁽¹⁾ European Neighbourhood Policy – Strategy Paper 12 maj 2004, s.11 (Strategidokument om EU:s grannskapspolitik).

2. Regionkommitténs rekommendationer

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

2.1 ReK anser att ledamöternas sakkunskap kan utnyttjas för att utveckla den lokala och regionala demokratin, som är oundgänglig för den politiska stabiliteten i de berörda länderna.

2.2 För att övervinna de svårigheter som lokala och regionala myndigheter i länderna i grannskapspolitiken står inför föreslås att ReK utvecklar lämpliga mekanismer för att underlätta direktdialog och informationsutbyte.

2.3 ReK föreslår att de länder som genomför reformer för att införa demokrati och fria och rättvisa val får dra full nytta av EU:s grannskapspolitik.

2.4 Regionkommittén rekommenderar att EU:s grannskapspolitik ger möjlighet till nya avtal med partnerländer, vilket skulle kunna ske i form av europeiska grannskapsavtal. Grannskapsavtalens syfte skulle fastställas utifrån hur långt landet kommit i fråga om de prioriteringar som ställts upp i handlingsplanen.

2.5 Regionkommittén föreslår att handlingsplanen skall följas upp med hjälp av befintliga strukturer under olika partnerskaps- och samarbets- eller associeringsavtal, där formella utvärderingsrapporter om hur långt man kommit avges mellan två och fem år efter det att handlingsplanen antagits.

2.6 Regionkommittén föreslår kommissionen att kommitténs ledamöter i likhet med under utvidgningen får spela en ledande roll i utvärderingen av hur handlingsplanerna framskrider, med fokus huvudsakligen på åtgärder för att stärka och modernisera lokala och regionala myndigheter.

2.7 Regionkommittén föreslår att nästa upplaga av handlingsplanen för varje grannskapsland skall innehålla ett särskilt avsnitt om de lokala och regionala myndigheternas roll i varje partnerland, med klara mål för både den lokala myndighetens

roll och på vilket sätt partnerlandet avser flytta över befogenheter med en klar och tydlig tidsram för att uppnå detta mål.

2.8 Regionkommittén anser att varje handlingsplan måste utgå från medbestämmandepincipen och utgå från prioriteringar som baserar sig på tydliga och trovärdiga ekonomiska incitament för utveckling och således främja tekniskt bistånd.

2.9 Regionkommittén anser att det finns ett angeläget och grundläggande behov av att förbättra och modernisera lokala och regionala myndigheter i de länder som omfattas av EU:s grannskapspolitik inbegripet en dramatisk förbättring med avseende på fria och rättvisa val, demokratiska värden och politisk frihet på lokal nivå. Kommittén rekommenderar att kommissionen initierar ett särskilt program som en del av handlingsplanen för varje grannskapsland för att uppnå målet (se bilaga A).

2.10 Regionkommittén rekommenderar att man inom det föreslagna nya finansieringssystemet, Europeiska grannskapsinstrumentet, överväger ett specifikt finansieringsinstrument som är skräddarsytt för decentraliserat samarbete och avsett för lokala och regionala myndigheter att användas för att modernisera och reformera deras verksamhet i grannskapsländerna.

2.11 Kommittén rekommenderar kommissionen att ge ReK och dess ledamöter möjlighet att spela en ledande och aktiv roll vad gäller att utvärdera och diskutera det nya europeiska grannskapsinstrumentet.

2.12 För att underlätta denna process föreslår kommittén att man anordnar en konferens år 2006 med deltagande av företrädare från lokala och regionala myndigheter i alla de länder som omfattas av grannskapspolitiken. Vi hoppas också att det blir möjligt att få till stånd fyra separata konferenser för i tur och ordning Medelhavsregionen, Östersjöregionen, övriga länder i Östeuropa och i Mellanöstern.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

BILAGA

Lokala och regionala myndigheter i de länder som omfattas av EU:s grannskapspolitik

Vitryssland

Administrativt är Vitryssland indelat i 6 län, voblasti, samt huvudstaden Minsk. Landet har ett system för lokalförvaltningar i tre nivåer. De olika nivåerna är region-, distrikts-, stads-, by- och bosättningssovjeter (råd). Regionråden är de högsta enheterna och de leder distriktsrådets verksamhet. Distriktsråden leder stads-, by- och bosättningsråden. Rådets representanter väljs vart fjärde år. Råden samordnar funktioner i hela det lokala självstyressystemet, ansvarar för offentlig, ekonomisk och sociokulturell verksamhet inom ramen för sina befogenheter, har hand om naturtillgångar, offentlig egendom, miljöskydd osv. ⁽¹⁾

Moldavien

Moldavisk politik präglas av spänningar mellan centralregeringen och separatister i Dnestrregionen och Gagauzien. Etniska, sociala, ekonomiska och kulturella skillnader mellan moldaver, ryssar, ukrainare och gagauzer kulminerade 1990 då moldaviska utsågs till officiellt språk. Båda regionerna hävdade att de var från Moldavien oberoende regioner. Gagauzer har tillerkänts speciell status inom Moldavien, vilket har gjort slut på den främsta konflikten mellan separatister och centralregeringen. Förhandlingar under ledning av Ryssland, OSSE och Ukraina har inte kunnat lösa konflikten mellan Dnestrregionen och Moldavien.

De senaste lokal- och regionalvalen genomfördes i maj och november 2003 och ansågs uppfylla grundläggande internationella normer.

Lagstiftning i mars 2003 omstrukturerade lokalförvaltningen till den utformning den hade under Sovjettiden. Moldavien är nu indelat i 33 enheter (rajon), som ersätter de tolv regionerna (judet). Det var närmare bestämt 9 regioner, en storstadsregion, 1 autonom territoriell enhet och 1 territoriell enhet. Omorganiseringen var en av punkterna i kommunistpartiets valmanifest 2001 och speglar partiets regionala organisation. Kommunistpartiet har kritiserats av många för att ha omorganiserat lokalförvaltningen i syfte att konsolidera sin ställning som det största regeringspartiet och uppnå en fördel i lokalvalen. ⁽²⁾

Ukraina

Ukraina är indelat i 24 regioner, oblasti, 1 autonom republik och 2 storstadsregioner. Denna indelning är föråldrad och en kvarleva från Sovjettiden. Regionerna är vidare indelade i "radas" (råd). Representanter till råden väljs i enmansvalkretsar. Dessa val är som regel inte rättvisa – ledarna för distrikts- och regionalförvaltningarna, som utsetts av presidenten, blandar sig ofta i lokalvalen. Oppositionspartierna har begärt att ett proportionellt valsystem skall införas i regional- och lokalval för att förebygga en dominerande "icke partibunden" byråkrati. ⁽³⁾

Regionalval som hållits sedan parlamentsvalen 2002 har inte uppfyllt internationella normer, men på den punkten noteras framsteg. Till exempel registrerade OSSE-företrädare vid borgmästarvalen i Mukacheve i april 2004 ett angrepp på en vallokal, hot samt överfall på en observatör med följd att denne fick läggas in på sjukhus. Andra problem såsom stöld av valsedlar rapporterades också och valresultatet betraktades allmänt som förfalskat. ⁽⁴⁾ Lokalval i Odessa och Poltava i maj och juni 2004 innebar en förbättring trots problem med valjarregistreringen. Det är tydligt att lokalförvaltningen inte är fullständigt demokratisk.

Ryssland

Ryssland är indelat i 49 län (oblast), 21 republiker, 10 autonoma regioner (okrug), 6 "kraj", 2 federala städer och 1 autonomt län. Det finns alltså 89 administrativa enheter, varav 21 republiker, 66 territoriella enheter och 2 federala städer. ⁽⁵⁾ Inrikespolitiskt kämpar Ryska federationen alltjämt med decentralisering efter Sovjetunionens upplösning. Många nationella republiker fick större makt än andra federala enheter när Sovjetunionen övergick till att bli en federal stat. Till exempel står nationella republikers lagstiftning ofta i motsättning till federal lagstiftning.

⁽¹⁾ Local Government and Regional development Initiative, Report on Belarus 1994, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNTC/UNPAN003979.htm> 25 oktober 2004

⁽²⁾ FCO Country Profile, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 25 oktober 2004.

⁽³⁾ UNPAN Nations in Transit 2004: Country Report Ukraine, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN017053.pdf>, 25 oktober 2004.

⁽⁴⁾ FCO Country Profile, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 25 oktober 2004.

⁽⁵⁾ UNPAN Modernizing the Relationship between Levels of Government Russia, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN009033.pdf>, 25 oktober 2004.

President Putin inrättade år 2000 ett reformprogram för att komma till rätta med den ineffektiva lokala administrativa organisationen. I och med reformprogrammet delades Ryssland in i 7 större regioner och de olika federala enheternas roll stärktes. En verkställande representant för Ryska federationens president tillsattes i alla federala enheter. Det främsta syftet med reformprogrammet är att effektivisera offentlig förvaltning och administration och att utveckla lokalförvaltningen till att bli en verkande kraft för det civila samhället och att upprätthålla en ansvarsfull förvaltning. ⁽¹⁾

Efter terroristattacken i Beslan i september 2004 aviserade Putin en genomgripande reform i fråga om valen av landets 89 guvernörer. I stället för att väljas i direktval kommer de i fortsättningen att nomineras av presidenten och sedan godkännas av de regionala lagstiftande församlingarna. Reformen godkändes av duman i oktober 2004.

Algeriet

Algeriet är indelat i 48 provinser, ("wilayas", sing. "wilaya") som alla har ett valt lokalråd som är det viktigaste styrande organet. De senaste kommunalvalen hölls i oktober 2002. Valdeltagandet brukar vara ca 50 procent och begränsas av de många regionala konflikterna mellan centralregeringen och berberrebellerna. ⁽²⁾ Den lokala nivån har ingen självständighet, guvernörerna rapporterar direkt till inrikesministeriet. På provinsnivå har decentralisering varit effektiv när det gäller lokal infrastruktur och tjänster. ⁽³⁾

Egypten

Egypten är indelat i 26 regioner ("muhafazat", sing. "muhafazah"). Centralregeringen har stort inflytande i lokalförvaltningarna på grund av systemet med tillsättning uppifrån av politiska tjänster. På varje nivå finns en ledningsstruktur som är en kombination av representativa råd och regeringsutnämnda verkställande organ, under ledning av guvernörer, distriktsämbetsmän och borgmästare. ⁽⁴⁾ Lokalförvaltningen är ineffektiv i fråga om att utföra myndighetstjänster.

Decentraliseringen fick fart under president Sadat. Lokalförvaltningarna fick befogenhet att ta upp skatt men tvingades lägga ut stora belopp på regeringsprojekt och blev ofta skuldsatta. De uppmuntrades också till att inleda samarbete med privata företag, vilket befrämjade förbindelserna mellan centralregeringen och landets förmögna elit. Under Mubarak har decentraliseringsprocessen fortsatt och lokalförvaltningen återspeglar i högre grad lokala intressen än centralregeringens politik. Lokalförvaltningarna används också som kontrollmedel. Distriktpolisstationen utgjorde en motvikt till de styrande, och den lokala förvaltningen (borgmästaren och rådet) integrerade dem i regimen. ⁽⁵⁾

Israel

Israel är indelat i 6 distrikt ("mehozot" sing. "mehoz"). Distrikten är vidare indelade i fjorton underdistrikt som alla leds av en distriktskommissarie utnämnd av premiärministern. Distriktskommissarierna är ansvariga för att granska distriktsrådets politik och genomföra nationell lagstiftning i distriktet. Fullmäktigeledamöter väljs genom ett proportionellt valsystem och partilistor, och borgmästaren väljs direkt i särskilda kommuner. Lokalförvaltningen är ansvarig för administrationen av offentlig medel och uppbärandet av lokala skatter. ⁽⁶⁾

Jordanien

Jordaniens lokalförvaltning avspeglar det faktum att makten innehas av kungen och hans regering. Landet är indelat i 12 provinser som alla leds av en utnämnd kommissarie. Provinserna är vidare indelade i administrativa underregioner. Underregionerna omfattar städer, byar och kommuner. Större kommuner har valda distriktsråd och valda borgmästare. Distriktsförvaltningarna är huvudsakligen ett instrument för centralregeringens politik och lagstiftning. ⁽⁷⁾ Kommunala och regionala förvaltningar är beroende av centralregeringens anslag och av administrationen av allmännyttiga tjänster och infrastruktur, vilket begränsar deras möjligheter att inrikta sig på lokala frågor. En snabb urbanisering har lett till påtryckningar på lokala och kommunala förvaltningar att tillhandahålla ändamålsenliga tjänster. Decentralisering har den senaste tiden huvudsakligen skett i form av privatisering av statliga industrier. ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ UNPAN Modernizing the Relationship between Levels of Government Russia, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISP/Unpan009033.pdf>, 25 oktober 2004.

⁽²⁾ FCO Country Profile, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Servlet?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018535850896>, 26 oktober 2004.

⁽³⁾ UNDP-Programme On Governance in the Arab Region (POGAR), <http://www.pogar.org/countries/algeria/decentralization.html>, 28 oktober 2004.

⁽⁴⁾ US Library of Congress Country Studies, <http://countrystudies.us/egypt/113.htm>, 27 oktober 2004.

⁽⁵⁾ US Library of Congress Country Studies, <http://countrystudies.us/egypt/113.htm>, 27 oktober 2004.

⁽⁶⁾ US Library of Congress Country Studies, <http://countrystudies.us/egypt/85.htm>, 27 oktober 2004.

⁽⁷⁾ Jordaniens nationella webbplats, <http://www.kinghussein.gov.jo/government2.html>, 27 oktober 2004.

⁽⁸⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/jordan/decentralization.html>, 28 oktober 2004.

Libanon

Det råder oklarhet kring Libanons lokalförvaltning för närvarande eftersom centralregeringen försöker bygga upp landet igen efter 16 års inbördeskrig. Centralregeringen tog över lokalförvaltningen som ett sätt att behålla kontrollen under kriget. Debatten om en stark centralförvaltning eller en decentraliserad stat kommer att påverka utvecklingen av lokalförvaltningen de kommande åren. ⁽¹⁾ Syriens fortsatta inblandning i Libanon har stärkt centralregeringen. Decentralisering har i praktiken föga stöd från regeringen på grund av landets politiska instabilitet. ⁽²⁾

Libanon är indelat i 6 provinser, som i sin tur är indelade i administrativa kommuner. De första lokalvalen på 35 år genomfördes 1998. Valdeltagandet var högt, i genomsnitt mellan 60 och 70 procent. I Beirut röstade bara 30 procent, men detta ansågs bero på att väljarna trodde att valresultatet var uppgjort. Det fanns få tecken på valfusk eller våld. Valen utgör ett steg framåt i återuppbyggnaden efter kriget. ⁽³⁾ Lokalförvaltningen är beroende av centralregeringen för anslag, vilket begränsar deras kapacitet att behandla lokala frågor.

Libyen

Libyen bestod historiskt sett av klart avgränsade regioner, som konsoliderades i en federation under kung Idris. Federationen ersattes av ett enhetssystem 1963. De tio regionerna var i princip en förlängning av centralregeringen. Efter Kadhaffis revolution 1969 konsoliderades lokala enheter ytterligare för att centralregeringen skulle få större insyn. Lokala och regionala instanser fortsatte i hög grad att fungera inom ett hierarkiskt system mer som en administrativ länk till centralregeringen än som ett instrument för folklig representation eller deltagande. ⁽⁴⁾ Den nuvarande lokalförvaltningen består enligt CIA World Fact Book av 25 kommuner (OBS – de 25 kommunerna kan ha ersatts av 13 regioner).

Decentraliseringsprocessen stöter på många hinder. Oljeexport utgör en stor del av Libyens ekonomi och intäkterna från oljan är ett stöd till regeringen. Den i hög grad centraliserade fördelningen av oljeintäkterna i Libyen har undergrävt möjligheterna till decentralisering. ⁽⁵⁾ Även om lokalförvaltningarna enligt libysk lagstiftning har ansvar för utbildning, näringsliv och samhälle är det i praktiken centralregeringen som dikterar även lokalpolitiken. Rättsligt sett har Libyen ett av de mest decentraliserade politiska systemen i arabvärlden. Lokala förvaltningsinstitutioner har ansvaret för utbildning, industri och samhälle. I praktiken dikterar dock centralregeringen de lokala instansernas befogenheter. Det civila samhället och alla icke-statliga politiska organisationer förtrycks aktivt vilket begränsar det politiska deltagandet lokalt. En stor del av den elit som kunde förväntas inneha ledande poster i lokalförvaltningen bor utomlands. ⁽⁶⁾

Marocko

Decentraliseringsprocessen inleddes på 1960-talet som svar på ett ökande socialt tryck. Det största hindret för en decentraliseringsprocess är framför allt att det inte finns någon samordning mellan olika myndighetsnivåer men också att organisationerna i det civila samhället och lokala myndigheter är så svaga. ⁽⁷⁾ Det största hindret för lokala myndigheter att utvecklas är Marockos starka centralregering och bristen på lokal demokrati. Den konstitutionella monarkin är fortfarande stark och utvecklas endast långsamt mot ett parlamentariskt system. Parlamentet är demokratiskt valt och de senaste valen som genomfördes 2002 var de mest fria och rättvisa i regionen. ⁽⁸⁾

Marocko har 37 provinser och 2 "wilayas" och som ett led i 1997 års lag om decentralisering och regionalisering som antogs av parlamentet inrättades 16 nya regioner (se nedan). Varje provins leds av en församling, som väljs av de kommunala råden. Kommunerna är ansvariga för infrastruktur och lokala tjänster. De har begränsade möjligheter att agera eftersom de inte kan ta ut egna skatter och därför saknar finansiella medel. De senaste kommunalvalen genomfördes 1997 och kritiserades för valfusk av oppositionspartierna. ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Världsbanken: Municipalities in Lebanon, <http://www.worldbank.org/wbi/mdf/mdf1/munici.htm>, 27 oktober 2004.

⁽²⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/lebanon/decentralization.html>, 28 oktober 2004.

⁽³⁾ FCO Country Profile, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 27 oktober 2004.

⁽⁴⁾ US Library of Congress Country Studies, <http://countrystudies.us/libya/70.htm>, 27 oktober 2004.

⁽⁵⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html>, 27 oktober 2004.

⁽⁶⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html>, 27 oktober 2004.

⁽⁷⁾ UN case studies, <http://www.ciesin.org/decentralization/English/CaseStudies/morocco.html>, 27 oktober 2004.

⁽⁸⁾ FCO Country Profile, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 27 oktober 2004.

⁽⁹⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/morocco/decentralization.html>, 28 oktober 2004.

Syrien

Syrien är indelat i 14 provinser som leds av guvernörer vilka utnämns av inrikesministern. Guvernörerna rapporterar direkt till presidenten. Guvernörerna kontrollerar provins-förvaltningskontoren liksom ministeriernas och de statsägda företagens lokala kontor. Under provinserna kommer i hierarkiskt nedåtgående rangordning: distrikt, kommuner och byar. Lokalt valda administrativa råd administrerar dessa förvaltningar, även om de i praktiken är starkt beroende av centralregeringen. ⁽¹⁾ Syriens omfattande offentliga förvaltning och historia med en stark centralmakt är ett hinder för utvecklingen av lokalförvaltningarnas organisation. Administrationen är beroende av vilka beslut en liten grupp personer i toppen fattar. De senaste valen genomfördes 1999 ⁽²⁾ Vissa decentraliseringsprogram har inletts under premiärminister Miru, men decentraliseringsprocessen kommer troligen att gå långsamt om inte lokal demokrati utvecklas samtidigt.

Tunisien

Tunisien har en mycket centraliserad regering som inte varit öppen för decentraliseringstanken. Politiskt dominerar det styrande partiet Samling för konstitutionell demokrati (RCD) och president Ali, som suttit vid makten sedan 1987. Den traditionella centralplaneringen innefattar en regeringskontrollerad ekonomi. Det har tagits några steg mot decentralisering genom inrättandet av kommunfullmäktige men det har inte skett överallt i landet och de är huvudsakligen central-regeringens instrument.

Tunisien är indelat i 24 regioner, som alla leds av guvernörer som utnämns av regeringen. Regionerna har lagstiftande församlingar som består av båda valda och utsedda ledamöter. De flesta landsbygdsområden saknar styrande organ på lokal nivå och centralregeringen behåller kontrollen över finanspolitik och beskattning. Många kommuner hindras i sitt arbete av resursbrist. Bristen på en enhetlig och standardiserad kommunal struktur i Tunisien har gjort det möjligt för vissa lokalförvaltningar att rycka framåt, medan andra sacker efter. ⁽³⁾ De senaste lokalvalen genomfördes 2002 och en majoritet av mandaten gick till RCD-kandidater.

Det finns stöd både lokalt och från regeringens sida för en utveckling av lokalförvaltningen. Det civila samhället pressar på för ett större deltagande i lokala frågor. Regeringen ser det som en möjlighet att minska politiska spänningar och att behålla politisk stabilitet. Regeringen har också genomfört regionala utvecklingsplaner i syfte att skapa ny infrastruktur och decentralisera förvaltningen av infrastruktur. ⁽⁴⁾

Armenien

Armenisk politik har dominerats av striderna med Azerbajdzjan om Nagorno-Karabach, en region vars befolkning huvudsakligen är av armeniskt ursprung. Armenien är indelat i 11 provinser. De senaste lokalvalen hölls i november 1996. Trots att många kritiserat presidentvalet för att vara orättvist och att det resulterade i våldsamma sammanstötningar mellan demonstranter och polisen, bedömde Europarådets observatörer att valen varit fria och rättvisa. ⁽⁵⁾ Lokala myndigheter är endast centralregeringens förlängda arm för att genomföra dess politik. ⁽⁶⁾ Ohejdad korruption och ett svagt politiskt system har hindrat utvecklingen av lokala förvaltningsorganisationer.

Azerbajdzjan

Azerbajdzjan har fortsatta ekonomiska och politiska problem efter konflikten med Armenien om Nagorno-Karabach. Resurserna är ansträngda till följd av den territoriella förlusten och av att behöva ta hand om över 800 000 flyktingar. Även om Azerbajdzjan har stora oljereserver är dessa inte tillräckligt utvecklade. Det finns så stora problem med den nationella regeringen, inklusive valfusk, korruption och hård kontroll av oppositionspartier och media, att lokalförvaltningarna förefaller vara tämligen utvecklade och ineffektiva. Administrativt är Azerbajdzjan indelat i 59 "regioner", 11 städer och 1 autonom republik.

Georgien

Det politiska klimatet har det senaste decenniet varit stormigt. Trots flera mord på höga befattningshavare och mordförsök på president Sjevardnadze genomfördes val 1992 och 2004 vilka bedömts som relativt fria och rättvisa. Georgien är på väg mot demokrati och har de senaste åren upplevt ökad politisk stabilitet. Administrativt är Georgien indelat i 9 regioner, 9 städer och 2 autonoma republiker.

⁽¹⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/syria/decentralization.html>, 27 oktober 2004.

⁽²⁾ FCO Country Profile, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 28 oktober 2004.

⁽³⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html>, 28 oktober 2004.

⁽⁴⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html>, 28 oktober 2004.

⁽⁵⁾ FCO World Book, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 28 oktober 2004.

⁽⁶⁾ US Library of Congress Country Studies, <http://countrystudies.us/armenia/47.htm>, 28 oktober 2004.

Yttrande från Regionkommittén om Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen

(2005/C 231/09)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (KOM(2004) 627 slutlig – 2004/0222 (CNS)),

Europeiska kommissionens beslut av den 29 november 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket,

presidiets beslut av den 28 september 2004 att ge utskottet för yttre förbindelser i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

hela paketet om den översyn av ramen för externt stöd som antogs av Europeiska kommissionen den 29 september 2004, som utöver instrumentet för stöd inför anslutningen omfattar följande: 1) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allmänna bestämmelser för inrättande av ett europeiskt grannskaps- och partnerskapsinstrument (ej officiell titel) (KOM(2004) 628 slutlig – COD 2004/0219), 2) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete (ej officiell titel) (KOM(2004) 629 slutlig), 3) Förslag till rådets förordning om inrättande av ett stabilitetsinstrument (KOM(2004) 630 slutlig – CNS 2004/0223),

Europeiska rådets beslut av den 16–17 december 2004 att inleda förhandlingar med Turkiet,

slutsatserna från Europeiska rådets möte den 17–18 juni 2004, då rådet beslutade att Kroatien är ett kandidatland för medlemskap; ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte den 16–17 december 2004, då rådet beslutade att inleda anslutningsförhandlingar med Kroatien samt rådets beslut av den 16 mars 2005 om att anslutningsförhandlingarna inte kommer att inledas förrän man har konstaterat att Kroatien samarbetar fullständigt med den internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (ICTY),

yttrande om budgetplanen: kommissionens meddelande "Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013" (KOM(2004) 101 slutlig, CdR 162/2004 fin (föredragande: Albert Bore, Birmingham City Council (UK–PSE))),

Regionkommitténs resolution av den 18 november 2004 om inledande av förhandlingar om Turkiets anslutning till EU,

det utkast till yttrande (CdR 498/2004 rév. 1) som antogs den 7 februari 2005 av utskottet för yttre förbindelser (föredragande: Ruth Coleman, ordförande för North Wiltshire District Council (UK–ELDR)),

och av följande skäl:

- 1) Utkastet till förordning är avhängigt av om medlemsstaterna kan enas om budgetplanen (se ovan).

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 14 april).

1. Regionkommitténs ståndpunkt

potentiella kandidatländer som ett sätt att strama upp stödet och förbättra samordningen mellan de olika stödelementen.

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.1 ReK välkomnar instrumentet som ett svar på önskemålen om större flexibilitet och förenkling i systemet för stöd inför anslutningen och som ett förbättrat verktyg för att överbrygga klyftan mellan föranslutning och anslutning.

1.2 Kommittén anser att man dragit lärdom av tidigare anslutningsinstrument och ser därför positivt på att det skapas en enda ram för stöd inför anslutningen till kandidatländer och

1.3 Kommittén anser att det finns en skillnad mellan stöd inför anslutningen och traditionellt utvecklingsstöd: Stöd inför anslutningen är a) inriktat på målet om anslutning på kort eller medellång sikt och b) avsett att förbereda länder för tiden efter anslutningen. Det övergripande målet om stöd inför anslutningen är en gradvis anpassning till Europeiska unionens normer och politik.

1.4 Kommittén välkomnar beslutet att erbjuda stöd inför anslutningen till både kandidatländer och potentiella kandidatländer och att båda grupperna skall få tillgång till följande delar av stödet:

- Övergångsstöd och institutionsuppbyggnad.
- Regionalt och gränsöverskridande samarbete.

Utöver detta stöd skall kandidatländerna dessutom få tillgång till stöd på följande områden:

- Regional utveckling.
- Utveckling av humankapitalet.
- Landsbygdsutveckling.

1.5 ReK välkomnar minskningen av antalet budgetposter för stöd inför anslutningen, eftersom detta kommer att ge större flexibilitet när det gäller att tillgodose behoven i kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna.

1.6 ReK anser det som ett välvägt förslag att förvaltningen av stödet till kandidatländerna kan vara decentraliserat, medan stödet till de potentiella kandidatländerna fortsätter att förvaltas centralt.

1.7 ReK välkomnar sammanslagningen av GD Regio och GD Utvidgnings budgetposter för gränsöverskridande samarbete. Detta banar vägen för ett flexiblare system med en enda förvaltningsmyndighet.

1.8 ReK ser positivt på uppstramningen och den förbättrade samordningen av stödet inför anslutningen till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna och till demokratiska institutioner i dessa länder, däribland lokala och regionala myndigheter.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 ReK framhåller att det föreslagna stödet omfattar många områden på vilka lokala och regionala myndigheter har erfarenhet och alltså kan spela en viktig roll. Dessa är:

- Stärkande av demokratiska institutioner.
- Ekonomiska reformer.
- Främjande och skydd av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt ökad respekt för minoriteters rättigheter.
- Utveckling av det civila samhället.
- Regionalt och gränsöverskridande samarbete.

2.2 ReK föreslår att lokala och regionala myndigheter i EU delar med sig av sin breda sakkunskap inom de stödområden som beskrivs i punkt 1.4 (ovan). Detta skulle kunna ske exempelvis via informationsutbyte eller program för tekniskt stöd eller genom assistans vid konferenser med syftet att göra lokala och regionala myndigheter i kandidatländerna och potentiella kandidatländer bekanta med gemenskapens regelverk.

2.3 ReK anmodar lokala och regionala myndigheter att överväga att utnyttja den möjlighet som erbjuds i artikel 16 att delta i anbud och avtal rörande genomförandet av stödprogram inom ramen för detta instrument.

2.4 Regionkommittén föreslår att kommissionen genomför en regelbunden övervakning och utvärdering av instrumentet för stöd inför anslutningen. När det gäller regionala och lokala frågor bör det ske i samarbete med Regionkommittén. Detta skulle innebära att förvaltningen förbättras i linje med behoven hos båda sidor, såväl hos EU som hos kandidatländerna och potentiella kandidatländer.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/88/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden

(2005/C 231/10)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/88/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden (KOM(2004) 607 slutlig – 2004/0209 COD),

rådets beslut av den 20 oktober 2004 att i enlighet med bestämmelserna i artikel 237.2 i EG-fördraget rådfråga kommittén i ärendet,

ordförandens beslut av den 3 november 2004 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

direktiv 93/104/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden, i dess lydelse enligt direktiv 2000/34/EG,

meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om översynen av direktiv 93/104/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden,

den andra etappen i samrådsförfarandet med arbetsmarknadens parter på EU-nivå beträffande översynen av direktiv 93/104/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden,

EG-domstolens rättspraxis beträffande tolkningen av vissa bestämmelser i direktivet i mål C-303/98, Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (SIMAP) mot Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana och mål C-151/02, Landeshauptstadt Kiel mot Norbert Jaeger,

subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EG-fördraget,

rådets direktiv av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet (89/391/EG),

det mål som fastställdes under Europeiska rådets möte i Lissabon den 23–24 mars 2000 och som innebär att unionen skall bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning,

kommitténs utkast till yttrande (CdR 329/2004 rév. 2), som antogs den 11 februari 2005 av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik (föredragande: **Joan Hanham**, kommunfullmäktigeledamot i Royal Borough of Kensington and Chelsea, UK–PPE).

Vid sin 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 14 april) antog Regionkommittén följande yttrande:

1. Regionkommitténs ståndpunkt

vid hanteringen av offentliga tjänster, exempelvis inom omsorg, hälso- och sjukvård samt civilskydd.

REGIONKOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens initiativ att i detta skede införa ändringar i direktivet om arbetstiden, eftersom det finns ett trängande behov av att lösa ett antal problem i anslutning till tolkningen och tillämpningen av arbetstidsdirektivet på nationell nivå.

1.2 ReK påminner kommissionen, Europaparlamentet och rådet om att de lokala och regionala myndigheterna utgör viktiga arbetsgivare inom unionen och spelar en betydande roll

1.3 Kommittén befarar att de överhängande problem som på grund av bristen på kompetent arbetskraft förekommer inom hälsovårdssektorn och den sociala sektorn i hela unionen kommer att öka ytterligare om man inte lyckas finna en tillfredsställande lösning, och att detta på kort sikt kommer att leda till en ännu större ekonomisk migration inom dessa sektorer från de nya medlemsstaterna och fattiga länder utanför EU till de etablerade medlemsstaterna. Detta kommer på såväl kort som lång sikt att vara till skada för hälsovårdssektorn och den sociala sektorn i de nya medlemsstaterna och de fattiga länderna utanför EU.

1.4 Kommittén anser att det finns en teknisk sida av frågan om en reglering av arbetstiden, men att den också har implikationer när det gäller vilken typ av samhälle vi vill att Europa skall vara. EU försöker öka företagandet, kreativiteten och ett aktivt medborgarskap och skapa en bättre jämvikt mellan människors arbetsliv och fritid. Vi menar att en reglering av arbetstiden får konsekvenser för alla dessa strävanden och därför måste beaktas i detta sammanhang.

1.5 Kommittén medger att kommissionens förslag till definition av arbetstiden utgör ett försök att upphäva den rättsosäkerhet som uppstått efter EG-domstolens domar i målen Jaeger och SIMAP. Målet med gemenskapslagstiftningen måste vara att säkerställa att jourtjänstgöring förblir en förutsättning för att kontinuerlig hälsovård och vård i hemmet av god kvalitet skall kunna tillhandahållas, inklusive omsorg om särskilt utsatta barn och vuxna.

1.6 ReK inser att en möjlig negativ effekt av att återgå till situationen före SIMAP/Jaeger är att det kan finnas arbets-scheman där arbetstagarna tillbringar mycket tid i jourberedskap på arbetsplatsen och att det finns risk för att arbetstagarnas hälsa och säkerhet försämras om detta inte hanteras på ett korrekt sätt. Denna risk kan också gälla andra grupper, exempelvis kunder och allmänheten och kan också påverka arbetstagarens möjligheter att få balans mellan arbetslivet och privatlivet.

1.7 Regionkommittén framhåller dock att arbetstidsdirektivet är avsett att främja hälsan och säkerheten genom att begränsa arbetstiden så att det skapas jämvikt mellan arbetet och fritiden. Det syftar inte till att definiera andra anställningsvillkor, exempelvis avtal om att arbeta enligt ett visst arbets-schema eller avtal om ersättning för sådant arbete. Sådana frågor skall avtalas på individuell eller kollektiv nivå i enlighet med den praxis och de förfaranden som gäller i de enskilda medlemsländerna eller inom de enskilda branscherna. Arbetsgivaren har dessutom, oberoende av arbetsschema, ansvar för sina anställda och skall ha vidtagit åtgärder för att trygga deras hälsa och säkerhet.

1.8 Kommittén antar att möjligheten att förlänga beräkningsperioden – som används för att beräkna den genomsnittliga arbetsveckan – för närvarande endast finns på ett begränsat antal arbetsplatser som har beviljats undantag eller som kunnat ingå kollektivavtal om detta. Kommittén förespråkar ett snabbt införande av årlig arbetstid, särskilt i branscher där det finns stora säsongsvariationer vad gäller efterfrågan på produkter och tjänster, vilket skulle utgöra ett värdefullt bidrag i strävan efter förbättrad konkurrens.

1.9 Kommittén noterar att reglerna för hur den genomsnittliga arbetstiden skall beräknas för arbetstagare som anställts på kortare kontrakt i själva verket är identiska med de regler som för närvarande gäller för anställda som arbetar kortare tid än standardberäkningsperioden på fyra månader.

1.10 ReK konstaterar att villkoret om omedelbar kompensationsledighet, som var en följd av Jaeger-målet, stryks i förslaget om bestämmelser för kompensationsledighet. Därmed försvinner mycket av den förvirring som uppstått på grund av EG-domstolens beslut. I de flesta fall är det rimligt att erbjuda kompensationsledighet inom 72 timmar.

1.11 ReK konstaterar att kommissionens förslag skulle innebära att arbetstagarnas rätt att undantas från reglerna om maximalt 48 timmars arbetsvecka kvarstår i de medlemsstater som väljer detta alternativ, men att denna rättighet på vissa arbetsplatser skulle vara beroende av kollektivavtal. Om man står fast vid denna punkt i förslaget måste den dock förtydligas ytterligare eftersom förslaget också omfattar möjligheten för enskilda arbetstagare att avtala om undantag från arbetstidsreglerna i de fall det inte finns något kollektivavtal. Formuleringen är följaktligen något otydlig i fråga om när denna möjlighet skall tillämpas. Avsikten kan vara att den endast skall tillämpas på mindre arbetsgivare i de medlemsstater som traditionellt sett saknar omfattande strukturer för kollektivförhandlingar, exempelvis Storbritannien. Ett annat skäl kan vara att formuleringen skall vara relevant för de nya medlemsstater som saknar välutvecklade förfaranden för en sociala dialog, inklusive kollektivavtal.

1.12 Regionkommittén instämmer i att beslutet om undantag från reglerna om maximalt 48-timmars arbetsvecka är ett frivilligt val för de enskilda arbetstagarna och att dessa inte får utsättas för påtryckningar av arbetsgivaren. Det måste finnas ett lämpligt skydd som säkerställer att detta inte sker, och dessutom krävs det ytterligare åtgärder som tryggar arbetstagarnas hälsa och säkerhet i de fall de väljer att undantas från reglerna.

1.13 Många av de villkor som skall tillämpas på undantag från 48-timmarsregeln tillämpas redan på det individuella undantag som förekommer i dag. Vissa av dem stärker dock inte uppenbart skyddet av arbetstagarna och bör därför avlägsnas eller reserveras för medlemsstaterna.

1.14 ReK anser att kravet på att undantaget skall gälla i högst ett år varefter det måste förnyas ger ett falskt intryck av att undantagets varaktighet har fastställts till ett år, medan det egentligen är så att enskilda får upphäva undantaget när de så önskar.

1.15 ReK är medveten om att bestämmelsen att avtal om undantag som ingåtts i samband med anställningen skall förklaras ogiltiga ger arbetstagarna ett visst skydd eftersom de annars kan känna sig tvingade att avtala om undantag. Vissa arbetstagare kan dock redan i ett tidigt skede av en ny anställning vilja arbeta långa arbetspass för att öka sin inkomst. Därför måste det klargöras i vilket skede av anställningen arbetstagaren har rätt till sådana avtal. Detta gäller framför allt

när arbetstagare anställs på kortare kontrakt på grund av att arbetsbördan är större under vissa säsonger. Eftersom det inte finns någon allmänt gällande definition av begreppet provanställning leder kravet att arbetstagaren inte får ingå något avtal om undantag under provanställningen inte enbart till tolkningsfrågor utan också till att arbetstagaren mister möjligheten att öka sin inkomst.

1.16 ReK vill uppmärksamma den märkliga situation som kan uppstå till följd av det nya förslaget att arbetstagare som i enlighet med kollektivavtal undantas från reglerna inte får arbeta fler än 65 timmar per vecka (vilket i sig är ett ovanligt högt antal timmar som inte får utgöra standardarbetstid). Förslaget innebär att arbetstagare som undantas från reglerna inte har rätt att arbeta fler än 65 timmar under någon vecka medan arbetstagare som inte undantas och som därmed omfattas av maximala genomsnittliga arbetstidsveckor på 48 timmar har rätt till detta. Dessutom är det också så att arbetstagare på arbetsplatser som saknar kollektivavtal eller personalrepresentation och som individuellt avtalar om undantag inte heller skall omfattas av regeln om maximalt 65 timmars arbete under en vecka.

1.17 Kommittén anser att det nya kravet på att arbetsgivaren noggrant skall bokföra hur många timmar de arbetstagare som undantas faktiskt arbetar också leder till ökad byråkrati och att en bättre lösning kan vara att man i direktivet föreskriver att det är de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna som fastställer arbetsgivarens skyldigheter. Dessa myndigheter har möjlighet att integrera sådana krav i medlemsstatens allmänna riktlinjer för hälsa och säkerhet och i de skyldigheter som åläggs arbetsgivarna.

2. Regionkommitténs rekommendationer

REGIONKOMMITTÉNS BEDÖMNING

Snabb lösning

2.1 ReK rekommenderar att kommissionen, Europaparlamentet och rådet bemödar sig om att snabbt ta ställning till förslagen så att arbetstidsdirektivet blir tydligt och tillförlitligt.

Definition av arbetstid

2.2 Kommittén rekommenderar att den nya definitionen av arbetstid omfattande två nya kategorier, nämligen "jourtid" och "inaktiv del av jourtid", godkänns. Detta innebär att den inaktiva delen av jourtiden – dvs. tid då arbetstagaren är skyldig att stå till förfogande på arbetsplatsen för att på arbetsgivarens begäran utföra sina aktiviteter eller uppgifter – inte skall betraktas som arbetstid, om inget annat anges i nationell

lagstiftning eller i kollektivavtal. De perioder under jourtiden då arbetstagaren verkligen utför arbete skall klassas som arbetstid.

Beräkningsperioder för uträkning av genomsnittlig arbetstid per vecka

2.3 ReK rekommenderar ett godkännande av kommissionens förslag om att medlemsstaterna, om de så önskar, får möjlighet att ange en standardberäkningsperiod på maximalt 12 månader för samtliga arbetstagare. Vid tidsbestämda kontrakt måste man dock beakta bestämmelsen om att beräkningsperioden inte får överskrida anställningsavtalets längd i de fall anställningsavtalet varar mindre än ett år.

Kompensationsledighet

2.4 Kommissionens förslag att arbetstagarna i de fall då de inte kan utnyttja sin dygnsvila eller veckovila måste få motsvarande perioder av kompensationsledighet inom en rimlig period som inte får överstiga 72 timmar utgör en markant förbättring av den nuvarande situationen, som är ett resultat av EG-domstolens avgörande i Jaeger-målet. Med hänsyn till ett stort antal olika sektorer och arbetsmetoder bör man dock allvarligt överväga att förlänga den period under vilken kompensationsledighet kan beviljas. Dessutom bör möjligheten att förlänga perioden i enlighet med nationell praxis (lag eller arbetsmarknadsavtal) ingå i artikel 17.

Individuellt undantag från 48-timmarsregeln

2.5 Om EU och medlemsstaterna vill öka företagandet, kreativiteten och ett aktivt medborgarskap och samtidigt underlätta en bättre jämvikt mellan människors arbetsliv och fritid, skulle kommittén vilja rekommendera en successiv avveckling av medlemsstaternas nuvarande möjlighet att tillåta enskilda arbetstagare att välja att undantas från reglerna om maximal genomsnittlig arbetsvecka på 48 timmar, till förmån för initiativ som främjar dessa andra strävanden.

2.6 ReK stöder kommissionens förslag om att möjligheten att undantas från 48-timmarsregeln bara skall finnas om detta har avtalats i kollektivavtal eller andra avtal mellan arbetsmarknadens parter på nationell eller regional nivå eller om det finns kollektivavtal på berörd nivå.

Ytterligare villkor för undantag från 48-timmarsregeln

2.7 Kommittén rekommenderar att man klart stöder kommissionen i dess ansträngningar att garantera att enskilda personer som undantas från reglerna gör detta av egen fri vilja och fritt kan välja att på nytt omfattas av reglerna utan att behöva befara negativa konsekvenser.

2.8 ReK anser därför att följande villkor bör **kvarstå**:

- Arbetstagaren måste ge sitt samtycke.
- Ingen arbetstagare skall missgynnas av att han eller hon inte är beredd att ge sitt samtycke till att undantas från reglerna.

2.8.1 Följande villkor bör **strykas**:

- Avtalet får inte gälla längre än ett år, dvs. det måste vara förnyelsebart.
- Ingen arbetstagare får arbeta fler än 65 timmar per vecka om inte kollektivavtalet föreskriver något annat.

2.8.2 Man bör **stryka följande villkor eller låta medlemsstaterna besluta** om huruvida de skall genomföras i överensstämmelse med de nationella metoderna och förfarandena och inom ramen för landets egna rättssystem och system för arbetsmarknadsrelationer:

- Ett avtal som ingås samtidigt som anställningsavtalet eller under någon form av provanställning är ogiltigt.
- Arbetsgivaren skall ha aktuella uppgifter om alla arbetstagare som arbetar enligt undantagsreglerna och om antalet faktiskt arbetade timmar.
- Dessa uppgifter skall finnas tillgängliga för behöriga myndigheter som av hälso- och säkerhetsskäl skall kunna förbjuda eller begränsa möjligheten att överskrida det maximala antalet arbetstimmar per vecka.
- Arbetsgivaren skall på begäran förse behöriga myndigheter med uppgifter om det antal timmar de berörda arbetstagarna faktiskt har arbetat.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om det finansiella instrumentet för miljön (LIFE+)"

(2005/C 231/11)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om det finansiella instrumentet för miljön (LIFE+) (KOM(2004) 621 slutlig – 2004/0218 COD),

kommissionens beslut av den 1 oktober 2004 att i enlighet med artikel 175.1 i EG-fördraget, rådfråga Regionkommittén i denna fråga,

kommittéordförandens beslut av den 26 maj 2004 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – Finansieringen av Natura 2000 (KOM(2004) 431 slutlig),

kommitténs yttrande om kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om Europeiska gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram "Miljö 2010: Vår framtid – vårt val – Sjätte miljöhandlingsprogrammet" och förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om gemenskapens miljöhandlingsprogram för perioden 2001–2010 (KOM(2001) 31 slutlig – CdR 36/2001 slutlig) ⁽¹⁾,

kommitténs yttrande om kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet – Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013 (KOM(2004) 101 slutlig – CdR 162/2004 fin),

det utkast till yttrande (CdR 253/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för hållbar utveckling den 1 mars 2005 (föredragande: Michèle Eybalin, ledamot av regionfullmäktige i Rhône-Alpes (FR-PSE)).

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande enhälligt vid sin 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 14 april):

⁽¹⁾ EGT C 357, 14.12.2001, s. 44

Regionkommitténs synpunkter och rekommendationer

1. Allmänna kommentarer

1.1 ReK delar kommissionens synpunkt att man vid analysen av LIFE+ inte kan bortse från den generella omarbetningen av EU:s finansieringsprogram och av bestämmelserna för genomförandet av olika aspekter av EU:s miljöpolitik. ReK anser dock att det hade varit önskvärt med

— en fullständig kartläggning av EU-stöd på miljöområdet med en utvärdering av hur varje stöd uppfyllt både de egna målen och de allmänna målen i EU:s olika miljöhandlingsplaner,

— en utvärdering av det europeiska mervärdet för projekt som finansieras genom olika miljöprogram (dels de som förvaltas direkt av GD Miljö, dels de som genomförs med hjälp av övriga EU-finansieringsinstrument) och hur de stämmer överens med de projekt som får stöd genom GD Miljö.

1.2 Kommissionen borde i anslutning till förslaget till förordning om LIFE+ ha bifogat en analys av finansieringsbehoven med avseende på olika prioriteringar inom EU:s miljöpolitik samt en utvärdering av hur stöden förhåller sig till subsidiaritetsprincipen.

1.3 ReK värdesätter kommissionens förslag om ett enda instrument som bygger på en önskan att förenkla. Det är dock svårt att göra sig en uppfattning om exakt hur miljöprojekt skall kunna finansieras genom de olika finansieringsinstrumenten under perioden 2007–2013 och hur dessa skall samordnas för att täcka alla olika prioriteringar och olika typer av EU-åtgärder.

1.4 De projekt som hittills finansierats genom LIFE-Miljö (projekt på industrimiljöområdet) och LIFE-Tredje land tycks inte kunna få stöd från LIFE+. I programmen "Konkurrenskraft och innovation" samt "Grannskapsinstrument" bör miljön tas upp som en särskild punkt och programmen bör därigenom kunna få finansiering under perioden 2007–2013.

1.5 Alla ovanstående faktorer är nödvändiga förutsättningar för att kunna föreslå innehåll och finansieringssätt för projekt

som stämmer överens med huvudlinjerna i EU:s miljöpolitik (och med Europeiska miljöbyråns verksamhet). I annat fall kommer förslaget till förordning om LIFE+ mer att uppfattas som ett försök till finansiell ingenjörskonst som det är svårt att se någon logik i, och projektansvariga kommer att ha svårt att tydligt avgöra vilka EU:s prioriteringar är och hur deras initiativ skall kunna inordnas i dessa.

1.6 Kommittén varnar för att endast studier, strategier och planering kan få stöd enligt förslaget och att konkreta genomförandeåtgärder inte längre kan finansieras via LIFE-programmet. Den integrering av alla viktiga stödmål (strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling) som kommissionen eftersträvar har den nackdelen att ekologiska åtgärder måste konkurrera med andra uppgifter.

2. Innehåll och tillämpningsföreskrifter för LIFE+

2.1 ReK är bekymrad över att kommissionen önskar decentralisera en betydande del av LIFE+-programmets budget (75–80 %) till medlemsstaterna utan att säga något om hur decentraliseringen skall genomföras eller villkoren för denna.

2.2 Det finns en risk för att den önskan om förenkling och flexibilitet som ligger till grund för förslaget till förordning kommer att leda till att gemenskapspolitiken på miljöområdet förs tillbaka till nationell nivå. För första gången "nationaliseras" ett stödprogram inom ett av kommissionens största politikområden utan att det föreligger något behov av detta eftersom det redan finns EU-stöd för miljöåtgärder på lokal nivå.

2.3 Det är olämpligt att alla finansieringsåtgärder skall samlas under ett flerårigt strategiskt program och under årliga arbetsprogram. Det framgår inte tydligt av förslaget vilka de olika finansieringssätten är (subventioner, åtgärder och kriterier för stödberättigande).

2.4 Det vore önskvärt med ett klagörande av begreppet europeiskt mervärde och hur detta mål skall tolkas när det gäller vilka projekt som skall få stöd av LIFE+ och andra finansieringsprogram. Det är i detta sammanhang nödvändigt att fastställa ett antal objektiva kriterier och att undersöka möjligheten till gradering i förhållande till det europeiska mervärdet.

2.5 Enligt punkt 3 i motiveringsdelen skall LIFE+ vara ett förenklat och proportionerligt instrument. ReK hoppas att man i de två fleråriga programmen på EU-nivå (2007–2009 och 2010–2013), men också i eventuella nationella program, är uppmärksam på att fördelningen av stödet till de fem viktigaste insatsområdena görs med hänsyn tagen till denna proportionalitet. Oavsett budgetproblem får LIFE+ inte bli verktyget för bara en viss del av EU:s miljöpolitik. Denna vaksamhet bör omfatta de två fleråriga programplaneringsperioderna (2007–2009 och 2010–2013), men också eventuell nationell programplanering.

2.6 ReK uppmanar kommissionen att undersöka om det finns möjligheter att införa minimiåtaganden för var och en av prioriteringarna och konsekvenserna av detta.

2.7 ReK uttrycker stor oro över att vissa projekt inte längre kommer att prioriteras och få fortsatt möjlighet till finansiering. Det gäller inte minst upprättande och förvaltning av områden och nätverk inom ramen för Natura 2000 samt projekt för förbättring av det ekologiska tillståndet hos ytvatten. Kommittén anser att de finansieringsinstrument som ingår i budgetplanen för 2007–2013 inte garanterar att nätverken kan förverkligas på ett adekvat sätt och begär att kommissionen klargör vilka de tillgängliga (reserverade) medlen är i vart och ett av de finansiella instrumenten (EJFLU och ERUF) förutom LIFE+, varifrån dessa projekt skulle kunna få finansiering.

2.8 Kommittén ber kommissionen särskilt att göra en markant höjning av den föreslagna årsbudgeten på 300 miljoner euro för LIFE+ för att klara alla de olika kraven och för att garantera att en minimiandel av medlen anslås för genomförandet av Natura 2000.

2.9 ReK ställer sig frågande till den punkt inom delprogrammet "Genomförande och förvaltning" som avser konsolidering av kunskapsbasen för utarbetande och tillämpning av miljöpolitiken. Vi ifrågasätter inte behovet, men dessa insatser förefaller snarare höra till Europeiska miljöbyråns områden.

2.10 Kommissionen bör precisera vilka åtgärder som avses inom detta område och samordna dessa med Europeiska miljöbyråns initiativ och budgetanslag.

3. Lokala och regionala myndigheters roll i genomförandet av LIFE+

3.1 ReK anser att avsätta medel för miljöskydd i nästa budgetplan bör säkerställa effektiva och kompletterande åtgärder på EU-nivå, så att hävstångseffekten kan leda till åtgärder på nationell, regional och lokal nivå. Vi betonar att de största utgifterna finns på regional och lokal nivå och att de regionala och lokala myndigheterna till stor del står för finansieringen av dessa åtgärder.

3.2 ReK anser att LIFE+ dock inte bara skall vara ett verktyg för att bekosta dessa åtgärder. I likhet med vad som gäller för de projekt som finansieras av det nuvarande LIFE-instrumentet skall finansieringen i huvudsak gå till initiativ som tillför ett särskilt europeiskt mervärde på området för gemenskapens miljöpolitik.

3.3 ReK fäster stor vikt vid att lokala och regionala myndigheter planerar och genomför finansieringsprogram på miljöområdet. Vi är dock oroliga för att denna roll inte framgår klart och tydligt i förslaget samtidigt som kommissionen har en stark önskan att decentralisera planeringen och förvaltningen av LIFE+.

3.4 ReK anser att vissa omständigheter kring genomförandet av LIFE+ skulle behöva preciseras, LIFE+ skall t.ex. samfinansieras med medlemsstaterna, regionala och lokala myndigheter och andra offentliga och privata aktörer. Vi understryker att det är svårt att på frivillig väg få fram medel från flera aktörer, särskilt inom den privata sektorn, för miljöprojekt som inte är särskilt inkomstinbringande.

3.5 ReK yrkar på att man i detta sammanhang skall undersöka flexibla metoder för partnerskap och tillämpa en trepartsmodell med metoder som uppmanar till avtalsreglerade verksamheter som involverar lokala och regionala myndigheter i arbetet med att genomföra politiska mål för att stimulera genomförandet.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om Förslag till rådets förordning om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden

(2005/C 231/12)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslaget till rådets förordning om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden (KOM(2004) 687 slutlig – 2004/0247 CNS),

kommissionens beslut av den 28 oktober 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga,

ordförandens beslut av den 20 januari 2005 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta kommitténs yttrande,

kommissionens rapport om åtgärder för genomförande av artikel 299.2: Europeiska unionens yttersta randområden (KOM(2000) 147 slutlig – CdR 156/2000 fin ⁽¹⁾),

Kommitténs yttrande om kommissionens paket med förslag om *"En långsiktig politik för ett hållbart jordbruk"* (KOM(2003) 23 slutlig – CdR 66/2003 fin ⁽²⁾),

kommissionens meddelande "Ett starkare partnerskap för de yttersta randområdena" (KOM(2004) 343 slutlig – CdR 61/2004 fin),

kommissionens meddelande "Ett starkare partnerskap för de yttersta randområdena – resultat och framtidsutsikter" (KOM(2004) 543 slutlig),

det utkast till yttrande (CdR 509/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för hållbar utveckling den 1 mars 2005 (föredragande: **Alfred Almont**, borgmästare i Schœlcher (FR-PPE)),

och av följande skäl:

1. De yttersta randområdena, såsom de definieras i artikel 299.2 i fördraget, omfattas sedan 2001 av specifika gemenskapsåtgärder på jordbruksområdet, de så kallade särskilda åtgärdsprogrammen på grund av randområdenas ökaraktär och avsides läge, som tar sin utgångspunkt i ett rådsbeslut från 1989.
2. Dessa program, som ingår i gemenskapens politik för de yttersta randområdena, innehåller bl.a. åtgärder för att förbättra produktions- och marknadsföringsvillkoren för jordbruksprodukter från dessa områden.
3. Åtgärder har varit till nytta och genomförts på ett effektivt sätt, men de yttersta randområdenas permanenta strukturella handikapp (som framför allt består i beroende av ett litet antal produktionssektorer, långa avstånd till försörjningscentra och stora marknader, de överskott som detta leder till samt bristande självförsörjning på livsmedel) gör det fullständigt berättigat att bibehålla och förstärka programmen. Detta kan bland annat ske genom stöd till råvaruförsörjning för foder eller livsmedel och till utveckling av djuruppfödning och grönsaksodling, viktiga faktorer för den socioekonomiska utvecklingen i dessa regioner.

⁽¹⁾ EGT L 144, 16.5.2001, s. 11.

⁽²⁾ EUT C 256, 24.10.2003, s. 18.

4. I meddelandet "Ett starkare partnerskap för de yttersta randområdena" från maj 2004 menar kommissionen dock att det "till följd av reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken under 2003, (...) fortfarande [finns] ett behov av att dels se till att resurserna för att upprätthålla stödet till de yttersta randområdena förblir stabila, dels i möjligaste mån decentralisera beslutsfattandet och förenkla förvaltningsbestämmelserna" för dessa program.
5. Den föreslagna reform som skall ske före utgången av 2007, trots tidsplanen för vissa åtgärder, anses inte påverka den nuvarande planeringen i någon större utsträckning eller få negativa effekter för de regioner som omfattas av programmet.
6. Men när kommissionen föreslår att budgetanslagen till programmets "försörjningsdel" skall grunda sig på stödnivåer från perioden 2001–2003 missgynnas i själva verket de stödmottagande regionerna, man beaktar inte att den nya lagstiftningen ännu inte hade trätt i kraft 2001. Man förbigår också att försörjningsbehoven kan öka. Därigenom blir försörjningsordningen inte så flexibel som den skulle behöva vara.
7. Förutom förvaltningsåtgärder innebär den föreslagna reformen att programmets rättsliga form ändras, genom att de tre förordningarna 1452/2001, 1453/2001 och 1454/2001 slås samman till en enda gemensam förordning.
8. Det är mycket viktigt att se till att den reform av instrumentets förvaltning som kommissionen föreslår inte får negativa effekter för de grundläggande principerna och målen i Posei-programmen, särskilt när det gäller följande:
 - a. Kompensation för de nackdelar som följer av de yttersta randområdets läge.
 - b. Stödet till diversifiering av näringsverksamheterna inom jordbruket.
 - c. Utveckling av diversifieringsmöjligheter för att bibehålla den lokala sysselsättningen.
 - d. Målsättningen att man skall vara självförsörjande på livsmedel.
9. De lokala och regionala myndigheterna i de stödmottagande medlemsstaterna spelar en viktig roll för den territoriella ekonomiska utvecklingen, och gemenskapsåtgärderna på de områden som omfattas av den nuvarande förordningen bör vara förenliga med den utvecklingspolitik som genomförs lokalt.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 14 april):

1. Regionkommitténs ståndpunkt

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

1.1 Regionkommittén anser att denna förordning som specifikt behandlar EU:s yttersta randområden endast bör grunda sig på artikel 299.2 i fördraget, dvs. den rättsliga grunden för antagande av särskilda åtgärder för de yttersta randområdena, även inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

1.2 Det är glädjande att kommissionen inser att ett stärkt samarbete med regionala och lokala myndigheter kan underlätta en mer målinriktad hantering av de berörda regionernas särskilda problem, genom program som stöder utvecklingen av jordbruket.

1.3 Det bör dock påpekas att förvaltningen av dessa program inte bör påverka fördelningen av konstitutionella befogenheter på det jordbrukspolitiska området mellan medlemsstaterna och myndigheterna i de yttre randområdena.

1.4 Kommissionen eftersträvar förenklad förvaltning genom största möjliga decentralisering, något som bör gå hand i hand med en förenkling av förfarandena för medlemsländernas och stödmottagarnas del, särskilt när det gäller planering, utvärdering, uppföljning, anpassning och kontroll av programmen.

1.5 ReK insisterar på att förenklingen av förvaltningen inte får leda till en genomgripande reform av bestämmelserna eller påverka åtgärdernas varaktighet och målsättning. Därför bör medlemsstaterna få så stort handlingsutrymme som möjligt när åtgärderna och stödnivåerna för dessa program utformas och, vid behov, anpassas.

1.6 Kommittén är också mycket angelägen om att reformen inte skall påverka den stödnivå som krävs för genomförandet av programmen. Den planerade budgetkonsolideringen är följaktligen inte förenlig med det utvecklingsbegrepp som ligger till grund för dessa program.

1.7 Gemenskapsstödet till försörjningen i de yttersta randområdena bör inte släpa efter i förhållande till den nuvarande situationen på grund av att man utgår från tidigare stödnivåer, utan i stället grunda sig på år 2004 när det gäller de franska utomeuropeiska departementen och på genomsnittet för 2002, 2003 och 2004 när det gäller Madeira, Azorererna och Kanarieöarna. Vidare bör det medge en anpassning av anslagen i takt med att behoven förändras, bl.a. när det gäller den ofta ojämliga konkurrensen från tredje land.

1.8 Kommittén erinrar om att gemenskapsåtgärderna till stöd för lokal produktion bör utformas långsiktigt, så att de stödmottagande sektorerna får en varaktig uppmärksamhet, något som kräver långsiktiga åtaganden av aktörerna. Därför bör programmen vara fleråriga.

1.9 Ett stort antal faktorer, bl.a. ekonomiska (fluktuationer på marknaderna) och klimatrelaterade (cykloner, orkaner och torka), kan påverka genomförandet av vissa åtgärder, och stödnivån bör därför vara så flexibel som möjligt, så att man kan anpassa anslagen efter faktorerna och flytta belopp mellan olika åtgärder och olika år i programplaneringen.

1.10 Kommittén uppmanar kommissionen att öka anslagen till lokal produktion i avdelning III i förslaget till förordning, i

överensstämmelse med de bestämmelser som rådet antog i samband med reformen av den gemensamma jordbrukspolitik 2003, och i syfte att ta hänsyn till den lokala produktions utveckling.

1.11 Detta stödsystem, vars syfte är att främja mångfalden inom jordbruket och utvecklingen av näringsgrenar som skall gagna sysselsättningen lokalt, bör inte innebära att jordbruksindustrier som använder råvaror under den särskilda försörjningsordningen bara får använda råvaror till självförsörjning och traditionella exportprodukter. På en alltmer avreglerad och konkurrensutsatt marknad är de yttersta randområdena utsatta på grund av sin ringa storlek och marknad.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Rekommendation 1

Ingressen, första beaktandemeningen

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 36 och 37 samt artikel 299.2 i detta,	med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 36 och 37 samt artikel 299.2 i detta,

Motivering

Artikel 299.2 utgör den lämpliga rättsliga grunden för de åtgärder som föreslås i detta förslag till förordning, som särskilt ägnas åt de yttersta randområdena. För de yttersta randområdenas del bör artikeln ligga till grund för gemenskapslagstiftningen, eftersom den i kraft av sin placering i fördraget inte alls motverkar EU:s helhet utan tvärtom uppfyller unionens sammanhållningsmål.

Rekommendation 2

AVDELNING II

Särskild försörjningsordning

Artikel 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Härmed inrättas en särskild försörjningsordning för de jordbruksprodukter som finns förtecknade i bilaga I och som i de yttersta randområdena är nödvändiga som livsmedel eller för tillverkning av andra produkter eller som insatsvaror i jordbruket.	1. Härmed inrättas en särskild försörjningsordning för de jordbruksprodukter som finns förtecknade i bilaga I till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som i de yttersta randområdena är nödvändiga som livsmedel eller för tillverkning av andra produkter eller som insatsvaror i jordbruket. Dessa jordbruksprodukter skall fastställas inom det särskilda fleråriga programmet på <u>förslag från medlemsstaterna.</u>

Motivering

Kommissionen bifogar till rådets förordning en förteckning över de jordbruksprodukter som omfattas av den särskilda försörjningsordningen. Dessutom föreslår kommissionen att förteckningen kan modifieras genom kommittéförfarande. Regionkommittén stöder kommissionens målsättning att förenkla ordningen och föreslår att medlemsstaterna får ökad flexibilitet. Förteckningen bör fastställas först när programmen godkänts, på förslag från respektive medlemsstat.

Rekommendation 3

Artikel 4.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Den begränsning som avses i punkt 1 skall inte gälla sådana produkter som bearbetas i de yttersta randområdena med utgångspunkt i produkter som omfattats av den särskilda försörjningsordningen och a) som exporteras till tredjeländer eller sänds till resten av gemenskapen inom ramen för de kvantiteter som motsvarar traditionella sändningar och traditionell export. Dessa kvantiteter och de mottagande tredjeländerna skall fastställas av kommissionen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 26.2, på grundval av de genomsnittliga sändningarna eller den genomsnittliga exporten under åren 1989, 1990 och 1991, b) som exporteras till tredjeländer inom ramen för regional handel enligt de villkor som fastställs av kommissionen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 26.2, c) som sänds från Azorerna till Madeira och tvärt om. Ingen form av bidrag beviljas vid export av dessa produkter.	2. Den begränsning som avses i punkt 1 skall inte gälla sådana produkter som bearbetas i de yttersta randområdena med utgångspunkt i produkter som omfattats av den särskilda försörjningsordningen. a) som exporteras till tredjeländer eller sänds till resten av gemenskapen inom ramen för de kvantiteter som motsvarar traditionella sändningar och traditionell export. Dessa kvantiteter och de mottagande tredjeländerna skall fastställas av kommissionen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 26.2, på grundval av de genomsnittliga sändningarna eller den genomsnittliga exporten under åren 1989, 1990 och 1991, b) som exporteras till tredjeländer inom ramen för regional handel enligt de villkor som fastställs av kommissionen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 26.2, c) som sänds från Azorerna till Madeira och tvärt om. Ingen form av bidrag beviljas vid export av dessa produkter.

Motivering

Denna begränsning kan vara till synnerligen stor skada för de yttersta randområdena.

En hållbar utveckling av jordbruket i de yttersta randområdena är beroende av det finns en jordbruksindustri som förädlar regionala produkter. Jordbruksindustrin anses vanligtvis vara en viktig drivkraft för utveckling, såväl för de arbetstillfällen som skapas som för dess ledande roll som innovatör ifråga om att introducera nya odlingar, metoder osv.

De yttersta randområdenas ringa storlek och marknad är en stor begränsning för utvecklingen av en jordbruksindustri på en alltmer avreglerad och konkurrensutsatt marknad.

Rekommendation 4

Artikel 5.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Försörjningsprogrammen skall godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 26.2. Med hänsyn till behovsutvecklingen i de yttersta randområdena får förteckningen över de produkter som anges i bilaga I ses över i enlighet med samma förfarande.	2. Försörjningsprogrammen skall godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 26.2. Med hänsyn till behovsutvecklingen i de yttersta randområdena får förteckningen över de produkter som anges i bilaga I ses över i enlighet med samma förfarande.

Motivering

För att kommissionens instrument skall kunna förenklas ytterligare och medlemsstaterna garanteras största möjliga flexibilitet skall varje medlemsstat inom ramen för programmet fastställa förteckningen över stödberättigande jordbruksprodukter. Kommissionen skall fortsatt kunna kontrollera medlemsstaternas val av produkter då programmen skall godkännas, och fastställa produkter, kvantiteter och stödnivåer. Medlemsstaterna skall fortsatt rådfrågas i enlighet med kommittéförfarande, som ligger till grund för godkännandet av försörjningsprogrammen.

Rekommendation 5

Ny artikel 8 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>Socker</u> Under den period som avses i artikel 10.1 i förordning (EG) nr 1260/2001 skall C-socker enligt artikel 13 i den förordningen som exporteras enligt berörda bestämmelser i kommissionens förordning (EEG) nr 2760/81(16) och som förts in för konsumtion på Madeira och Kanarieöarna i form av vitsocker med KN-nummer 1701 och på Azorerna i form av råsocker med KN-nummer 1701 12 10 enligt villkoren i den här förordningen omfattas av systemet med befrielse från importtull inom den gräns som föreskrivs i de prognostiserade försörjningsbalanser som avses i artikel 3.

Motivering

Syftet är att i förslaget till rådets förordning inlemma artikel 18 i kommissionens förordning 20/2002 (i enlighet med ändringen i kommissionens förordning 127/2005) där man fastställer möjligheten att importera C-socker till Kanarieöarna, Madeira och Azorerna. Eftersom förslaget till förordning om ett nytt Posei kommer att innefatta en stor del av frågorna i den kommande förordningen, är det lämpligt att låta nämnda artikel ingå i förslaget för att även i fortsättningen kunna ge juridisk täckning för import av C-socker till nämnda randområden.

Rekommendation 6

AVDELNING III

Åtgärder för lokal jordbruksproduktion

Artikel 9

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Det skall införas program för gemenskapsstöd till de yttersta randområdena och dessa skall omfatta särskilda åtgärder till förmån för lokal jordbruksproduktion inom tillämpningsområdet för del tre avdelning II i EG-fördraget.	1. Det skall införas fleråriga program för gemenskapsstöd till de yttersta randområdena och dessa skall omfatta särskilda åtgärder till förmån för lokal jordbruksproduktion inom tillämpningsområdet för del tre avdelning II i EG-fördraget.

Motivering

Den grundsyn som genomsyrar programplaneringen måste också genomsyra genomförandet av åtgärderna. Verksamheter som grönsaksodling och djuruppfödning kräver en långsiktig uppmärksamhet, och programmen bör kunna sträcka sig över hela programperioden 2007–2013.

Rekommendation 7

Artikel 12 a)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Ett gemenskapsstödprogram skall innehålla följande: a) En kvantifierad beskrivning av den produktionssituation inom jordbruket som berörs, för vilken tillgängliga utvärderingsresultat beaktats och vilken visar skillnader, brister och potential i fråga om utvecklingen, vilka ekonomiska medel som avsatts och de huvudsakliga resultaten av åtgärder som vidtagits med stöd av rådet förordning (EEG) nr 3763/91, rådets förordning (EEG) nr 1600/92, rådets förordning (EEG) nr 1601/92 samt förordningarna (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1451/2001 och (EG) nr 1454/2001.	Ett gemenskapsstödprogram skall innehålla följande: a) En kvantifierad beskrivning av den produktionssituation inom jordbruket som berörs, för vilken tillgängliga utvärderingsresultat beaktats och vilken visar skillnader, brister och potential i fråga om utvecklingen, vilka ekonomiska medel som avsatts och de huvudsakliga resultaten av åtgärder som vidtagits med stöd av rådet förordning (EEG) nr 3763/91, rådets förordning (EEG) nr 1600/92, rådets förordning (EEG) nr 1601/92 samt förordningarna (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1451/2001 och (EG) nr 1454/2001.

Motivering

Den utvärdering som kommissionen kräver bör inte gå tillbaka ända till 1991, eftersom det redan gjorts en utvärdering av programmen Poseidom, Poseima och Poseican 2000, innan förordningarna 1452/2001, 1453/2001 och 1454/2001 antogs.

Den utvärdering som föreskrivs i artiklarna 27.2, 39.2 och 25.2 i dessa förordningar har inte genomförts av kommissionen. Det är inte medlemsstaternas sak att fullgöra detta åtagande.

En utvärdering av åtgärdernas effekter sedan 1991 skulle strida mot de förenklingssträvanden som genomsyrar förslaget till förordning och innebära en avsevärd börda för medlemsstaterna. Det är också lämpligt att utvärderingen av Posei-åtgärderna för denna period motsvarar genomförandet sedan antagandet av de senaste förordningarna, dvs. åren 2002, 2003 och 2004.

Rekommendation 8

Artikel 12 d)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
d) En tidsplan över genomförandet av åtgärderna och en allmän preliminär finansieringsöversikt med en sammanfattning av de resurser som kommer att anslås.	d) En tidsplan över genomförandet av åtgärderna och en allmän preliminär finansieringsöversikt med en sammanfattning av de resurser som kommer att anslås. <u>Det skall vara möjligt att flytta anslag mellan åtgärder i ett och samma program under hela programperioden.</u>

Motivering

De yttersta randområdenas särskilda situation, som framför allt präglas av att marknaderna är begränsade och att man är beroende av ett fåtal ekonomiska sektorer, kräver en stark växelverkan mellan de sektorer som berörs av programmet. För att säkerställa den effektivitet som eftersträvas i bestämmelserna, och i enlighet med målsättningen att förenkla förvaltningen, bör det finnas stora möjligheter att flytta anslag mellan åtgärder i ett och samma program under hela programperioden, så att sektorerna får så stor chans som möjligt att uppnå sina utvecklingsmål.

Rekommendation 9

Artikel 19.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Genom undantag från artikel 19.1 i förordning (EG) nr 1493/1999 skall det vara tillåtet att använda druvor som skördats i regionerna Azorerna och Madeira från förbjudna direktproducerande hybridvinstockssorter (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont) för framställning av vin som endast får saluföras inom dessa regioner.	2. Genom undantag från artikel 19.1 i förordning (EG) nr 1493/1999 skall det vara tillåtet att använda druvor som skördats i regionerna Azorerna och Madeira från förbjudna direktproducerande hybridvinstockssorter (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont) för framställning av vin som endast får saluföras inom dessa regioner.
Portugal skall fram till den 31 december 2006 gradvis avskaffa odlingen på den mark som planterats med de förbjudna direktproducerande hybridvinstockssorterna, med, i förekommande fall, hjälp av det stöd som avses i kapitel III i avdelning II i förordning (EG) nr 1493/1999.	Portugal skall fram till den 31 december 2006 2013 gradvis avskaffa odlingen på den mark som planterats med de förbjudna direktproducerande hybridvinstockssorterna, med, i förekommande fall, hjälp av det stöd som avses i kapitel III i avdelning II i förordning (EG) nr 1493/1999.

Motivering

Med tanke på terrängförhållandena i regionen (88 % av marken lutar mer än 16 %) och jordbruksföretagens storlek (den genomsnittliga ytan är mindre än 0,4 hektar fördelade på flera mycket små jordlotter) är omstruktureringen av vinodlingen ett svårt och kostsamt företag. Med tanke på vinodlingens samhällsekonomiska betydelse i regionen är det nödvändigt att förlänga tidsfristen för omstruktureringen av odlingen av de förbjudna vinstockarna i enlighet med EU-lagstiftningen.

Rekommendation 10

Artikel 20.4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4. Genom undantag från artiklarna 2 och 3 i rådets förordning (EG) nr 2597/9721 skall Madeira ha tillåtelse att inom ramen för de lokala konsumtionsbehoven producera rekonstituerad UHT-mjölk framställd av skummjölkspulver med ursprung i gemenskapen, i den mån denna åtgärd kan garantera insamling och avsättning av lokalt producerad mjölk. Denna produkt skall endast vara avsedd för lokal konsumtion. Tillämpningsföreskrifter för denna punkt skall antas enligt förfarandet i artikel 26.2. I dessa föreskrifter skall det bland annat fastställas hur stor kvantitet lokalt producerad färsk mjölk som skall blandas i den rekonstituerade UHT-mjölk som avses i första stycket.	4. Genom undantag från artiklarna 2 och 3 i rådets förordning (EG) nr 2597/9721 skall Madeira ha tillåtelse att inom ramen för de lokala konsumtionsbehoven producera rekonstituerad UHT-mjölk framställd av skummjölkspulver med ursprung i gemenskapen, i den mån denna åtgärd kan garantera insamling och avsättning av lokalt producerad mjölk. Denna produkt skall endast vara avsedd för lokal konsumtion. Tillämpningsföreskrifter för denna punkt skall antas enligt förfarandet i artikel 26.2. I dessa föreskrifter skall det bland annat fastställas hur stor kvantitet lokalt producerad färsk mjölk som skall blandas i den rekonstituerade UHT-mjölk som avses i första stycket. <u>Denna kvantitet skall vara obligatorisk om inte avsättningen för den lokala produktionen är garanterad.</u>

Motivering

Syftet med ändringsförslaget är att säkerställa full avsättning för lokalt producerad mjölk och även ge lokala mejerier större flexibilitet i produktionen av rekonstituerade mjölkprodukter.

Att fastställa en minimikvantitet mjölk som skall tillsättas innebär nackdelar för sektorn. Det aktuella procenttalet har inneburit nackdelar för industrin på Madeira på grund av att den regionala mjölkproduktionen inte är tillräcklig för att uppfylla den andel som föreskrivs.

Rekommendation 11

Artikel 24

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Med undantag av de åtgärder som avses artikel 16 skall de åtgärder som fastställs i denna förordning utgöra interventioner för att stabilisera jordbruksmarknaderna i enlighet med artikel 2.2 i förordning (EG) nr 1258/1999. 2. Gemenskapen skall finansiera de åtgärder som föreskrivs i avdelningarna II och III i den här förordningen med följande belopp: — för de franska utomeuropeiska departementen 84,7 miljoner euro — för Azorerna och Madeira: 77,3 miljoner euro — för Kanarieöarna: 127,3 miljoner euro. 3. De årliga anslagen för de program som föreskrivs i avdelning II får inte överstiga följande belopp: — för de franska utomeuropeiska departementen 20,7 miljoner euro — för Azorerna och Madeira: 17,7 miljoner euro — för Kanarieöarna: 72,7 miljoner euro.	1. Med undantag av de åtgärder som avses artikel 16 skall de åtgärder som fastställs i denna förordning utgöra interventioner för att stabilisera jordbruksmarknaderna i enlighet med artikel 2.2 i förordning (EG) nr 1258/1999. 2. Gemenskapen skall finansiera de åtgärder som föreskrivs i avdelningarna II och III i den här förordningen med <u>följande</u> ett belopp: som beräknas på grundval av anslagen till den särskilda försörjningsordningen under <u>referensperioden 2004 när det gäller de franska utomeuropeiska departementen och på genomsnittet för 2002, 2003 och 2004 när det gäller Madeira, Azorerna och Kanarieöarna samt på och</u> de utgiftstak som tillämpas för <u>stödet till lokal produktion.</u> — för de franska utomeuropeiska departementen 84,7 miljoner euro — för Azorerna och Madeira: 77,3 miljoner euro — för Kanarieöarna: 127,3 miljoner euro. 3. De årliga anslagen för de program som föreskrivs i avdelning II får inte överstiga följande belopp: — för de franska utomeuropeiska departementen 20,7 miljoner euro — för Azorerna och Madeira: 17,7 miljoner euro — för Kanarieöarna: 72,7 miljoner euro.

Motivering

Genom att fastställa budgetanslagen till försörjningsordningen på grundval av stödnivåerna från 2001–2003 bortser kommissionen från den gradvisa utveckling av budgetanslagen som var särskilt tydlig 2004 och likaså från effekten av de ändringar som gjordes i ordningen i samband med omarbetningen av Posei-programmen 2001. Ett genomsnitt speglar verkligheten bättre än atypiska år eller situationer. Förslaget 2002–2004 stämmer mer överens än kommissionens förslag (2001–2003) som inte beaktar omarbetningen av Posei-programmet 2001. Genomsnittet 2002–2004 är en bättre spegling av verkligheten på Madeira, Azorerna och Kanarieöarna.

Till följd av Luxemburgkompromissen av den 30 juni 2003, som innebär att de yttersta randområdena undantas från frikopplingen av direktstöd på djuruppfödningssområdet, är det lämpligt att föreskriva ett särskilt program som införlivas i åtgärderna till stöd för lokal produktion i förslaget till förordning. De budgetanslag som avsätts för detta program har fastställts i förhållande till det senaste årets utbetalningar i enlighet med den gemensamma marknadsordningen för djuruppfödning, och artikel 147 i förordning (EG) nr 1782/2003.

Det är också lämpligt att tillämpa samma beräkningsmetod på den särskilda försörjningsordningen för de franska utomeuropeiska departementen, genom att anslå ett budgetbelopp som motsvarar det senaste årets genomförande av försörjningsordningen, dvs. 2004, med tanke på de särskilda förhållandena på dessa öar. De anslag som föreskrivs i artikeln bör därför ses över i enlighet med detta.

Rekommendation 12

Artikel 26

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Kommissionen skall biträdas av Förvaltningskommittén för direktstöd som inrättas genom artikel 144 i förordning (EG) nr 1782/2003, utom för genomförandet av artikel 16 i den här förordningen, där kommissionen skall biträdas av kommittén för jordbrukets struktur och landsbygds utveckling som inrättas genom artikel 50 i förordning (EG) nr 1260/1999.	1. Kommissionen skall biträdas av Förvaltningskommittén för direktstöd som inrättas genom artikel 144 i förordning (EG) nr 1782/2003, utom för genomförandet av artikel 16 i den här förordningen, där kommissionen skall biträdas av kommittén för jordbrukets struktur och landsbygds utveckling som inrättas genom artikel 50 i förordning (EG) nr 1260/1999. För de fytosanitära program som föreskrivs i artikel 18 skall kommittén biträdas av ständiga kommittén för växtskydd, som inrättades genom rådets beslut 76/894/EEG.

Motivering

Med tanke på dessa programs räckvidd och i enlighet med kommittéförfarandet bör antagandet av de fytosanitära program som föreskrivs i artikel 18 ske efter bedömning av ständiga kommittén för växtskydd, och inte av den kommitté som är behörig i fråga om direktstöd.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa: De regionala och lokala myndigheternas deltagande i genomförandet av Haagprogrammet"

(2005/C 231/13)

REGIONKOMMITTÉN HAR ANTAGIT FÖLJANDE YTTRANDE

med beaktande av

Presidiets beslut av den 15 juni 2004 att, i enlighet med artikel 265 femte stycket i EG-fördraget, ge utskottet för konstitutionella frågor och EU:s styresformer i uppdrag att utarbeta ett yttrande om "Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa: de lokala och regionala myndigheternas deltagande i genomförandet av Haagprogrammet",

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa: Resultat av Tammerforsprogrammet och framtida inriktning (KOM(2004) 401 slutlig) och Europeiska kommissionens beslut av den 2 juni 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende,

Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, undertecknat den 29 oktober 2004, och särskilt förankringen av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i fördragets första del (artikel I-42) och tredje del (artiklarna III-257–III-277),

Europeiska rådets slutsatser från mötet i Bryssel den 4–5 november 2004 (1429/04), vid vilket det nya fleråriga programmet med namnet "Haagprogrammet" antogs i syfte att förstärka området för frihet, säkerhet och rättvisa under de fem närmaste åren,

Regionkommitténs yttrande om "Den lokala och regionala dimensionen av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa" (CdR 61/2003 fin ⁽¹⁾),

Regionkommitténs yttrande om "Brottsförebyggande arbete i Europeiska unionen" (CdR 355/2003 fin ⁽²⁾),

Regionkommitténs utkast till yttrande om "Fjärde rapporten om unionsmedborgarskap" och om "Meddelande från kommissionen: Byrån för mänskliga rättigheter" (föredragande: Claude du Granrut, ledamot av regionfullmäktige i Picardie (FR-PPE) (CdR 280/2004)),

Europaparlamentets rekommendation till rådet och Europeiska rådet om framtiden för området med frihet, säkerhet och rättvisa samt villkoren för stärkande av dess legitimitet och effektivitet (A6-0010/2004),

Det utkast till yttrande (CdR 223/2004 rév. 1) som antogs av CONST-utskottet den 3 mars 2005 (föredragande: Risto Koivisto, ordförande i landskapsstyrelsen för Birkalands förbund, kommundirektör i Birkala (FI-PSE),

och av följande skäl:

- 1) Den lokala och regionala dimensionen är av grundläggande betydelse i förverkligandet av ett område för frihet, säkerhet och rättvisa.
- 2) Riktlinjerna i Haagprogrammet omfattar i högsta grad de lokala och regionala myndigheternas behörighetsområden.

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 59:e plenarsession den 13–14 april 2005 (sammanträdet den 14 april):

1. Regionkommitténs synpunkter

KOMMITTÉNS BEDÖMNING

a) Allmänna synpunkter

1.1 Regionkommittén betraktar Haagprogrammet som en väl avvägd helhet som kan utgöra en god grund för inrättandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, men vill dock samtidigt påpeka att Haagprogrammet inte i tillräcklig mån beaktar de regionala och lokala myndigheternas roll i fråga om genomförandet av ett område för frihet, säkerhet och rättvisa.

1.2 Kommittén vill erinra om att de regionala och lokala myndigheterna i flera medlemsstater ansvarar för lagstiftningen i fråga om rättsliga, polisiära och inrikes frågor samt för genomförandet av denna lagstiftning. Vidare erbjuder de regionala och lokala myndigheterna en rad allmännyttiga tjänster som förebygger kriminalitet samt främjar social och ekonomisk integration.

1.3 ReK vill understryka behovet av fortgående utveckling på detta område och konstaterar att innehållet i det ursprungliga Tammerforsprogrammet fortfarande är aktuellt. Utgångspunkten för unionens insatser bör fortsättningsvis vara att slutföra genomförandet av riktlinjerna i Tammerforsprogrammet.

⁽¹⁾ EUT C 73, 23.3.2004, s. 41.

⁽²⁾ EUT C 43, 18.2.2005, s. 10.

1.4 Kommittén vill fästa uppmärksamhet vid att respekten för demokrati, mänskliga rättigheter och rättssystemet, liksom även ett arbetssätt som bygger på självstyre och medborgarinitiativ, spelar en central roll vid uppbyggnaden av ett tryggt och rättvist samhälle.

1.5 Regionkommittén framhåller att ett område med frihet, säkerhet och rättvisa kan inrättas endast om den allmänna samhällsutvecklingen skapar förutsättningar för att uppnå målsättningarna i fråga. Det är inte möjligt att uppnå ett område med frihet, säkerhet och rättvisa endast med hjälp av kriminalpolitiska åtgärder och andra förebyggande åtgärder.

1.6 Kommittén vill betona att programmet för inrättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa inte kan fungera effektivt ifall det inte får stöd nedifrån och upp för att undanröja skälen till otrygghet, t.ex. ojämlikhet. Ett sådant område som avses här kan inte uppnås endast genom åtgärder som vidtas uppifrån. Därför är de regionala och lokala myndigheterna särskilt betydelsefulla i anslutning till upprättandet av ett område för frihet, säkerhet och rättvisa i Europa.

1.7 Regionkommittén är övertygad om att man kommer att göra avsevärda framsteg med att skapa ett område för frihet, säkerhet och rättvisa när fördraget om upprättande av en konstitution för Europa träder i kraft, eftersom omröstningsförfarandet förenklas när det gäller att anta ny lagstiftning och Europaparlamentet får ökat inflytande.

b) Grundläggande rättigheter och medborgarskap

1.8 Regionkommittén fäster stor vikt vid konstaterandet i Haagprogrammet att unionen genom att stadga om grundläggande rättigheter förs in i det konstitutionella fördraget får en rättslig skyldighet att se till att de grundläggande rättigheterna respekteras och främjas i all EU-verksamhet.

1.9 Kommittén vill uttrycka sitt stöd för inrättandet av en europeisk byrå för mänskliga rättigheter med en företrädare för de lokala och regionala myndigheterna i styrelsen, eftersom medborgarskapet och de grundläggande rättigheterna i första hand utövas på lokal nivå.

c) Asyl- och migrationspolitik

1.10 Regionkommittén välkomnar att EU kommer att ges möjlighet att utarbeta en fullfjädrad invandringspolitik när fördraget om upprättande av en konstitution för Europa träder i kraft.

1.11 Regionkommittén konstaterar att framstegen inte varit tillräckliga när det gäller politiken för asyl och invandring. Ett antal förslag till direktiv har inte lett till resultat. De direktiv som redan antagits bör genomföras på ett effektivt sätt.

1.12 ReK framhåller behovet av ett europeiskt system för en kontrollerad legal invandring som innebär ett verkligt hopp för eventuella invandrare och som försöker undanröja den desperation som får många att vända sig till människosmugglare.

1.13 Bekämpning av illegal invandring, människosmuggling och människohandel – som drabbar kvinnor och barn särskilt hårt – är en väsentlig del av de samlade insatserna i invandringsfrågor. Behandlingen av initiativ som gäller olaglig invandring och avvisning, utvisning eller återvändande bör fortgå.

1.14 Regionkommittén framhåller att samarbetet med tredjeländer är viktigt i syfte att förhindra olaglig invandring och människohandel samt i syfte att förbättra flyktingskyddet och främja laglig invandring.

d) Bekämpning av organiserad brottslighet och terrorism samt EU:s strategi mot narkotika

1.15 Regionkommittén betonar att bekämpningen av brottslighet och narkotika samt kampen mot terrorismen kräver effektiva kontrollåtgärder över gränserna. Dessutom måste uppmärksamhet riktas på orsakerna bakom utslagning och extremism samt på frågan om hur detta kan förebyggas. I detta sammanhang står de regionala och lokala myndigheternas insatser i fokus när det gäller att erbjuda medborgarna grundläggande tjänster, att planera trygga boendemiljöer och att underlätta invandrarnas integration.

1.16 Kommittén ser positivt på Europeiska rådets beslut att låta EU:s strategi mot narkotika för åren 2005–2012 ingå i Haagprogrammet. ReK ställer sig bakom strategins mål i fråga om åtgärder mot användning och smuggling av narkotika genom satsningar på hälsoskydd, social sammanhållning och trygghet för medborgarna.

1.17 Förslaget att öka samarbetet och informationsutbytet mellan medlemsstaternas polismyndigheter på nationell, regional och lokal nivå och tullmyndigheter är lovvärt.

1.18 Regionkommittén konstaterar att förebyggande och bekämpning av terrorism fortfarande måste ses som en prioritet. Finansieringen av terrorism måste angripas med mer kraftfulla instrument än vad fallet är i dag. I kampen mot ekonomisk brottslighet måste öppenheten ökas för att möjliggöra spårning av penningtransaktioner.

e) Rättsligt samarbete

1.19 I likhet med kommissionen anser Regionkommittén det vara viktigt att effektivisera genomförandet av EU-reglerna över lag. Det rättsliga samarbetet måste också bli mer flexibelt i medlemsstaterna.

1.20 Kommittén erinrar om att merparten av EU-lagstiftningen genomförs på regional och lokal nivå.

f) Gränsbevakning

1.21 Kommittén stöder inrättandet av en gemenskapsfond för gränsförvaltning.

1.22 Regionkommittén ställer sig positiv till de metoder som fastslås i Haagprogrammet i syfte att effektivisera bevakningen av de yttre gränserna.

1.23 Kommittén påpekar att det inte är möjligt att behandla frihet, rättvisa, kontroll av de yttre gränserna, kampen mot terrorism samt inre säkerhet separat.

1.24 Regionkommittén ser positivt på att en byrå för de yttre gränserna har inrättats för operativt samarbete. För att byrån skall kunna inleda sin verksamhet fullt ut den 1 maj 2005 måste den tilldelas tillräckliga ekonomiska och andra resurser.

g) Finansiering av åtgärderna

1.25 Regionkommittén konstaterar att området för frihet, säkerhet och rättvisa inte kan genomföras på lämpligt sätt om inte finansieringen samtidigt är tryggad.

1.26 Kommittén ser positivt på att kommissionen i sitt meddelande om politiska utmaningar och budgetmedel i en utvidgad union 2007–2013 har fastslagit att området för frihet, säkerhet och rättvisa är centrala värden som tillhör de viktigaste delarna av den europeiska samhällsmodellen. Det är välkommet att kommissionen lyfter fram EU-medborgarskapet som en prioriterad fråga när det gäller framtida finansiering. ReK ställer sig bakom kommissionens ståndpunkt att EU-medborgarskapet som politiskt begrepp grundar sig på att det går att skapa ett område med frihet, rättvisa och säkerhet inom vilket tillgången till grundläggande kollektiva nyttigheter kan garanteras.

2. Regionkommitténs rekommendationer

KOMMITTENS BEDÖMNING

a) Allmänna rekommendationer

2.1 Regionkommittén stöder beslutet att fortsätta unionens arbete på detta område genom att utarbeta ett program för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Det bör innehålla detaljerade målsättningar och en tidtabell för genomförandet av dem.

2.2 Kommittén ser det som oundgängligt att de regionala och lokala myndigheternas roll vid genomförandet av området med frihet, säkerhet och rättvisa skall beaktas då programmet utarbetas.

b) Grundläggande rättigheter och medborgarskap

2.3 Regionkommittén understryker att de mänskliga rättigheterna och de grundläggande rättigheterna måste respekteras i all verksamhet som hänför sig till upprättandet av ett område för frihet, säkerhet och rättvisa.

2.4 Kommittén anser det vara positivt att förstärkningen av rättigheterna i anslutning till ett unionsmedborgarskap ingår i Haagprogrammet. ReK stöder med eftertryck säkerställandet av rättigheter som sammanhänger med unionsmedborgarskapet. En förstärkning av unionsmedborgarskapet bör även i fortsättningen stå som en vägledande princip i unionens verksamhet.

c) Asyl- och migrationspolitik

2.5 Regionkommittén vill fästa uppmärksamhet vid att de regionala och lokala myndigheterna spelar en central roll vid integreringen av invandrare i samhället. Kommittén begär att de regionala och lokala myndigheterna skall tillförsäkras tillräckliga medel för integrationsinsatser.

2.6 ReK påpekar att integreringen av invandrare nära sammanhänger med den nationella lagstiftningen och nationellt socialskydd. Skillnaderna i de nationella systemen måste beaktas vid fastställandet av gemensamma ramar på EU-nivå.

2.7 Det är också viktigt att även i framtiden fastställa behovet av arbetstillstånd för tredjelandsmedborgare efter överväganden på nationell nivå. Invandringen bör baseras på ett reellt behov av arbetskraft på olika områden och i olika medlemsstater. Kommittén betonar att varje medlemsstat själv bör besluta om hur många arbetskraftsinvandrare som man kan ta emot.

2.8 Det kan konstateras att rörligheten inom EU inte har varit särskilt omfattande. En utökad inre rörlighet bör ges plats i ett flertal olika sammanhang, och den fria rörligheten och integreringen för unionsmedborgarna och för deras familjemedlemmar bör främjas.

d) Bekämpning av organiserad brottslighet och terrorism samt EU:s strategi mot narkotika

2.9 På straffrättens område bör grov gränsöverskridande brottslighet stå i fokus. Bekämpningen av smärre brott och lokal kriminalitet bör även i fortsättningen omfattas av medlemsstaternas nationella lagstiftning, och Regionkommittén konstaterar således att brottsförebyggande verksamhet är ett område där EU på ett effektivt sätt kan bidra med ett verkligt europeiskt mervärde till nationella, regionala och lokala åtgärder. Det vore lämpligare att prioritera ömsesidigt erkännande av beslut än att harmonisera straffrätten.

2.10 Regionkommittén vill påminna om att även om det huvudsakliga målet i kampen mot terrorismen är att garantera medborgarnas säkerhet, får detta inte i praktiken innebära att grundläggande rättigheter kränks. Regionkommittén anmodar i detta hänseende kommissionen att presentera ett förslag till skydd av personuppgifter inom ramen för kampen mot terrorismen.

2.11 I fråga om droger anser Regionkommittén att bekämpningen även i fortsättningen skall ske på många fronter med målet att minska såväl efterfrågan som utbud.

2.12 Kommittén upprepar sitt förslag att kommissionen bör utarbeta en stödstrategi som skall ingå i de befintliga och de kommande programmen. Genom stödstrategin kompletteras åtgärder på det sociala området, inom samhällsplaneringen och inom utbildningspolitiken i syfte att främja medborgarnas deltagande och skapandet av en anda av gemenskap.

2.13 Vidare upprepar kommittén även sin begäran att ett europeiskt observatorium inrättas för säkerhet i städer. Organet skall ha en lätt struktur och ha i uppdrag att samla in, sammanställa och bearbeta information om brottsoffer och otrygghetskänslor samt att främja och samordna forskning och politik på olika områden. Åtgärderna behövs inte bara på EU:s behörighetsområden utan även för att främja regionala och lokala partnerskap.

2.14 Kommittén stöder kommissionens förslag att utvidga tillämpningsområdet för det nya europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet till att gälla även främjande av samarbete inom rättsliga och inrikes frågor, bl.a. när det gäller asylfrågor och migrationsströmmar, kampen mot – och förebyggande av – terrorism och organiserad brottslighet.

e) Rättsligt samarbete

2.15 Kommittén begär att genomförandet på nationell nivå av lagstiftning i anslutning till inrättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i hög grad skall involvera företrädare för regioner och kommuner då åtgärderna planeras och vidtas.

2.16 I fråga om det rättsliga samarbetet bör man särskilt inrikta sig på att främja principen för ömsesidigt erkännande. Medborgarna och myndigheterna bör få bättre tillgång till information om olika länders rättssystem och organ.

f) Gränskontroller

2.17 Regionkommittén anser att det är lämpligt att, när det är motiverat och bygger på en legitim grund som bedöms från fall till fall, införa särskilda tekniska bestämmelser för att bevara de traditionella resandemönstren över EU:s yttre gränser. Detta får dock inte innebära något hot mot medborgarnas säkerhet

och måste säkerställa ett skydd såväl av EU:s gränser mot grannländerna som av gränserna mellan två medlemsstater som ännu inte har avskaffat personkontrollerna vid sin gemensamma gräns.

g) Finansiering av åtgärderna

2.18 Regionkommittén uppmanar kommissionen att snarast utarbeta finansieringsinstrumenten för genomförande av området med frihet, säkerhet och rättvisa. När reglerna för finansieringsinstrumenten utformas måste de regionala och lokala myndigheternas finansieringsbehov beaktas.

2.19 Kommittén föreslår att tillräcklig finansiering för de regionala och lokala myndigheternas åtgärder för integrering av invandrare skall inkluderas i finansieringsprogrammen. Villkoren för användning av medlen får inte vara alltför begränsade. Särskilt begränsningar som utgår från orsakerna till att en person invandrat är inte ändamålsenliga i integrationsarbetet.

2.20 ReK föreslår att programmen även skall bereda möjlighet för tjänstemannautbyte mellan olika regionala och lokala myndigheter i medlemsstaterna, eftersom detta på bästa sätt främjar spridningen av goda metoder.

2.21 Kommittén påpekar att de regionala och lokala myndigheterna även bör få delta i arbetet inom organ som ansvarar för förvaltningen av finansieringsprogrammen.

2.22 Regionkommittén betonar att finansieringsprogram och finansiering ur strukturfonderna som riktas till genomförande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa skall vara kompatibla och komplettera varandra. För att uppnå detta mål måste kommissionens olika generaldirektorat ha ett nära samarbete sinsemellan vid utformningen av finansieringsprogrammen.

2.23 Regionkommittén uppmanar kommissionen att utarbeta en övergripande informationsstrategi om finansieringsmöjligheterna för området med frihet, säkerhet och rättvisa för att de som vidtar åtgärderna enkelt skall kunna få information om olika finansieringskällor.

Bryssel den 14 april 2005

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB